

pÚvodní obrázek / Honza Vyčítal (*s Kočkem*) * Událost / Poslední vandr *Honzy Vyčítala* * Otřes / *Falsa* urážejí památku *Renčina* * Z domova / *Vše co víme!* * Časopisy / *Eulenspiegel*, *Bumerang*, *Sorry* a

e-GAG

Nebelspalter * Objev / *Petr Polák* kreslí pro "Deník N" * *Téma* / *3xH = PoHřby*, *Hroby* a *Hřbitovy* * *Retro X*. / *Renčin* a *jiné kresby* * *Panáci* / *Slívův Dr. Knír* * *Vzpomínka* / *CMP* v *Písku* - *tucet let tomu* * *Do archivu* / *A* - *Nekrolog H. V.* pro ČRo od *Karla Hvizďaly*; *B* - *Výstřižky k úmrtí J. V.* * *Recenze A* / *2x z 90.* let: *Lichý* i *Jiránek* * *Recenze B* / *Edw. Gorey: Trivoy* * *Z tisku* / *O humoru* * *Mistři pláten* / a *coronavirus* * *Miš-Maš* / *Samá psina* * *Z pošty*

/ *Do GAGu* + *o GAGu* * *GAG* / *Staré ročníky* v *Cartoon Gallery!* * *Glosa* / *I. H.*: *Co chybí v redakcích? Vtipnost!* * *Vybráno* / *Arno*, *Barták*, *Matuška* * *Ze světa* / *Polsko*, *Turecko*, *Norsko*, *Belgie*, *Slovensko*, *Německo* * *Výsledky* / *Slovensko (ZS)*, *Polsko*, *Srbsko*, *Turecko*, *Írán*, *Sev. Makedonie*, *Chorvatsko*, *Indonézie*, *Portugalsko*

Měsíčník autorů + přátel české karikatury

e-číslo 2020 / 2

18. ročník

Kresby: **AMMON**, **AMORIM**, **BARTÁK**, **BASOL**, **BOLIGAN**, **BONDAROWICZ**, **DÖRING**, **EKSIOGLU**, **FARKAS**, **GLÜCK**, **GOREY**, **GRACZYK**, **GROLIK**, **GRONDZIEL**, **HACHFELD**, **HAVA**, **HENN**, **HOFMAN**, **HOJNÝ**, **CHADŽIEV**, **JANKOWSKI**, **JAZ**, **JELÍNEK**, **JIRÁNEK**, **KAPUSTA**, **KASTER**, **KAZANEVSKY**, **KHALILI**, **KOSANOVIČ**, **KOŠTÝŘ**, **KULOVANÝ**, **KUNDERA**, **KÜNZLI**, **KVANKA-MIHAĽKO**, **KRUMBIEGEL**, **LEURS**, **LIČÝ**, **LUCZYŃSKI**, **MAKAL**, **MATUŠKA**, **MAVIS**, **NOVAK**, **OSPINA**, **PAVLÍK**, **PLIKAT**, **POLÁK**, **POPOV T.**, **POPOV A.**, **POPOVIČ**, **RENČIN**, **ROSOCHA**, **SEMENĎAJEV**, **SLÍVA**, **SOUČEK**, **STEINBERG**, **TAKJOO**, **TEICHMANN**, **TOMASCHOFF**, **VALOCKÁ**, **VHRSTI**, **VICO**, **VYČÍTAL**, **WEIZMANN**, **WOZNAK**... *AJ.*

pÚvodní foto *Franty Heřmana* / *Odešel Honza Vyčítal* (O pohřbu na str. 2 - 4)

Honza naše řady opustil vlastně už dříve. Ale nadobro se odmlčel až týden před 78. narozeninami. Jako muzikanta ho znal kdekdo. Jako autora vtipů rovněž. Pro Media-žurnál jsme v únoru připravili jeho medailonek - právě jako významného karikaturisty. A číslo vyzdobili tuctem vtipů. Vyšlo to v březnu. Ale už jako nekrolog...

Poslední vandr Honzy Vyčítala

Hlas **Honzy Vyčítala** se rozezněl obřadní síní a bylo to to první, co uslyšeli účastníci posledního rozloučení s ním 10. března 2020 odpoledne, dva dny po jeho 78. narozeninách, kterých se však nedožil. Obřad totiž zahájila reprodukováná skladba *To tenkrát v čtyřicátom pátom*, v níž Vyčítal vylíčil komunistickým režimem desítky let zamlčovanou pravdu o osvobození Plzně americkou armádou.

Smuteční řeč měl na přání Vyčítalovy manželky Věry římskokatolický kněz a teolog Michael Špilar, do jehož působnosti spadá i Komunitní centrum Matky Terezy. "Paní Věra o Honzovi hovořila jako o drsném romantikovi, který měl v podpaží Světovou literaturu, na rameni kytaru, v kapse tužku na kreslení a hlavu plnou přírody," uvedl mj. farář působící v Praze na Chodově. Kromě toho přiznal např., že s Honzou sice nikdy nemluvil, ale i on sám vyrůstal na jeho písničkách a humoru. Poté vyzval zaplněnou obřadní síň ke společné modlitbě za zesnulého. Požádal také o odpuštění každého, komu kdy Honza "šlápnul na kuří oko". Několik dalších Vyčítalových písní, kterým on sám říkal "kategorie pravda", rozplakalo i nejtvrdší trampské "desperády" v zelených parkách a statné muže a ženy v nejrůznějších slavnostních či

polních vojenských uniformách, nebo s jejich prvky, s nimiž se skamarádil při oslavách osvobození západních Čech a oni mu přišli vzdát poslední poctu. Vedle někdy i stylizovaných květinových darů mj. i tím, že na pohřeb někteří z nich dorazili v historických amerických vojenských džípech. Na závěr obřadu zazněla z reproduktorů v originále píseň Leonarda Cohena Hallelujah, po jejíchž posledních tónech se přítomní se zesnulým rozloučili potleskem.

Vzpomněla jsem si, jak tady před pěti lety 3. března Cohenovo Hallelujah s českým textem zazpíval živě Wabi Daněk na rozloučenou Kobrovi. Josefu Kobrovi Kučerovi, který Honzovi Vyčítalovi uspořádal v Savarinu v roce 1970 v rámci II. Folk a country festivalu, jenž se odehrál v Lucerně, výstavu pod názvem *Salon Honzy Vyčítala*. Tím založil tradici a uspořádal pak dalších 400 Salonů kresleného humoru mnoha karikaturistům. Při jejich vernisážích velmi často došlo k propojení tohoto výtvarného žánru s hudebním žánrem folk a country, jehož byl Honza Vyčítal u nás průkopníkem. Na poslední vandr přišli Honzu doprovodit příznivci jeho vtipů a hudby z různých koutů země, zástupci města Plzně, kamarádi, herci, muzikanti, současní i někdejší Greenhorni, jako Mar-

ko Čermák, Karel Vágner, Tomáš Linka a z pěveckého nebe tam Michal Tučný, kterého Honza přinutil zpívat česky, vyslal svoji dceru Míšu s maminkou. Jako pasažér jednoho z džípů přijel Jarda Čvančara, známý badatel v historii čs. protinacistického odboje, kapelník a banjista Taxmenů, s nimiž si Honza – např. na koncertech pro čs. parašutisty nebo čs. letce v Anglii – několikrát zazpíval. Pokud jde o účast karikaturistů, viděla jsem Majora, čili Pavla Vorla, Major viděl Rakuse, Radek Rakus viděl Mikoláška a Herinka.

Honzovo poslední rozloučení bylo kvůli

koronavirovým opatřením poslední, které se ve Velké obřadní síni krematoria ve Strašnicích mohlo konat. Tři hodiny po Honzově obřadu byla síň pro veřejnost patrně na dlouhou dobu uzavřena. Např. příznivci Dany Zátokové ani Evy Pilarové, obě zemřely jen několik dní po Janu Vyčítalovi, už možnost rozloučit se nedostali. Ale to měl Honza ve zvyku. Skoro ve všem buď musel být první... anebo poslední.

Lud'a Razimová - Kučerová

Ke snímkům z archívu a od autorky:

Jedna z mých fotek (viz výše) je zajímavá - dole pod stojanem s Honzovou fotkou je **půllitr piva**, který Honzovi přinesli kamarádi. Obraz tam vystavený malovala **Věra Vyčítalová**, manželka Honzy. Představuje ji a Honzu s kočkami, které postupně měl.

Lud'a R-K.

A napravo ještě jednu snímek **Františka Heřmana**, poskytnutý nám pro toto vydání e-GAGu - je na něm zachycen v dobové originální podobě Honza Vyčítal a jeho černý **Koček** (při práci)

Co jsme o pohřbu a o pohřbeném autorovi posbírali:

Více na adrese: <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/vycitala-na-posledni-cestu-doprovodily-modlitby-a-klaksony-jeepu/1864481/> / Na [TN.CZ](https://www.tn.cz/) - PŘÍMÝ PŘENOS: Z pohřbu country legendy Jana Vyčítala | Facebook. Mnohé další informace (Blesk apod.) ke smrti a pohřbu jsou k nalezení na webu.

Tady je záznam TV Nova z celého pohřbu, ale má to špatný zvuk, ideální nebyl ani v obřadní síni. Ale lze to posouvat, mrknout jen sem tam a poznat celou atmosféru.

Publikováno 10. 3. 2020. <https://tn.nova.cz/clanek/country-legenda-jan-vycital-se-naposledy-louci-s-blizkymi.html>

Na velkém snímku (předešlá strana) je v první řadě pro pozůstalé manželka **Věra** (zrzavé vlasy), vedle ní bratr Honzy **Pepík**, vlevo od Věry Pepíkova dcera.

<https://www.blesk.cz/galerie/celebrity-ceske-celebrity/946510/pohreb-honzy-vycitala-77-pratele-odmitli-mluvit-nad-rakvi-sin-pak-zavrela-hrozba?foto=1> .

Po uzávěrce:

Úplně na závěr výroby tohoto vydání magazínu jsme konečně **našli**, vytáhli, upravili a všelijak zakvedlali s dokumentární fotkou pořízenou ve Strašnicích před krematoriem. Za mužem s velkým pugetem se blíží na místo posledního rozloučení s Honzou tři Vyčítalovi kumpáni. V modrých džínách vlevo **Major Pavel** (známý též pod přezdívkou Vorel), **Ota Ratajský** (z Kmínku nad Sázavou) a **Jaroslav Samson** (pravým jménem **Radión Lenk**). /r/

Kreslíř Jan Vyčítal

Karel Hvíždala pro ČRo Plus 10. 3. 2020

"Studentům bych doporučil, aby hodně malovali. a když jim nejde malování, tak aby zpívali, ono se z toho něco chytí, nebo ať jsou kovbojové." Odpověděl kdysi Jan Vyčítal a určitě se u toho vesele smál.

V poslední době už byl vážnější a říkával: "Ať jsou mladý rádi, že ty těžký doby neprožili. My o tom mluvíme, jako kdyby to všechno bylo nádherný, ale pocukrovaly to naše vzpomínky. Zbylo v těch našich dědkovských palicích jen to lepší. To horší, na to jsme trochu zapomněli."

A protože se o Janu Vyčítalovi hovoří hlavně jako o zakladateli hudební country skupiny Greenhorns, rád bych ho dnes připomenul hlavně jako kreslíře-potíživistu a činím tak i proto, že jako hudebník a textař byl samouk, zatímco jako výtvarník byl profesionál: absolvoval v roce 1960 Střední uměleckoprůmyslovou školu v Praze na Žižkově. Jako výtvarník začínal v propagačním oddělení ČKD odkud přešel do výtvarného oddělení Československé televize a právě v té době se začal věnovat i kreslenému humoru. Jeho postavičky díky velkým očím, které korunovaly lebku a obovskými ústy, byly nejen originální, ale i dobře zapamatovatelné, a proto patřil záhy mezi nejtíštěnější kreslíře, jakými byli pánové Barták, Haďák, Jiránek, Renčín, Slíva atd. Ale protože k událostem roku 1968 nebyl lhostejný, začal je zvláště po okupaci komentovat, jak mi

připomenul náš jediný historik a teoretik kresleného humoru Ivan Hanousek. Za jeviště svých kreseb si tehdy vybral horu Říp, na níž nový náčelník třímající v ruce velkou hůl křičí na své pohůnky: *Nejdřív to tady musíme očistit od extrémistických živlů. Nebo: Hned to kolem vobeženem ostnatým drátem.* Jindy zase náčelník řve do mikrofonu: *Vysoce hodnotím práci šněrovacích prostředků* či k němu přibíhá postavička a hlásí: *Odposlouchávací zařízení inventární číslo 2938 dostalo dneska příušnice.* Proto není divu, že jeho kresby si lidé lepili na stěny nejen doma, ale i v exilu stejně jako fotografie Voskovce a Wericha. Kvůli tomuto angažovanému humoru Honzu Vyčítala brzy postihl zákaz v časopisech jako byl Dikobraz či Mladý svět a uchýlil se jako kreslíř k přátelům do Pionýrské stezky. Tam dokonce v roce 1972 se zrodila soutěž pro mladé talenty s názvem *O Vyčítalova Macka*, pojmenovaná podle jeho kocoura.

Po roce 1989 stál Jan Vyčítal vedle Ivana Hanouska při založení České unie karikaturistů, která se ohlásila veřejnosti 24. 2. 1990 v svolání zveřejněném v Mladé frontě pod názvem *Proč ne Dikobraz*. Tu podepsali tehdy všichni známí a svobodomyšlní kreslíři a Vyčítal radostně zahlaholil:

„Budu zpívat prosím, kdo chce, ať píská, mě to nerozhází, světem s tužkou chodím a pytlák Říha mě doprovází, svým paňácům den co den jsem více podoben a ufouni mi přistávají rovnou do oken, já zapálím si cigaretu, visí mi na spodním retu ...“ V devadesátých letech mu vyšly tři knihy: *Kočkové, trempíři a ufoni*, *Zpěvník*, *Čaj s příchutí jehličí a rumu* a naposledy *Velká kniha vtipu*.

Jan Vyčítal zemřel v sedmasedmdesáti letech 1. března 2020 a poslední rozloučení s ním se uskuteční 10. března ve 14 hodin ve strašnickém krematoriu v Praze. /KH/

3x z deníku Mf DNES: Pondělí 2. 3. 2020, str. 16 (Kultura) "Zemřel výtvarník a muzikant J. V." / Úterý 3. 3. 2020, str. 15 (Kultura) Foto MAFRA - snímek k velkému textu Jindřicha Götha o zesnulém muzikantovi "J. V. už zdraví svého šéfa" / Úterý 3. 3. 2020, str. 9 (Názory) Skicář Václava Teichmanna - s použitím kresby Jana Vyčítala.

Jedna milá zpráva: **Miloš Nesvadba**, herec a také ilustrátor a kreslíř lehce rozpoznatelných veselých obrázků se 17. dubna dožívá **95 let**! Blahopřejeme, pozdravujeme a (humorem) uzdravujeme!

Možná to k vám dorazilo také...

Pokud jste známi svým kladným vztahem k humoru, spousta známých vám automaticky přepoše náklad vtipů od nejpopulárnějšího domácího kreslíře.

Naštěstí se našli i tací, kterým se na této věci něco nezdálo. Možná to bylo neobvykle psané písmo dole, anebo spíš podivně a “nerenčínovsky” těžkopádné, nefunkčně předlouhé věty... Ale už sám pocit z toho podivně stěžovačně pomlouvačného textu... Jako bychom znali úplně odjinud...

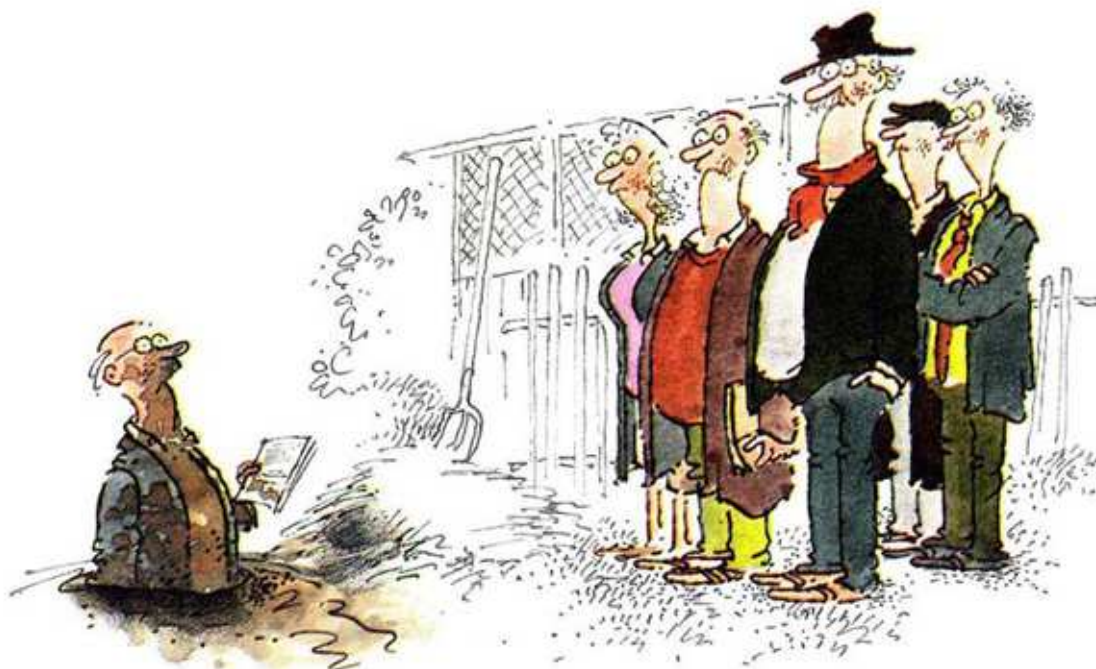
Nejdřív nás oslovil kolega novinář (taky Mirek), pak kolega publicista Karel a bylo by nejspíš od nás nesportovní, kdybychom zrovna my - v magazínu přátel kresleného humoru - je odbyli jen s tím, že sice mají nejspíš pravdu, ale vždyť že to je jen nějaká hloupá legrace...

A protože jsme už s Renčínem za dlouhá léta měli dost zkušeností, také o Mirkově stylu tvorby svou dost jasnou představu, tenhle humor nám připadal nejen podezřelý, ale poněkud povědomý z různých jiných putovních blábolů nefandících “naší pravdě a lásce”. Navíc reagující na něco politicky konkrétního, ač náš autor v tomto směru obvykle zůstává více nad věcí i dobou. Humor Renčínova díla je sice osobně (třeba Dlabáčkem) konkrétní, ale dobově nadčasový. Jeho vtipům ze 70. let se smějeme i v novém tisíciletí. Protože sedí.

Jak nám jeden z abonentů k tomu napsal: karikaturista posledních pár let života přece pro nemoc netvořil a zemřel už před více než dvěma lety (viz rubrika “Z pošty”). Kde se tedy v jeho díle vzaly ty “miliónovky” (falzifikátor asi míní davy svolané pořadateli tzv. chvilek)? Tak odtud asi fouká...

Požádali jsme proto Jiřího Hruboně, jednoho z kurátorů poslední Vladimírovy velké pražské výstavy v Galerii Smečky, aby se na to svým okem blíže podíval. A protože má kolem sebe celou skupinu sběratelů Renčínova díla, tedy znalců jeho konkrétní tvorby a postojů, aby spojili své síly a zkusili najít oč tu jde. Byť jsme tušili, že jde o lumpárnu, nakonec se tak podařilo zdokumentovat i to, o jak odpudivou věc vlastně jde. Zde nahoře vidíte kresbu beze slov z alba **Husité Husáci a my** (2015). A pod ní v rámečku větší dílo, které se šíří po internetu. Ale to není vše. Z těch desítek obrázků (dva ani nejsou od Renčina!) jsme jich identifikovali dalších pět - stačí když nyní **otočíte stránku...**

MŮJ DVOJITÝ KALOUSŮV ZÁKON ZNÍ: ČLOVĚK NEMŮŽE VSTOUPIT DVAKRÁT DO TĚŽE ŘEKY. DO STEJNÝCH SRAČEK NENÍ POČET VSTUPŮ OMEZEN.

SOUSEDÉ, ZACHOVEJTE A UPRŽUJTE SI REVOLUČNÍHO DUCHA A BOJOVNOST JEN SE DO NIČEHO NEZAPOJUJTE. AŽ SI MLADÍ NATLUČOU HUBY A SPADNOU DO SRAČEK A HNOJE, KTERÉ SI REVOLUCÍ NADĚLAJÍ, TAK JAKO MY. POTOM TEPRVE POCHOPÍ, ŽE "SVOBODA A DEMOKRACIE JSOU KOSTI HOZENÉ LIDU, ABY SI NA NICH VYLÁMAL ZUBY".

KRESDA: VLADIMÍR RENCÍN

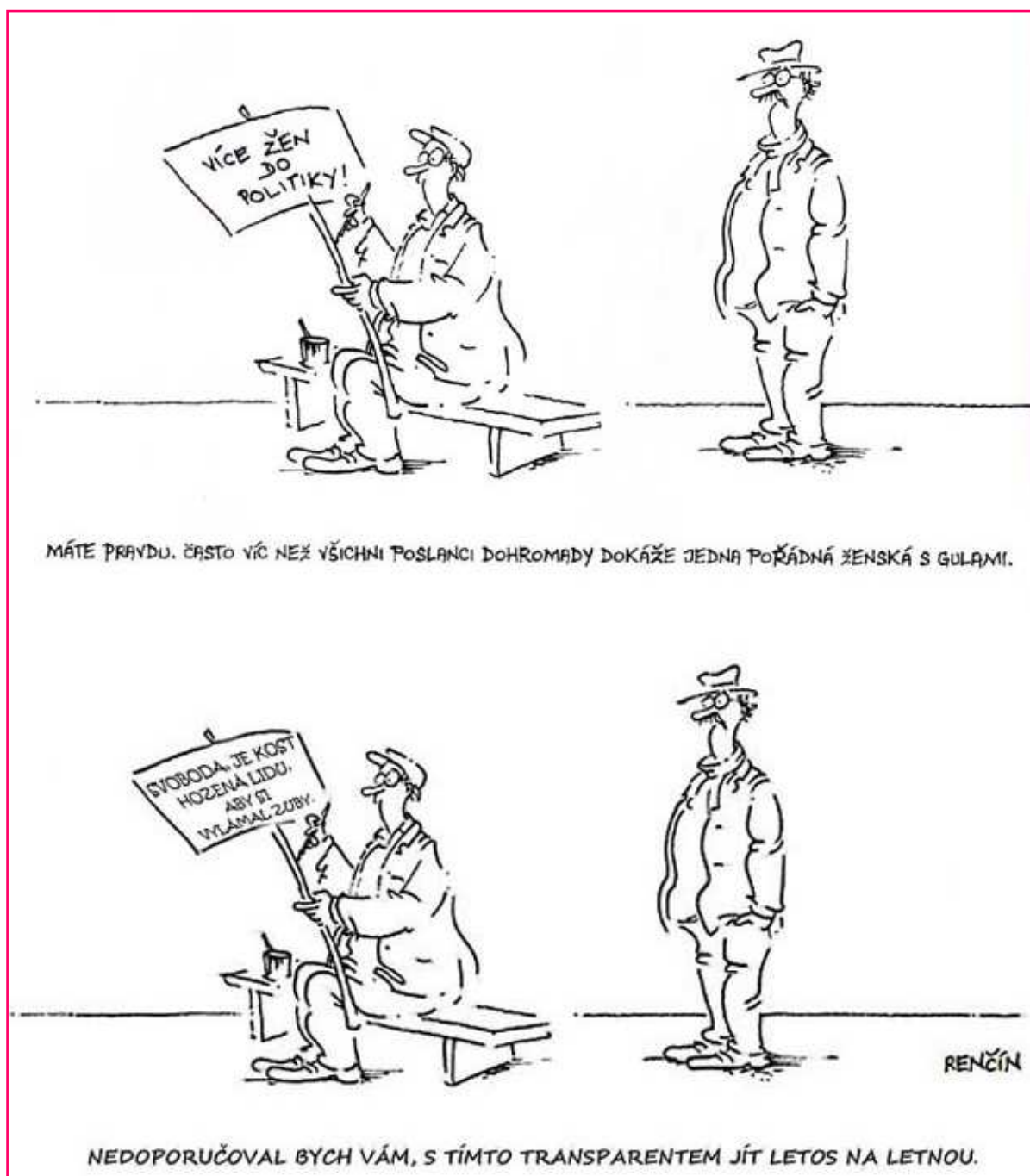
Zde už je konkrétně odhalené falzum, prostě podvodná změna originálního textu pod kresbou (**viz nahore**) za jiný a je třeba připomenout že nejen v kresleném humoru se autorské právo týká celého uměleckého díla. Tím už jsme také u bezprávního jednání autora těchto zprzněnin, které je tudíž i trestnou činností. K tomu se ale ještě vrátíme. Zde tedy jen správný zdroj kresby, odkud byla odcizena a zneužita: jde o **pohlednici z roku 1986**.

Nahoře originál: Mladý svět č. 11 / 1992

Dole falzum: hromadný e-mail

Zajímavé zjištění je, že se autor těch falešných přidaných nepovedených textů namáhá k obrázkům často přilepit i jméno autora vtipu. Obvykle vpravo dole...

Nahoře originální obrázek z alba *Husité, Husáci a my* (2015).

Dole: Falzum šířené po síti hromadným e-mailem

Místo závěrečného slova, které je spíš zbytečné, neb jde o jasně odsouzeníhodnou věc, jsme požádali o vyjádření tři osoby, které mají ke špinění jména zesnulého karikaturisty co říci. Děkujeme zároveň Vladimírově dceři Zuzaně i oběma pátračům za následující slova...

Zuzana Renčínová, dcera :

V posledním měsíci jsem byla upozorněna ze dvou nezávislých zdrojů na email, který se šíří českým internetem s obrázky Vladimíra Renčína. Nejedná se o autorovy originály, ale o velmi nekvalitní předělávky původních vtipů. Jako rodina považujeme tyto nepovedené exempláře za nešťastné, nepovedené a porušující autorská práva.

Vladimír Renčín byl v průběhu svého tvůrčího života osobností spíše apolitickou, upozorňoval svým filozofickým a laskavým humorem na obecné lidské vlastnosti.

Ve své tvorbě by se nikdy nevydal cestou osobní nevraživosti a cíleným napadáním konkrétních jednotlivců.

Děkuji časopisu eGAG, že se snaží tuto věc osvětlit a tímto tématem se zabývá.

Jiří Hruboň, dlouholetý sběratel díla VR:

Nepochybuji, že pokud by Vladimír Renčín dnes žil a tvořil, nevytvářel by takovéto obsahově i zpracováním textů „paskvily“. Dle mého názoru se jedná o práci tzv. „trollů“, placených za permanentní diskreditaci těch, kterým se nestýská po „starých pořádcích“, ani východních komunistických velmocech a dokáží se – k nevůli většiny současného našeho „establishmentu“ i ozvat.

Jaroslav Mikolajek, též dlouholetý sběratel díla VR a odborník na informatiku:

Nalezení původců těchto „vylepšenin“ by nebylo snadné ani pro kriminalistu, vybaveného značnými pravomocemi. Důvod - v řetězu mnoha mailů, kterými se takové věci šíří, se nacházejí lidé, kteří mají ve zvyku při jejich přeposílání odmazat adresu, odkud mail přišel. Pak stačí původní mail smazat a stopa končí, i když se dostaneme k dotyčnému počítači.

Díky všem zúčastněným za vlídná slova, ochotu v té věci a za eudované názory.... (red.)

Co teď? Co dál? Právníci... vyšetřování... žaloby...?

Výše citovaným odborníkům se mezitím podařilo dohledat i další původní exempláře využitě podvodníkem k odpudivé falzifikaci. Proto můžeme i v příštím čísle přinést další konkrétní důkazy o podvrzích. Mohly by se hodit třeba právníkovi. Jenže je možné, že už na to nebudem mít - jak rodina, tak GAG - sílu. Spíš ale žaludek.

Nakonec až při novém redakčním zalamování tohoto textu a obrázků, které se nám nějak zdráhaly k sobě přimknout (vyšší *moc*?) jsme aspoň přišli na celkem dobré řešení. Abychom spláchli pachut' z případu, napadlo nás, co bude nejlepší odpovědí. Když tu zbylo na stránce místo.... (G)

Pro spravení chuti jeden pravý (mile nekorektní) Vladimír Renčín:

Zdroj: Nejspíš **Dikobraz**, co říkáte?

Kde se vzalo - tu se vzalo

Deník N si nevystačí s grafickou samoobsluhou redakce na obálkách. Ty, jak víme, mají pro deníky netypickou podobu. Je to svou formou obálka spíš týdeníková (tedy bez článků a fotek), kde se číslo od čísla střídají až neuvěřitelně různorodé nápady s naprosto nesouměřitelnými grafickými "případy". Jde pokaždé o základní titulek (k významnému článku uvnitř) a k němu se vážíci - tak trochu "rádobyvynalézavý" - (typo)grafický doprovod. Často jsou v tiráži za autory grafického řešení uváděna různá studia či firmy(?) a jediným stálým autorem obálkových "editorial cartoons" (tj. žánr karikatury) je už rok tajemný **JAZ**, který jinak drží službu na zadní 16. stránce jen v pátečním vydání. To slouží čtenáři pro celý víkend, má přílohu "*Kontext*" o pouhých osmi stránkách - "Deník N" totiž v sobotu nevychází.

Nyní došlo k zajímavé změně, když se jako druhý - a nyní častější - autor obálek objevuje nový výtvarník jménem **Petr Polák**. Jeho žánrové zařazení je mnohem těžší stanovit. Nejde o klasického karikaturistu, ale také nejde o výtvarně neškoleného autora. Na hodnocení je proto ještě dost času, zatím se tu spokojíme s pár ukázkami, které nasvědčují jen nezkušenost či spíš nepochopení žánru, který má pracovat jednak s pointou, druhak se zvýrazněnějším zkreslováním (karikováním) postav. Jde o ilustrování námětů, odhadujeme, že cizích - tedy na redakční přání. Výtvarně to jde, nicméně nelze zatím moc mluvit o osobitém rukopise kreslíře. Čas na nějaký rychlý růst nedovedeme odhadnout, v tuto chvíli ani nevíme nic o autorovi, o jeho věku či školách, ani o záměrech redakce s ním. Což je ovšem docela dobré pro hodnocení, které jinak může být zvenčí ovlivněné. Víme jen, že ani někde-

ší *Hadřák* (MS), ani současný *Pavel Reisenauer* (Respekt) to typově není. Konečně kreslit kvalitní obálkový vtip do každodenního vydání deníku by svedl krom superplodného *Václava Teichmanna* snad jen *Jiránek* blahé paměti a *Kemel* přímé současnosti. A třikrát z pěti pokusů za týden by to bylo nejspíš to pravé. Či aspoň snesitelné.

Na předchozí straně jste si prohlédli čtyři kousky. Všimli jste si, že na ukázkách vlevo jsme ke kopiím velkých kreseb přilepili potřebné titulky, důležité pro pochopení tématu, kterému se kreslíř věnuje. Na ukázkách vlevo jsme se s tím nenamáhali - nahoře jde o *Babiše* (s odkazem na Juheláky Standy Holého) a dole o čínský virus. A co tady?

Nahoře: *Andrej Babiš* v roušce vykukuje za dveřmi (**obálka deníku N** z 8. 4. 2020) Vláda zase už jedná o něčem, na čem má premiér zájem.

Dole vtip na "Babišovu" pekárnu z 25. 3. tr. (**K tomu: celá první stránka i s hlavičkou novín se nám do skeneru nevejde!**)

Zatím je zřejmé, že se autor nerad pouští do portrétování známých postav (viz *Prymula*, *Vojtěch* a *Babiš*), oproti *JAZovi* či třeba *Lucii Seifertové* (*Dnes* Magazín) zpodobňování nebude jeho pravé oříškové. Ale kdo ví...

U *Petra Poláka* je vidět, jak záleží na tom, jaký nápad či téma mu redakce zadá a také jaké řešení mu schválí a otiskne. Na rozdíl od časů *Jiránek* se dnes neví, zda jde o ilustraci, či o vlastní nápad karikaturisty.

Prostě pro autora obálky nic záviděníhodného a navíc nemáme tušení, kolik má *Petr Polák* na dílo vůbec času (a za kolik). Víme jen, že grafické řešení novin a jejich ti-tulní strany je převzato ze slovenského "*Denníku N*", který má za sebou obdobného vydavatele.

Takže: berte tyto věty jako informační, protože víme, že abonentů zmíněného periodika nebude mezi "našinci" mnoho a ve vaší *Žabce* či *Lidlu* je asi nenajdete. Anebo si ho v přemíře pestrobarevných periodik pro ženy, kuchaření a luštění, stavicích na křiklavé inzerci, ani nepovšimnete. A tak jde o vlastní dojem, respektive

názor, který si z našich ukázek z prvních příspěvků můžete o novém novinovém kreslíři můžete sami aspoň částečně udělat. Vycházejí v deníku, který (pozor!) nepatří žádnému tuzemskému "magnátovi" (h)

Zdroj: *Deník N* - kresby *Petra Poláka* otištěné na jaře roku 2020

Upozornění k obrázku vlevo:

V této souvislosti přidáváme informaci, že zatím "základním" reprezentantem satirické kresby v *Deníku N* zůstává *JAZ*, jehož obrázky z poslední doby najdete i v tomto GAGu - v rubrice **Z tisku / O humoru**.

Vladimír Zábrodský - po našem Vova - zemřel ve Švédsku a letos. **Pavel Kundera**, který k jeho 85. narozeninám vytvořil vedlejší portrét, zemřel už v březnu 2013. Šéfova skonu se kroměřížský karikaturista nedožil. Požehnaného věku **97** let se však dožíval velký hokejista (2x mistr světa) a tenista (na to se zapomíná) bez velké pozornosti. Nás - kluků, kteří na něho v zimě volali na nezastřešené Štvanici při vyhazování v soupeřově třetině spolu s dospělými fandý obvyklé: "Šéfe, rovnou z buly!" - už po Praze moc nekulhá. A na rovněž dřevním centrkurtu (na opačné půlce ostrova) jsme na vápnem lajnované antuce v létě fandili také Zábrodovi, když se v tenisovém turnaji střetl s daviscupovým kolegou Javorským.

Pavel Kundera zemřel ve věku 71 a v GAGu č. 11-12 / 2013 jsme mu věnovali vzpomínku. Miloval a sám hrál také hokej a fandil sportu, čímž nám byl blízký. Co dodat? Snad jen to, že stejnou ikonou v ženském sportu byla nám osobně ještě bližší **Dana Zátopková**, s níž jsme se mohli ob

rok a poté už každoročně setkávat v Malostranské besedě při Emilově patronátním předávání cen soutěže "O Emila Stadiónu" nejlepším českým a pak i zahraničním autorům kres-

lených vtipů. Je to možná nějak osudové spojení, že legendy Dana i Vovka odešli ze světa týden po sobě v březnu retroroku **2020** i retrověku **97 let**. Ještě před pasekou, co rozpoutal čínský retrovir. Nejen 3. Emil **Pavel Matuška**, či organizátor soutěže, se v roce 1986 (i jindy) mohl radovat z věnování od *Ťopkovy Dany*. Včetně slavné **vtipné kresby (viz) !**

Pohřby jsou nějak stále častější...

...a jejich návštěvníci stále mladší. Těch v našem věku poněkud ubývá. Prostě záhada. Podívali jsme se do archívu na fotky a vida vida - co jsme toho nechtěli, ale museli zažít. A co jsme teď trochu provětrali ve fotošopu a naskládali sem, byť trochu nechronologicky. A ne-systematicky - prostě podobně jako si nás vybírá ta s kosou. A jak to teď pořád dokola připomíná světu ten *neviditelnej čínskej smrtící koronaparchant*.

Naposledy přibyl **Jan Vyčítal** - o tom jinde. Pokud myslíte, že máme v novinách a v televizi nebožtíků dost a chcete raději něco veselejšího, máte smůlu. Veselé a humor šířící osoby, ba osobnosti, jinde takhle pohromadě nenajdete - jedině v GAGu. Jsme tu tak říká v jedné společné rakvi, v jednom hrobu, na jednom společném pohřbu a hřbitově.

Začínáme **Kobrou**, byl to ve Strašnicích onen pověsný "vyprodaný dům". V krematoriu zazněl hlas a zvuk kytary **Wabi Daňka** (viz fotka) - ale ten už mezitím také dohrál...

Odešel zničehonic i další velikán českého kresleného vtipování **Pavel Kantorek**, ještě že mu *Grada* dokázala před smrtí vydat velké album vtipů. Pozoruhodné je, že totéž udělala i **Jaroslavu Kerlesovi** a **Janu Vyčítalovi**, stihli to ale *jentaktak*. Další dva jsou mimo podezření. **Neprakta** umřel daleko dříve... a z autorů celé edice "*Velké knihy vtipu*" žije dnes už jen **Petr Urban** (nechceme tady však nic přivolávat©).

Rovněž zesnulého **Vladimíra Jiráňka** vydávají i vystavují jiní, ale na pohřeb jsme se mu vydali též všichni (na fotce **vlevo** s Radostou ještě Kobra naslouchá mladíku *Rejžkoví*. A na

snímku **vpravo** se blíží dva **Johanusové** - v popisku u snímku je uvedeno i jméno **Kerles**. Nevíme, zda to je snímek z příchodu *Kerlese* s *Johanusy* na pohřeb či jen ti *Johanusové* kráčí na *Kerlesův* pohřeb. Sběratelé kreseb vědí, že na *budějcku* už jeho vtipy dál nerostou.

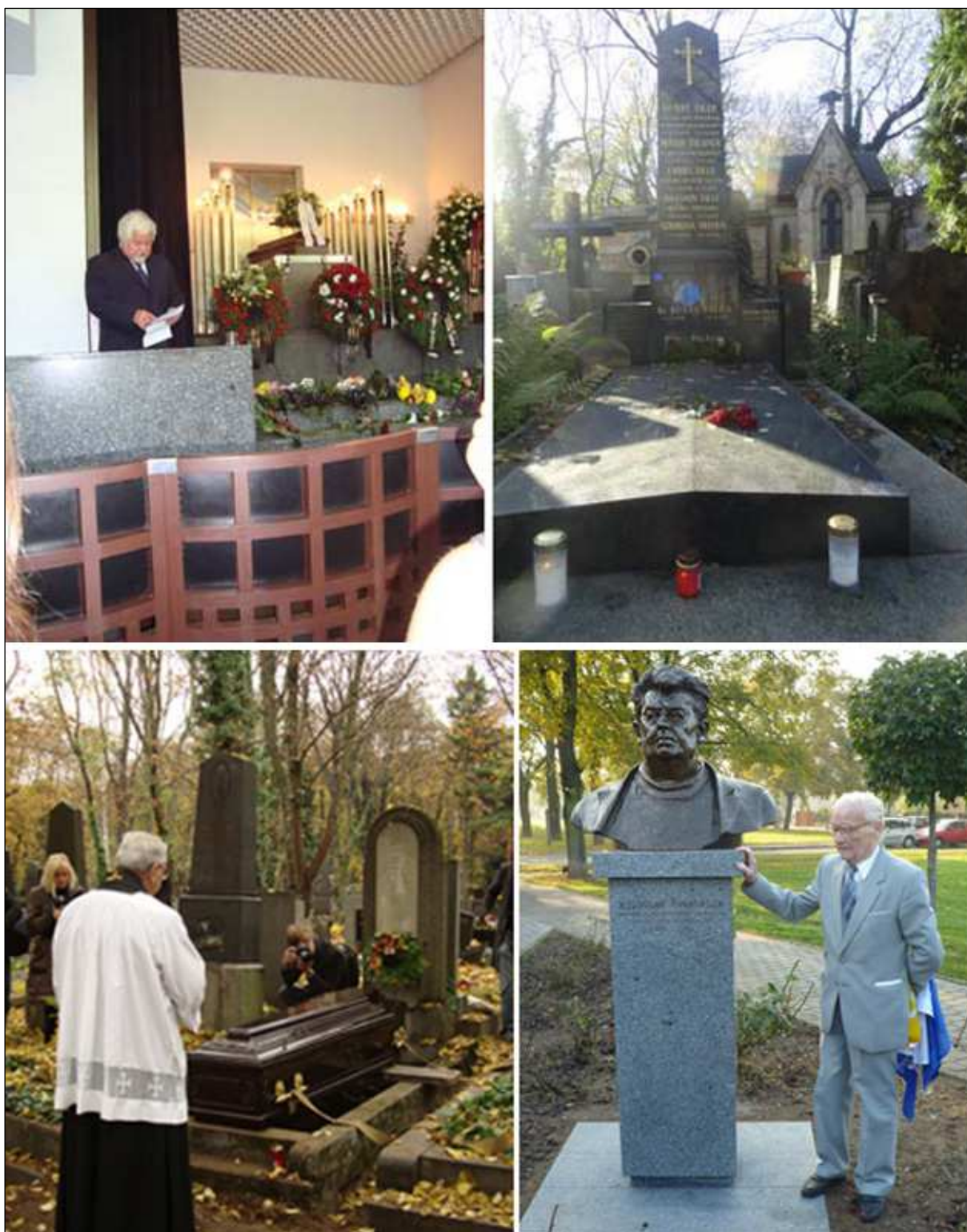

Ale vtipů na hroby, pohřby a hlavně na tu **lebkatou s kosou** stále přibývá. Možná za to může ta pandemie šířená do světa z všelidové Číny, že nyní všude doslova **raší**. Až z té nabídky na webových stránkách a v přílohách k hromadně rozesílaným e-mailům člověku mírně **haraší**.

Ríká se tomu **ČERNÝ HUMOR** a vyprat se to nedá, byť se o to ukrajinský karikaturista **Mykola Kapusta** (**viz obr. vlevo z Bumerangu**) zarputile snaží. Autoři vtipů nahoře, zleva pražský **Rado- van Rakus** (Sorry č. 2), německý autor jehož jméno neznáme a vpravo přípražská **Iva Valocká** (rozkošné dílo pro polskou soutěž *Karpik* = *Ka- přík*). Z návrhu na podobu náhrobku pro vášnivého rybáře (co třeba *Zdeněk Hořman*?) je patrné, že se i na téma hrob lze dopustit legrace jemné, vtipné, nepobuřující, ba utěšující...

Po malém odbočení k vlastnímu dílu nyní zase návrat k životu, tedy k jeho ukončení v podobě pohřbu. A že těch fotek máme fakt nastrádáno...! Někdy mluví řečník v krematoriu pod rakví, jindy kněz požehná zesnulému umělci přímo u otevřeného hrobu.

Doslova předčasně urvaný život a s ním tak přerušenu skvělou tvorbu **Dušana Pálky** nám v motolském krematoriu připomněl **Petr Pithart** (na **obr. vlevo**) a jeho projev by zasloužil být

zapsán do encyklopedie zahrnující osobnosti české karikatury. **Dušan** odpočívá v hrobě (**viz vpravo**), kolem kterého párkrát ročně na Olšanech procházíme k tomu našemu rodinnému. Vždy se zastavíme, abychom tu zapálili aspoň jednu svíčku.

Kněz nad rakví **Jiřího Wintera** (**vlevo dole**) je zachycen rovněž na pražských Olšanech. K současnému vzhledu hrobky se jmény **Kopecký-Winter** se dostanete na další stránce. A tady vedle kouká **Miloslav Švandrlík** - v jeho případě jde však o pomník (od Miroslava Pangráce z r. 2010 - **vpravo**). W+Šv. tvoří další přeslavnou dvojici a patří k sobě nejen v GAGu. **Viz příští strana!** Socha humoristy a též libretisty firmy **Neprakta** byla odhalena na starém Chodově. Nejen duo **Nepraktů** nás však opustilo v posledních letech. I další dvě velké po-

stavy našeho výtvarného humoru mají už místo tzv. posledního odpočinku. Vzpomenout **Vladimíra Renčína** můžeme v Hradci Králové a hrob **Káji Saudka** navštívit v Praze. Nezdá se vám, že ty dva hroby (**na fotkách až dole**) svým pojetím mají lecos něco společného...?

Samozřejmě by sem teď patřil aspoň jeden společný hřbitovní fór dvojice *Winter - Švandrlík* (najdete ho však asi až příště!)

Nabízíme tedy ještě už jednou v GAGu zveřejněnou dvoufotku z Bratislavy. Ztráty **Dušana Polakoviče** a **Kornela Földváriho** (zemřel před pěti lety) nám je pořád hodně líto.

Ale dost. Možná trochu legrace na závěr: Rodina **Švejkova** má svůj náhrobek a **Renčínův** vtip zdobí cizí hrob - pod stále platným heslem uvedeným až nahoře: "Keep Smiling". Česky řečeno: **Vždy s úsměvem!** Docela vhodné přání na závěr této trudnomyslné rubriky.

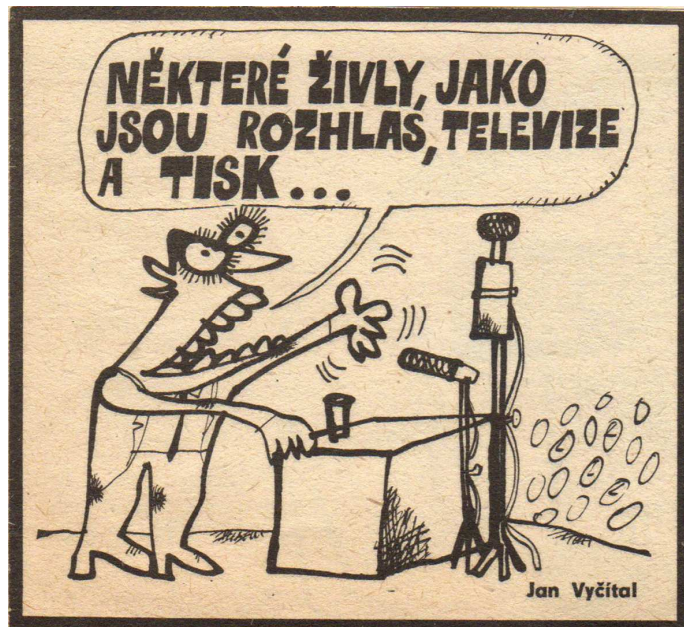
Tak jsme se pobavili - a teď zase do práce. **Není čas na srandičky.** Kdo ví, jak to s námi dopadne ve finále *supershow* sponzorované firmou *Chinaretrovirus*. Základ jsme právě položili a tak časem, nejlépe kolem *Dušiček*, můžeme pár hrobů doplnit. Samozřejmě doufáme, že na nich nebude vaše jméno. To **GAGmenovo** v říjnovém vydání rozhodně nenajdete. Pokud by se totiž ocitl též na černé listině; pak už e-GAG č. 5 neobdržíte! (red.)

Kdo nás v posledních letech ještě opustil?

Kromě zmíněných Kobry, Kerlese a Kantorka kupř. i Koenigsmark, Kuba, Kandler, Kavka... Ale aby to nebylo pořád jen samé "K" - tak i "ústeckoorlický Brňák" *Jenda Steklík*...

Nová slova a... Jan Vyčítal! Aneb o co jsme (možná) přišli

V řeči se objevila nová slova, tvrdí titulky v českém celostátním deníku. Například "koronáč" nebo "covidiot". Výzkumníci zabývající se v Ústavu pro jazyk český AVČR výskytem

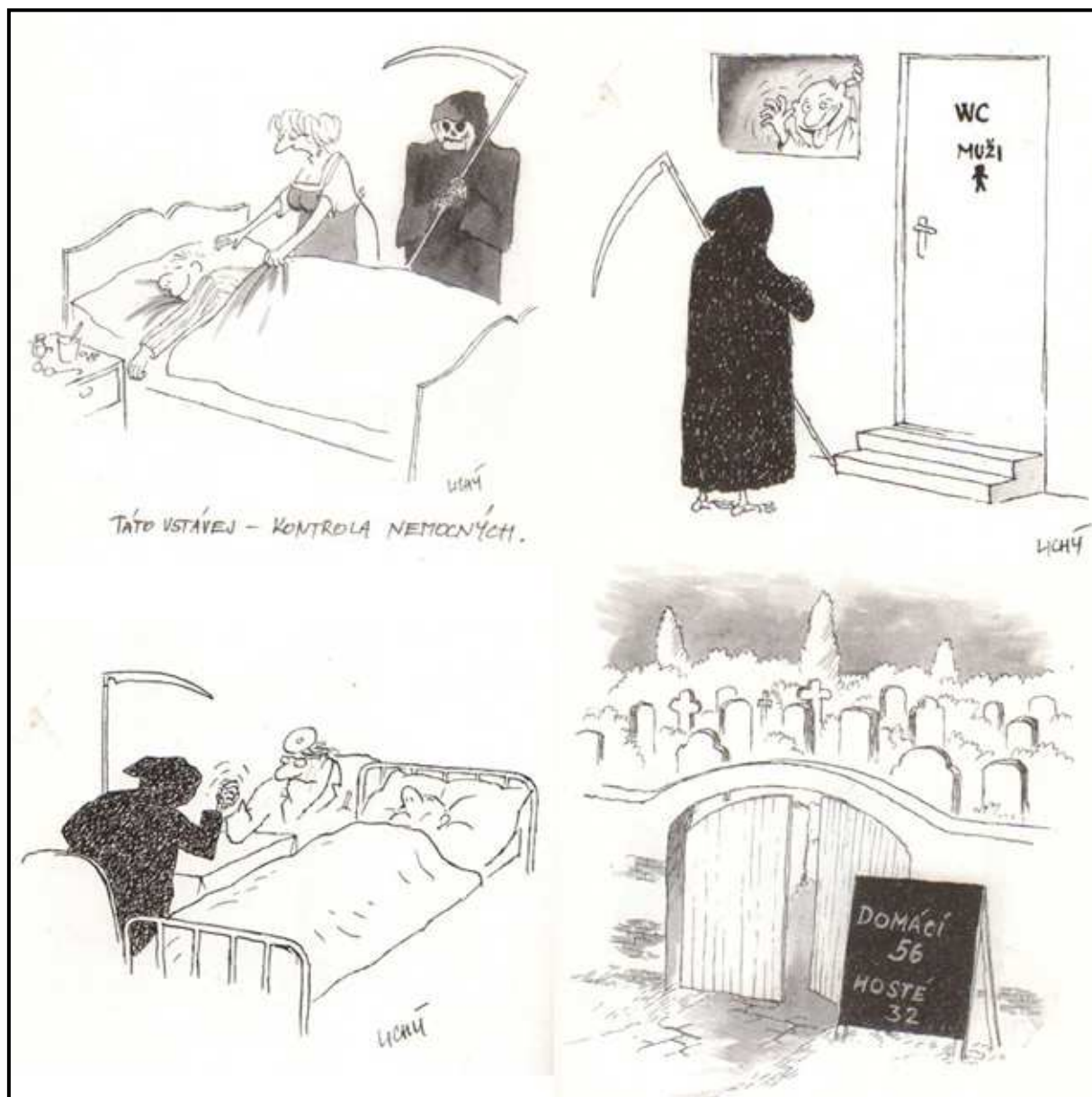
novotvarů zachytili už desítky nových slov souvisejících s "koronavirem" v češtině. Jsou mezi nimi i tradičně vtipné kousky jako "koronténa", spojující dva nyní čteně užívané pojmy. Vyskytla se však i spojení, která jsou problematická z hlediska "politické korektnosti". Nemoc s nepoužitelným oficiálním názvem COVID-19 (zkuste vyslovit pomlčku) prý mohou někteří lidé označovat za "čínskou chřipku"... Mně se zdá nejvhodnější "covidiot". Je zajímavé, jak mi od smrti Honzy Vyčítala pořád vyvstává v mysli jedna otázka, jak by asi na tuhle pandemii rreagoval ten přímý a rrrázný autor a zpěvák. A současně mi naskočil nápad, kterého se pořád nemohu zbavit. V uších mi už zas / rrrachotí jeho hlas:

...strrrrčte si někam ten váš korrrronáč, budu mu stejně říkat čínskej srrrráč!...

Škoda. Určitě by to zaznělo jeho typickým hlasem, v tom nejlepším nekorrrekním kontextu, s třeskutou hudbou a k nadšení publika. Z toho, že aspoň někdo nezapomíná, odkud přišla ta strašná retroviróza, co ohrozila svět. Ten rým by jistě vytvořil lepší a vtipnější. Ale **"trrrrval by na tom"**! I kdyby rudá Čína šířila po světě ještě další a horrrší svinstva. Takový byl **Honza Vyčítal** a věřím, že jsou mezi námi tací, kteří jeho nebyrokratickou přímou vyjadřování budou praktikovat i ve svém vlastním životě a činění... (ivHan)

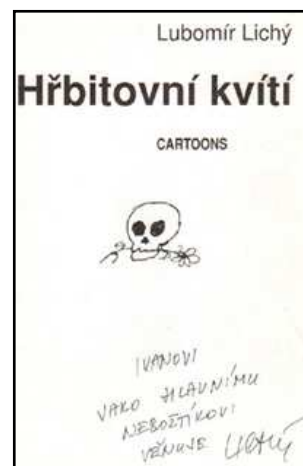

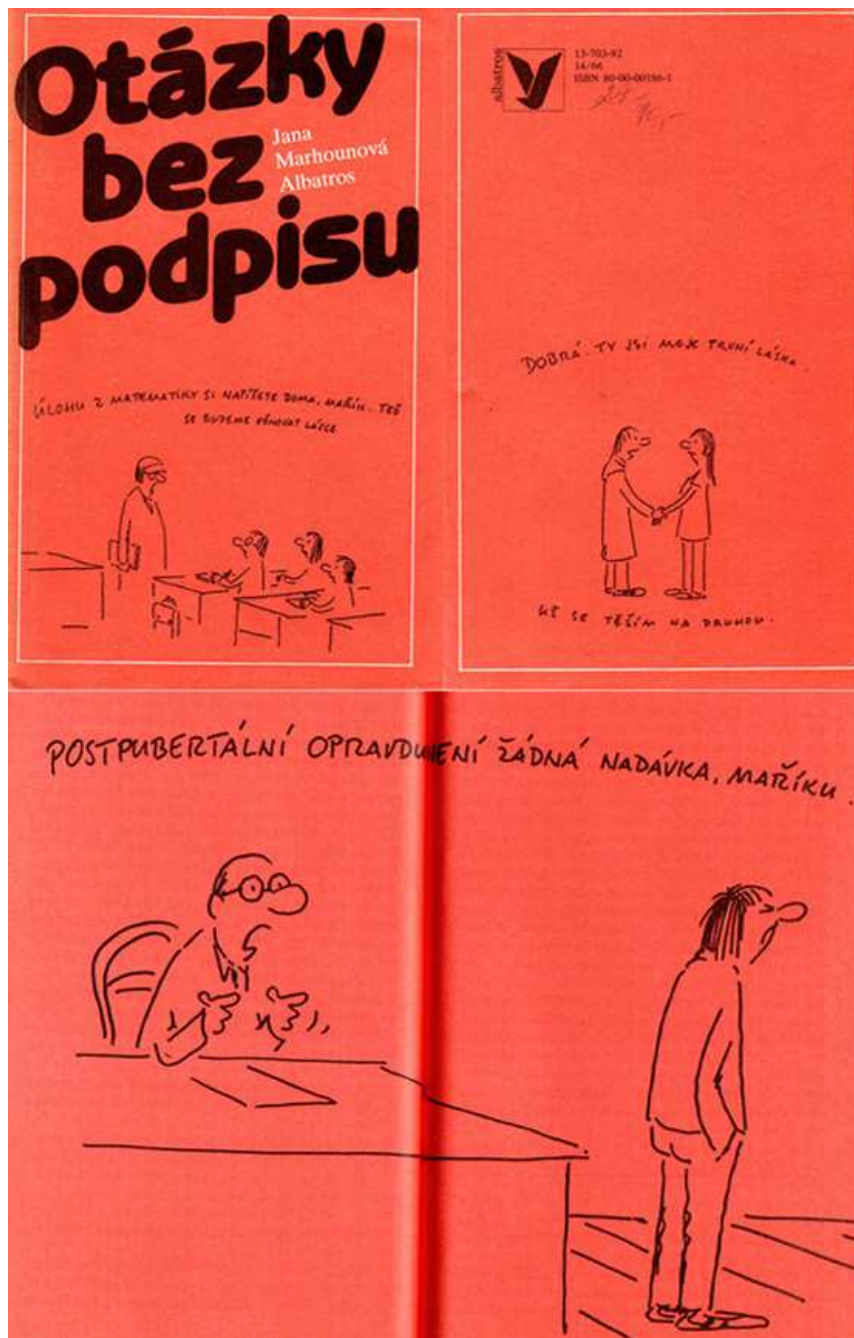
Poznámka: V příštím čísle GAGu přetiskneme zajímavý příspěvek **Lucie Jílkové** pro Mediažurnál č. 1/1990, v němž se jazykovědkyně zabývá používáním jazyka v tvorbě autorů kreslených vtipů se slovním obsahem. Článek vyšel v souvislosti s textem I. H. o **"Kreslíři Mediažurnálu Janu Vyčítalovi"** a s desítkou ukázek vybraných z karikaturistovy tvorby především z doby kolem **Pražského jara 68** - viz dvě kresby na této stránce! (red.)

Letos bude **Lubomíru Lichému** 75 let. Slavivá je na Štědrý den, takže času na gratulace máme spoustu. Kdo ovšem nikdy na nic nečeká je ta s kosou. S autorem alba černého kresleného humoru **“Hřbitovní kvítí”** mají specifický vztah. Není jasné, zda sudý nebo lichý. Lichý **Smrtku** rád a často do knihy kreslil, ale Čerti vědí, zda se jí ty portréty líbily. Inu ženská. Ovšem od roku 1993 už uplynula spousta let a královéhradecký výtvarník (a muzikant) pořád funguje. Fungují také jeho vtipy, kterých je v albu na 112 stránkách stovka. Dnes tohle drsné téma letí a tak jsme zavolali v bibliotéce, abychom ukázali, že dnešní smrtky, co běhají po scéně žánru cartoons, nepřinášejí příliš nových myšlenek ani nápadů. Viz tabule se stavem pohřbívání u hřbitovní brány. Autor vtipů však popírá, že by na nápady tehdy chodil po HK s kosou. Knížka vyšla v Olomouci ve vydavatelství **Campanula** jako 1. svazek edice **Tvrďák**. Ale **Tvrďák** s tím neměl nic společného, i když.. možná se *ta s kosou* spletla, když sekla na špatné adrese - a edice zhylnula...

V knižním **Dohovoru čili Rozslovu** se redaktor IH ptá LL na vznik jeho sbírky HK v HK. **Kde HK roste?** “Je to omyl myslet si, že třeba jen v HK anebo na hrobech. Roste v každém z nás - je na dosah, stačí jen natáhnout ruku. Hodně záleží na fantazii. Potom poupě vyraší velice rychle”./r/

Vladimír Jiránek
jako mnohonásobný
ilustrátor
(knih různého druhu)
Devadesátá léta měla
něco do sebe. Jenže z
dnešního hlediska se
zdá, že měla též něco
od sebe!

Například se spousta z nás vrhla do práce na téma, které se náhle stalo dostupné, každému přístupné a měli jsme pocit, že ohromný zájem známý z let minulých je zárukou úspěšné činnosti. Z našeho pohledu šlo víc o smysl práce než o podnikání, jak se tomu začalo říkat.

Časopisy a knihy na zatím soudruhy nevídaná témata se líhly v řadě hnízd, jenže kapacita potenciálních konzumentů, tedy kupců, zdaleka nebyla tak velká, jak jsme si mysleli. Těch lákadel a možností všude kolem, a to nejen ve výlohách, ale i za hranicemi. A zboží nejen v Jednotě, ale i v autosalonech, nové elektroprístroje mimo tuzex! Mís to na plážích a v hotelech!

Knížky a časopisy se se svými vysokými náklady sekly. Lidé víc šetřili, zájem byl menší, distribuce špatná a reklama z tzv. "podpulťových" časů vůbec nefungovala. Už ani ilustrování knihy Vladimírem Jiránekem nezabíralo jak by mělo!

Spousta nových titulů zapadlo, spousta nakladatelů a knihkupců to "zabalilo" a dnes distribuce o tyto knihy nestojí; můžete je objevit jen v antikvariátu. Přitom stojí za to. Typ lehce nahozených Jiránekových ilustrací dnes nakladatelstvím chybí. A vydavatelé časopisů i knižní nakladatelé o tom asi ani nevědí... "Otevřete si svoji učebnici partnerských vztahů na straně patnáct," hřímá pedagog z katedry k žákům v lavicích... - a už se vám nad kresbou roztahují koutky k úsměvu... Na obálce stojí: "Úlohu z matematiky si napíšete doma, Mařík. Teď se budeme věnovat lásce".

"Otázky bez podpisu" Jana Marhounové by ještě za Gorbého perestrojky patřily u nás k prodejným titulům. Těch 112 stránek na dosud tabuizované téma "o partnerské lásce" určené pro děti od dvanácti let výše a vydané Albatrosem r. 1992 může být pro kdekoho dodnes zajímavým titulem. Psychologie "puberťáka" či "puberťáčky" je natolik lidskému tvorů daná, že ji lze jenom všelijak komentovat, ale nelze ji změnit jiným režimem. Jana Marhounová se ale v problému orientovala a věděla, že může poradit anebo dokonce pomoci. A Vladimír Jiránek věděl, jak chytře a pro tuto rozvojovou kategorii mládeže nejen přístupně, ale i přitažlivě (neb svým stylem) zaujmout - a pobavit zároveň. Náklad knihy není uveden, cena byla kolem 30,- Kčs (a dnes je v antíku k dostání za desetikačku v krabici před vchodem)... (sek)

Nebelspalter No. 3

Přísaháme na holý pupík, že veškeré tyto kresby jsme vybírali pro rubriku do tohoto čísla hned poté, co jsme si koncem února vydané březnové číslo švýcarského měsíčníku prolistovali, vtipy si patřičně založili a posléze i oskenovali. Takže je fakt, že autoři vtipů nahoře a dole (i ti redakční výběrčí) opravdu měli velkou předvídavost. Určitě větší než tamní (i leccjaká jiná) vláda. Prognózu, že už se brzy budou na trhu či na pouti nabízet zrovna “antiatomové” oblečky by jistě ještě na počátku roku 2020 politici nevydali. Kresba: **Tom Kunzli**)

Obdobně je tomu i s kresbou níže. Zde jde ovšem o jinou souvislost; vtip patří do kolekce kreslených vtipů zaslaných kreslíři na vypsání “téma” - tím byla architektura, tedy konkrétně “Bausünden”. “Můj dům, můj hrad” **Markuse Grolika** se však v čase karantén může zdát být spíš ideálem než jemnou kritikou moderní doby.

Konečně i další dva z 18 vtipů mluví o tomtéž - i když jinak. Mluví, jak vidíte, až moc. Ale pokud umíte německy, přečtete si sami... Podle nás to ale není moc nut-

né. Ten úžasný výhled, který developer nabízí zájemcům (vlevo) i široký sortiment, z něhož si zájemci o obydlí mohou vybrat (vpravo - oba **Petra Kaster**) mluví i beze slov...

Reakce na aktuální situaci ve světě se však objevuje v Nebelspalteru i na stránkách věnovaných ryze aktuálním událostem. A tady “je doma” každý, kdo vzpomíná na upíra *Nosferatu* (z Rumunska) tak jako kreslíř **Philipp Ammon**. Anebo zná všechny způsoby, jak dobře ztvárnit smrtku s jejím vercajkem.

Vtip **vpravo** od Brazilce jménem **Angel Boligan** vražedný “koronavir” použil jako biliárovou kouli, kterou *Smrt* svým tágem směřuje (z Číny) směrem na dekadentní evropské území.

Ale to není zdaleka všechno, co Nebelspalter čtenářům nabízí na svých 68 stránkách.

Nechybí ani velké celostránkové obrazy od významných autorů. Viz **vlevo**, který na samém začátku magazínu (namísto obvyklého Miroslava Bartáka) pochází rovněž od autora “z Východu”. Je totiž z ateliéru **Vladimíra Kazaněvského** (Ukrajina) a zachycuje tzv. čurajícího *chlapečka*, tj. symbol Bruselu - zde ovšem spíš symbol celé Evropské unie (či našeho kontinentu vůbec?) Prostě si z kašny odskočil se svou mohutnou potřebou až na vrcholek katedrály (to atomium mu asi nebylo dost symbolické).

Zasloužilo by se připojit sem ještě propracovaný dvoustránkový materiál “*Autofrühling 2020*”, který tu motoristům nahrazuje zrušený ženevský autosalón. Ze šesti nových modelů prezentovaných tu jak obrázky **Ludwiga Havy** spojených v rámečkách s osvětlujícím textem, jsme vybrali

aspoň jeden - dva a jsou na příští stránce. Jde o legraci z nových elektrotrendů...

Texty k nově představeným typům vozů nepřipojujeme, ale názvy ano: **3 - F - 2 plus** (nalevo) a **Long Cable** (vpravo). (g)

Eulenspiegel Nr. 3

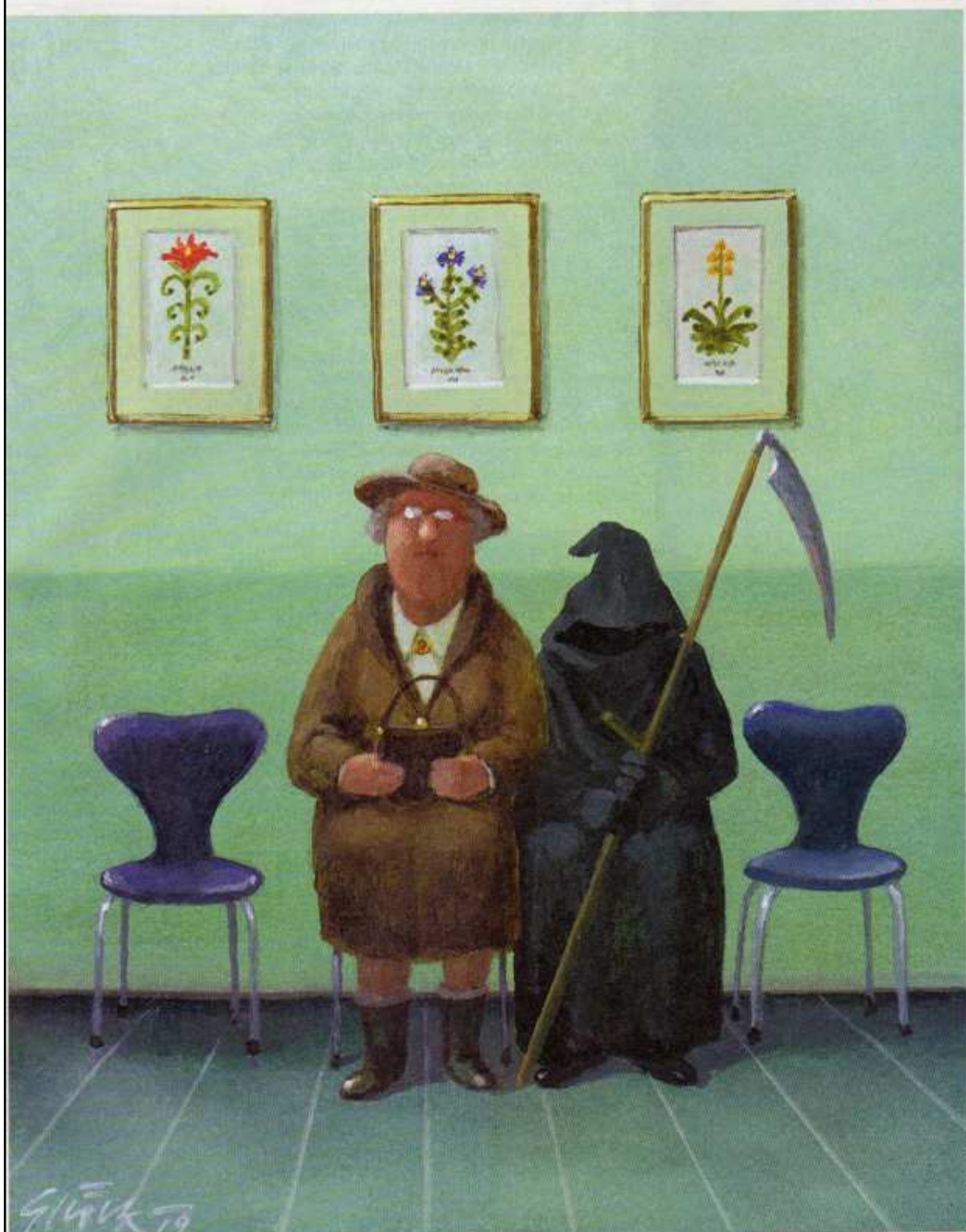
Rozdíl mezi švýcarským humoristickým časopisem a berlínským Satiremagazinem je docela viditelný už z obálek. Ten první ukazuje šikmookého globála, kterak požírá babylonskou věž. Ten druhý pro obdobný účel vyfotografoval kabaretní nahotinky s jedinou oděvní součástí: jsou cudně opatřeny respirační maskou přes příliš smyslný nos a zmalovanou pusou - viz **vlevo**.

Také **Ari Plikat** vidí už legračně velký satirický "hon na Trumpa" - viz **vpravo**. Nebojte, tentokrát to snad nebude o *Trumpovi*... myslíme si. Nebýt v presu s místem i časem (vejít se do dvouměsíčníku dá víc práce než do dvou měsíčníků - to jste netušili, co?) nám brání přebrat pár dobrých vtipů a tak se spokojte aspoň s tím dole. Blízká budoucnost? Asi ano, pokud se i drony budou snažit o co nejvyšší stupeň podobnosti s člověkem.

Kresba: **Uli Döring**

příslušností. Není-li tomu tak, jde nejspíš o domácí autory - Švýcary, Němce (a Rakušany?)

UM ZU DOKUMENTIEREN, WIE KRANK SIE SICH FÜHLT, KOMMT
FRAU KOLLER STETS IN BEGLEITUNG ZUR SPRECHSTUNDE.

Jednou z živoucích legend je **Gerhard Glück**, jemuž už léta patří v každém **Eule** celá stránka na jediný vtip. Tedy vlastně na jeden jediný obraz. Zarámovat si ho a pověsit do pokoje? Určitě - ovšem pokud byste na to měli. Obdobně jako to známe od podorebského Matušky, také Mistr **Glück** doprovází své malby textem psaným vlastní rukou. Trochu delším, osvětlujícím jinak méně zřejmý smysl obrazu. Je součástí díla, ale zde napatří přímo do malby.

(r)

Sorry č. 2

Není to žádná *PrDej*, jak anoncuje odjakživa redakce v záhlaví obálky. Zaplnit 24 stran víceméně svými texty a surovými vtipy domácích autorů. Takových spíš sentimentálních, než cti-vých peněz. Publikovat vtipné kresby v *Sorry* ovšem patří v úzkém kruhu mladých (nejen) Pražáků k dobrému tónu. Nestačí to však k obživě. I **Košťýř**, jehož obálkovou kresbu vidíte **vedle**, si vydělává v práci dost, aby mohl kresby pro časopis (a pro své kolegy, s nimiž se sdružil už v prvních ročnících časopisu) vytvářet jako hobby. V novém čísle jsme vysledovali "novou mízu" z hlavy a ruky *Radovana Rakuse*, který tu je zastoupen hned třemi barevnými díly. Jedno z nich o dvou *smrtkách* uvažujících nad *živým* plotem je symbolicky na poslední straně, tedy zadní obálce *Sorry*. Naopak *Setík* se v čísle vůbec nekoná, pa-nuje zde jako obvykle *Kulovaných Eja*, jehož osm vtipů by málem zaplnilo třetinu časopisu. Ale přece jen jsou tu celostránkové rubriky jako ta *16 let bez Michala* (v ní dvě barvy od Hrdého), *Fámy-zdat* anebo *Sorry před 23 lety*, kam *Eja* proti běhu času nemůže. Dvě tématicky blízké kresby (WC či 00) vidíte vlevo (nad sebou **Souček** a **Kulovaný**). Zabydledl se zřejmě i *Marek Simon* se svými "zobáky" v nahnědlých rouškách, pardon, rouších. Nechybí stabilní *Farkas*, *Pralovszký* a *Steska*, 4 a půl vtipu tu má stará *Vrána*. Škrtili si vtipem i *Ve-verka*, *Dudek* a nové jméno *Kolben* (že by *Daněk*?) Také jsme se dočetli, že **Honzíkovi Lacinovi** (dříve též autor *Sorry*, dnes místostarosta v Praze 6) už můžeme říkat *Abrahám* (jde o syna kolegy *Jirky* - druhého nejstaršího kluka ve smečce našich potomků na mikulášské nadílce v redakci týde-níku *Stadión*). A naposledy teď v ČT jak bourá so-chu červeně zmalovaného *Koněva*.

Ve *Zprávách z horší společnosti* jsme ovšem na-razili na úplnou bombu: do *Sorry* už nebude při-spívat autorka **Ulrike 13**. Byl to prý ve skutečnosti známý krobián **Franta Kratochvíl**, s nímž už re-dakce po jednom "dost ostrém telefonátu" (jak se tu uvádí) ukončila spolupráci.

Nejzajímavější na tom je, že teplický *FRK* dokázal potlačit jak svůj kreslířský styl, tak divoké nápady. Budeme si muset ještě jednou tvorbou **Ulrike 13** důkladněji projít, abychom si o celé té transfor-maci, vyzrazené až po smrti autora jeho družkou, udělali lepší představu...

Trochu se děsíme toho, že i po některém našem listování v *Sorry* jsme něco od "*FRKa v převleku*" publikovali. Ačkoliv i e-GAG s ním (ze stejných důvodů) přestal před pár lety kamarádit a jeho jméno jsme (jako vždy) uváděli výhradně z fakto-grafických důvodů (nejspíš v případě diplomu z čínské mezinárodní soutěže).

Vložená obrazová příloha: **vlevo** ještě jeden kousek z *Eulenspiegela* od autora jménem **Uwe Krumbiegel** (patří k základnímu kádru tvůrců - v každém čísle má vyhraženu stránku pro svůj čtyřlístek) Text je nasnadě: **Produktivní kašel**. Po česku - pro státní podporu takové výroby energie pro pacienta výhodné, navíc jde o práci z domova. A náklady se mohou hradit i díky nemocenskému pojištění. Vpravo je pod hlavičkou rubriky *Sorry* s názvem *Fámyzdat* kresba přetištěná ze slovenského **Bumerangu**. Pro nezasevěné zcela nepřehledný maglajz, co? My ovšem víme, že družba mezi Prahou a Bratislavou (ta sídlí v Prešově) přináší bonus i - tento vtip nakreslil sám šéfredaktor **Fedor Vico** a do GAGu patří protože se týká humoru - dokonce výtvarného. A teď u Bumerangu rovnou zůstaneme.

Bumerang č. 2

Vyšel v únoru a máme už celé číslo zkouknuté a okopírované, takže na mezitím už též doručené číslo 3 z konce března se dovolíme promínutím vykašlat (bohužel bez využití vý-

še zmíněného stolního ekovětrníku).

Velké vtipy od **Lubomíra Juháse** (čb), **Rasťa Visokaie**, Servác **Fera Mráže** (oba farba) a traťmistra **Laca Tormy** (čb) jsou základní nosné prvky tohoto (i většiny) vydání Bumerangu. Dnes vybíráme **ukázky** z toho, co takto konstrukčně vybudované stránky kromě (drobných) textů vyzdívá.

Nahoře je nápad využít korožkování (svatba v. přednostní hlas ve volbách) od páru **Kvanka a Mihaľko**, pod tím jednoduché vyjádření o změnách tvaru lidského tvora během tří desítek let (to L. P. 2017 si lze upravit na 2020. Je tomu tak - zatímco *telky* hubnou a hubnou, diváci právě naopak.

Nedá nám, abychem tentokrát nevytěžili i pár prvních slov z úvodního rozhovoru na titulní stránce. Tedy z prvé odpovědi na tradičně zde pokládaných osm otázek. Tentokrát má slovo spisovatel **Lubomír Feldek**:

Znáte nějakou vlastní definici humoru?

- V roce 1986 mi vyšla knížka **Slovák na Měsíci** a v ní byl tento epigram:

SATIRIK

*"Satirik je človek ktorý
dobře vidí na choroby
svojej doby.
Je lekár?
Nie.
Tiež je chorý".*

Vůbec toho je v BUMerangu hodně. Inu měsíčník je něco jiného než týdeník i dvojtýdeník. Takže se do jednoho vydání musí vejít **Lasicovy osmdesátky**, vyhlášení letošní soutěže o **Zlatý súdek** (o tom mezitím už víme více - **výsledky** najdete na jiném místě v tomto čísle e-GAGu!) a také pozvánka na další výstavu v prešovské **Galerii Kýchania mozgu** a Wave - **viz vpravo**.

Stejnomená mezinárodní soutěž se už nekoná, důvody si můžeme domýšlet. Ale **Elena Ospina** z Kolumbie, představená zde jako pořadatelka mezinárodního projektu *"Kreatívne ženy a umenie karikatúry"*. Z Prešova dámu známe (ne osobně, ale z tvorby) z minulých let - díky působení v jury zmíněné soutěže a následným katalogům. Další výstavy klub Wave dnes nejspíš hostit nemůže, **Peter Rázus** však zásobuje širý svět přátel i autorů **cartoons** téměř obdeními dávkami kolekcí z děl známých autorů alespoň po e-mailu... Však jich musí mít z minulých let solidní zásobu.

Celkem na pět desítek humorných výtvarných děl na tuctu stránek je solidní nabídka - pozoruhodným zjištěním je počet domácích, slovenských karikaturistů, kteří se podílejí na otištěných vtipcích z dobré poloviny (započítali jsme sem i oba **"T"** z Německa). Tu druhou tvoří mix od karikaturistů z Běloruska, Ukrajiny, Polska, Indonésie, též z Česka (**Kodlas**, **Le Pan**) plus přetisky. Kupříkladu z rubrik jako je ta s hlavičkou **"PF"** (mj. A. Born a M. Barták...) či soubor sedmi starších černobílých přetisků ze zahraničního humoru (takřka beze slov) na téma *"Jevišťe"*.

Kvarteto časopisů, které zde tentokrát probíráme aspoň systémem "letem světem" určitě stojí za povšimnutí. I když tušíme, že "hlavní tah" veselých obrázků léta kdesi nad náma ve velkých hejnech. A tak trochu na nás, co se tu trmácíme pěšky po známé půdě - jak to říci slušně? Prostě z vysoka s...e. Ať se na nás nikdo nezlobí, ale listovat si v domácím hnízdě humoristickým časopisem je prostě příjemnější, než někde prstem po minimonitoru postrkovat přelétavé obrázky. Dovolujeme si to přiznat i když víme, že naši milí abonenti tohle staromódní rouhání zrovna teď čtou na obrazovce... (red.)

ELENA OSPINA
vystavuje v Prešove

V Galerii Kýchania mozgu a Wave - centre nezávislej kultúry na ul. Hlavnej 121 v Prešove je od 12. februára inštalovaná výstava **Eleny OSPINY** z Kolumbie. Autorka z Kolumbie bola časopisom Artefacto vyhlásená najvšestrannejšou umelkyňou Latinskej Ameriky, ktorá okrem svojich špecifických kresieb bola aj organizátorkou medzinárodného podujatia „Kreatívne ženy a umenie karikatúry“, na ktorom sa zúčastnilo 43 autoriek z 22 krajín. Pravidelne sa zúčastňuje na súťaži Kýchanie mozgu a jej tvorba vždy zaujme odbornú porotu i divákov.

Není pamětník jako pamětník. Jako příslušníci toho staršího typu si jen těžko připouštíme, že dnes může být pamětníkem už i ten, který pamatuje léta 80. minulého století, kdy mu bylo chápavých dvacet. A dnes je z něho méně naši dobu chápající přespadesáník...

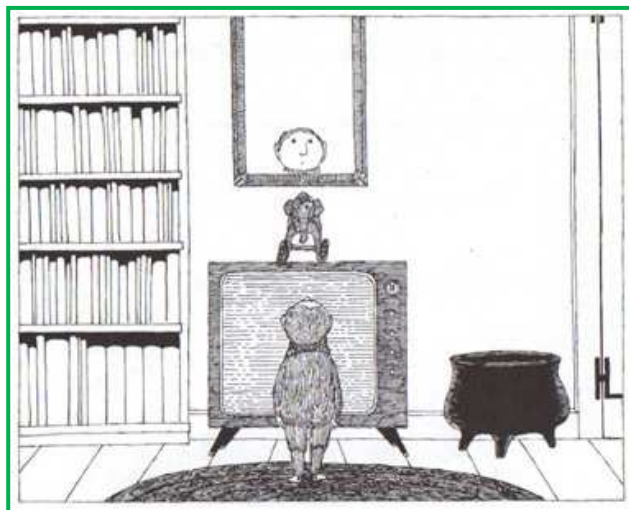

Takže tento text píše pamětník prvního typu, staropamětník, jehož nejlepší léta spočívala nasávaní informací koncem 60. let (opět toho zmizelého již století) a proto zná jméno *Edward Gorey*, coby součást svého duševního vybavení v oblasti kresleného humoru. Pro toto vzdělání nebyla samozřejmě v našem světě určena žádná škola či instituce školní či kulturní a zbývalo tedy samozásobením mozku nejčastěji z tehdejších kulturních periodik, kde se o ně postaralo pár mezižánrově, či spíš nadžánrově působících osobností. Díky nim jsme se naučili znát jména jako Steinberg, Peynet, Chaval, Bosc či Henry. Ale kdo chtěl zjistit víc o vyvoji světové kreslené publicistiky s humornou náplní, musel se pít v západním zahraničí. Jedním z podstatných zdrojů byla drobná knížečka „Wer zeichnet wie?“ (1963), která byla německy psaná a ve švýcarsku vydaná **“Who’s Who”** o autorech *“von Addams bis Zimnik”*. A právě zde se člověk poprvé setkal se jménem Gorey. A také s jeho biografií, portrétem (**viz foto vedle!**) a především s jeho kresbou. A bylo to

něco dost nepochopitelného... jaksi nezapadal mezi výše uvedená jména "klasicky" tvořících karikaturistů žánru cartoon.

Jak Gorey vypadal, to si připomínáme výše, konečně vždyť jsme výtvarníka již v e-GAGu představili (před drahným časem) v souvislosti s knížkou (knížkami?) *“Octárna... a jiné příběhy”* (118 str. v Dokořán, 2010; toto nakladatelství vydalo i tři další takové svazečky).

Ale v evidenci máme i jiný, vzácnější exemplář "*Das Geheimnis der Ottomane*" (68 str./ Diogenes Verlag 1971). Už tenkrát se potvrdilo, že jde o originálního autora originálních obrázků - ovšem ne pro každého. Jednotlivé kresby nejsou vtipy. Jedině celý seriálek, ať už s příběhem psaným slovy anebo s prostými kresbami správně za sebou zařazenými, dává smysl a pro někoho z nás přináší i potěšení.

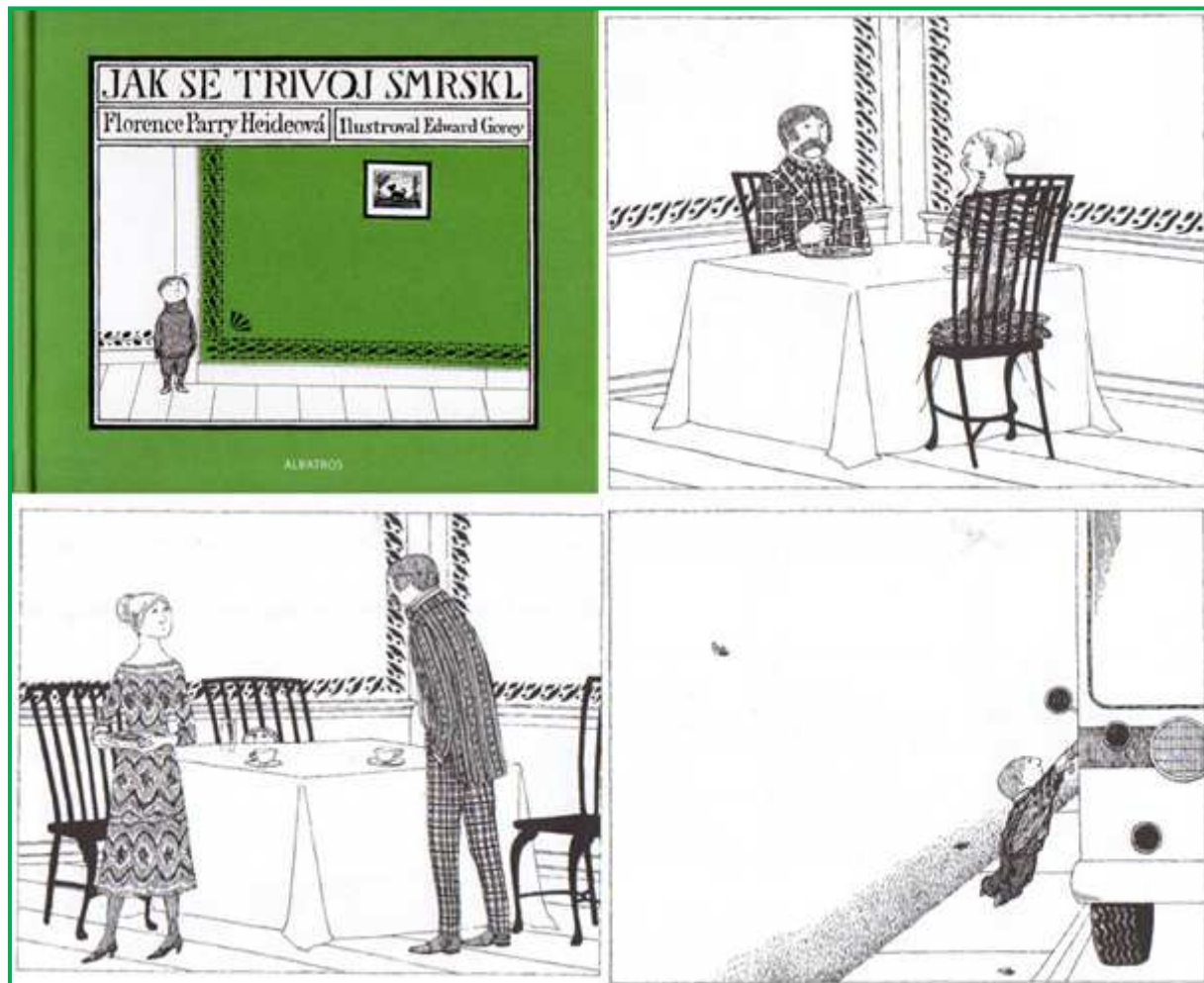
Nakladatelský moloch *Albatros media* vydal další knížku - origální povídky *Florence Parry Heideové* s ilustracemi od *Goreye* - už v roce 2015 (edice NOS, svazek 5). A nyní, kdy je čtenářům o pět let více, než doporučená hranice "od 7 let", jsme na svazeček s názvem "**Jak se Trivoj smrskl**" narazili v pražském knihkupectví ve slevě - za 49 Kč. Pokud se pamětníkovi zdá dnešní cenová hladina nových levných knížek za 249 - 349 korun dost přemrštěná, nabídce knížečky za půl stovky nemůže přece odolat - vždyť hned naproti knižní prodejně se nabízí dražší káva i pizza. A pokud se knížečka povede, jde o zážitek z ní jistě příjemnější.

než z jídla určeného v centru metropole spíš cizincům. Proto lze klidně říci, že jde o zážitek i fyzický předmět mnohem trvalejší hodnoty než má jakýkoliv trdelník.

Dnes si touto knížkou pamětník listuje vlastně už potřetí, když o ní zrovna píše (bez prozrazení pointy příběhu) a vybírá aspoň pár obrázků od kreslíře (**viz kresba zde** + další na příštím

straně!). A recenzent tu svůj první dojem z autorovy tvorby může jen potvrdit. Inspirace anglickou érou viktoriánského stylu kresby je nápadná, ale jde spíš o parodování někdejších mravoučných příběhů. Právě kontrast se současným stavem světa je zdrojem výsledného čtenářova veselí. A ještě upozornění: jako cartoonistu ho vlastně nikdo nikdy nebral - jeho dílo bývá zařazeno do žánru comics. I když dle nás do toho spíš legračního typu.

Co stránka textu o Trivojovi - to jeden obrázek. Přitom textu je opravdu málo, spíš pro začínajícího čtenáře, kterého by lavina slov mohla odradit od příběhu...

Ale dochází k vzácné kvalitativní shodě, kdy se člověk směje už textu; a pak znova při tom, když kouká, jak kreslíř k větám na vedlejší stránce přistoupil.

Jednou z figurek typických pro **Edwarda Goreye** je **tapír** (viz obálka "**The Doubtful Guest**" vpravo!)

A co ještě víme o americkém autorovi?

Stručně řečeno: Rodák z Chicaga (1921) pracoval jako art director v newyorském nakladatelství, byl tři roky v armádě a v r. 1950 gradoval na Harvardu, psal a zároveň ilustroval spoustu knížek pro děti. **Edward Gorey zemřel již v r. 2000.** (ih)

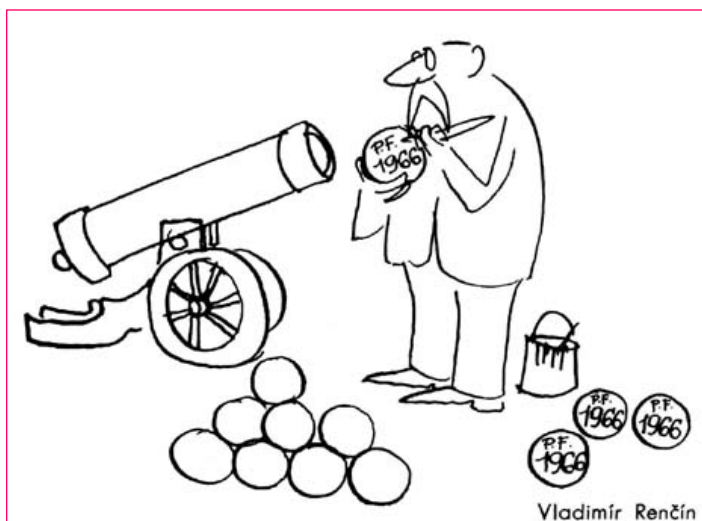

Akualita / "Milí sousedé, je to asi tak dva týdny zpátky, co mi někdo ukazoval **kreslený vtíp**. Jeho pointa byla, že rok **2020 by potřeboval restart**, že se mu ten začátek úplně nepovedl," začíná text letáku z naší velikonoční schránky, podepsaný **Ondřejem Kolářem**, starostou MČ Praha 6. Autora citovaného vtípu neznáme, ale děkujeme. Za největší **vtíp roku** však u nás považujeme, že starosta a jeho místostarosta **Jan Lacina** jsou **v Moskvě trestně stíháni** za to, že jsme je zvolili, aby odstranili tu odpudivou sochu Koněva z parku. V tomto případě bychom snad na restartu letošního roku ani netrvali... Povedlo se! Díky, Honzo. (G-men)

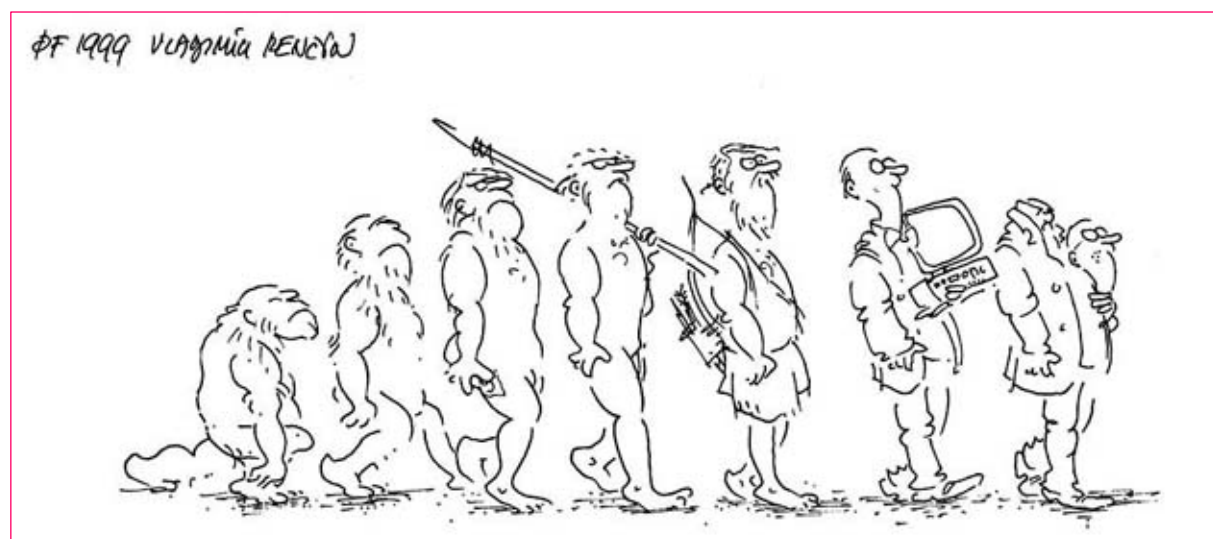
V dnešním vydání jsme připravili další, již druhou část výběru z Renčínova výtvarného díla, kterým není jen kreslený humor. *Třetí část příště.*

NOVOROČENKY

Přibližně od poloviny šedesátých let (do roku 2014) je jich v autorově odkazu poměrně mnoho. A to vzhledem k tomu, že jich bylo často v jednom roce vytvořeno více - a to různých. Vznikaly totiž nejen pro vlastní potřebu autora, respektive rodiny, ale i na objednávku. Bylo to jednak pro soukromé osoby, jednak pro firmy.

Vladimír Renčín

PROPAGAČNÍ GRAFIKA

Různé propagační materiály, jako např. letáky, byly běžnou částí tvorby autorů kresleného humoru. U Renčína si je objednávali různí pořadatelé akcí, malé i velké firmy (vinitéky, hotely, finanční instituce aj.) a také např. ministerstvo vnitra (**viz** plakát pro akci „*Korupce škodí zdraví*“). Příště: **Pohlednice aj.**

Připravil: **Jiří Hruboš**

Oldřich Jelínek slavil devadesátku - a v Havlbrodě se teď těší z jeho dárku!

Na výstavě v Havlíčkově Brodě (dříve Německém) slavil stále čiperný Čech (a trochu i Němec) Oldřich Jelínek 90. narozeniny. Jak nám sdělil *Jiří Slíva*, měl v sále jednak pár současných grafik, jednak pár litografií asi ze 70. let, trochu do abstraktna; líbí se i dnes - a nejen Slívovi. Ale také méně známé obrazy; některé jsme už obdivovali v pražském paláci Adria (*Bez zábradlí*). Například výborný portrét malíře **Tichého** (vpravo nahoře) a také velikou malbu **Bustera Keatona** se samozřejmě ještě mladičkou **Olgou Sommerovou** (vlevo nahoře). Však oni se tehdy znali - proto také na vernisáži mluvila právě ona - a moc hezky.

Na zahájení přišlo hodně lidí, přijeli pamětníci i sběratelé. Co je podstatné, tak též dvě kurátorky z Muzea výtvarného umění Havlíčkův Brod, kam **Oldřich Jelínek** věnoval (!) velikou část své tvorby, pokud se nemýlíme, tak na sto padesát kusů. Ona tato galérie, patřící pod kraj Vysočina, je dle našeho vědomí v České republice jediná, věnující se zcela systematicky ilustraci, kresbě a grafice vzniklé po roce 1918. Hlavní kurátorka projevila radost, že se podařilo i najít podporu pro vydání Jelínkovy velké monografie - něco jako dík za ten dar, takže... „Už se to peče“, dodává *Jiří Slíva* (**na snímku s Oldřichem Jelínkem vpravo dole**). A soudí, že až dostane výstavní katalog, zapůjčí nám ho k recenzi v e-GAGu.

Snímky a informace z vernisáže výstavy: Jiří Slíva

Farkas vystavoval na Žižkově

Jeden ze šesti (tři dámy, tři páni) vystavujících autorů si zaslouží naši pozornost, neb jsme na půdě magazínu pro humorné výtvarno. Jmenuje se **Jan Farkas**, známe ho ze Sorry a těšíme se, že nám pošle aspoň ukázkou díla, kterým pobavil návštěvníky *Dark Velvet Café* v Praze 3, Husitské ulici č. 15. Zda výstava plnohodnotných obrazů "*Dark Velvet Cares*" skutečně vydržela "open" až do plánovaného ukončení posledního březnového dne, nevíme. Spíše ne. Ale aspoň jedním obrázkem - byť mimovýstavním - si dovolíme autora připomenout... Vždy potěší, když karikaturista svým dílem pěkně předběhne dobu...

Dílo je z roku asi tak 2016, ale dnes mu chybějí jen ty háčky nad "Ť" a čínská ochrana před čínským virem na policajtově nose.

/ih/

Bernard to rozbalil v pražských Řepích

U Boromejek, v krásném domově, kde se pečuje o nás, díky překročilemu věku ty nejzranitelnější, proběhla již v lednu výstava ilustrací **Jiřího Bernarda**. Dočetli jsme se to pozdě, až z lednové radniční Šestky, co se nám dostala pod ruce rovněž příliš pozdě. (r)

Slíva klaunuje u Polívky - apríl!?

Vypadá to na apríl a apríl to asi bude - tedy ne výstava, ale pozvánka na ni a vlastně i výstavní prostor, který je v divadle, které díky pandemii hrát nemůže... Slívovi klauni se tak mohou smát jen sami sobě navzájem, ale o Slívovy vtipy jistě nepropukne nezáměr. Výstav má autor dopředu jistě v i-diáři nachystáno dost. Ale k věci: pozvání na vernisáž **Klauni a jiné grafiky** do foyeru brněnského *Divadla Bolka Polívky* na Jakubském nám. č. 5. mělo dobrý termín: **1. dubna 2020** v 16,30 h (jak ten apríl proběhl, k tomu víc na divadelní webu).

Domnívat se, že jedna či dvě výstavy přibrzděné čínskou nákazou mohou kulturního aktivistu Jiřího rozladit a připravit o chuť do díla, to by byla veliká nedovzdělanost v žánru... Vždyť není-li právě doba vhodná pro vernisáže, stále ještě zbývá "home office". Viz ilustrace pro "**Tajemství** v českém právním řádu".

ZDENĚK HOFMAN O RYBÁČÍCH VESELE I VÁŽNĚ

Zveme na výstavu u příležitosti
100 LET RYBÁŘSKÉHO SPOLKU
V ČELÁKOVICÍCH

Od 8. února do 8. března 2020
Městské muzeum v Čelákovicích
Na Hrádku 464

Otevřeno denně 9,00 - 12,00 13 - 17,00

MUZEUM RYBÁŘSKÉHO SPORTU
Zdeňka HOFMANA

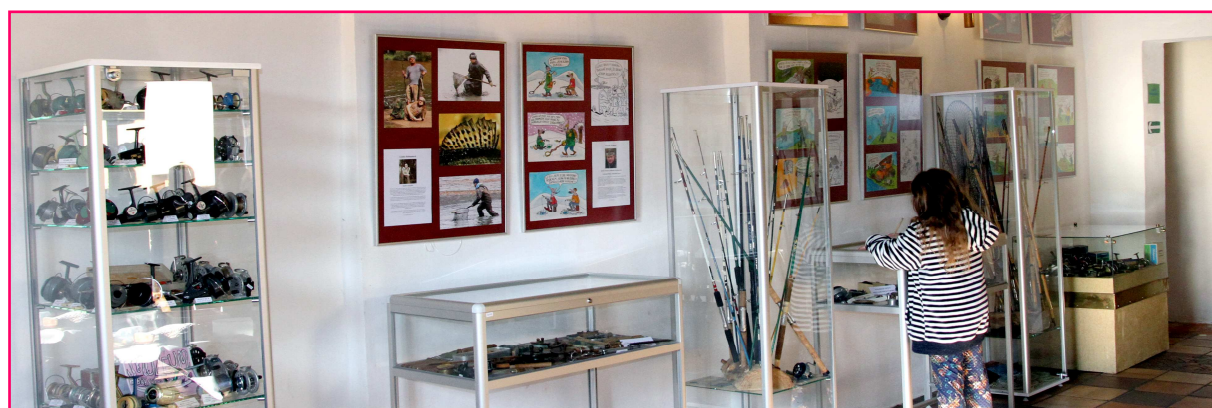
Rybářské náčiní z let 1880 - 1930, Nejznámější výrobci 1920 - 1948,
Navijáky TOKOZ 1950 - 1992, SHAKESPEARE sen rybářů 1968 - 1992

**Hofman
existuje...**

...a pilně tvoří!

Jak píše u příležitosti svého prodloužení odběru e-GAGu, kreslením se živí naštěstí stále a práce má dostatek. Není to už klasické kreslení vtipů do novin a časopisů hodně věcí si vydává i sám. Pokud jde o mapové pohlednice, tak "Pidifrků máme už na 800 kusů, stále se rodí nové a bude i Slovensko." Náš kolega Vládík Urban - (původně z týdeníku Stadión) odešel z redakce **Rybářství** na důchodek, pro časopis však pracuje **Zdeněk Hofman** nadále. "Zasílám pozvánku na výstavu v Čelákovicích, jde v mém případě o sloučení dvou zálib včetně manželky. Já kreslím, ona fotí a společně chytáme ryby a provozujeme muzeum rybářského sportu."

Přeje též redakci pevné zdraví, nervy a hlavně hojnost humoru. A protože to nikomu neuškodí, nenecháváme si to pro sebe a předáváme jeho přání (spolu s pozváním do muzea) i humoru chytivým čtenářům. (red)

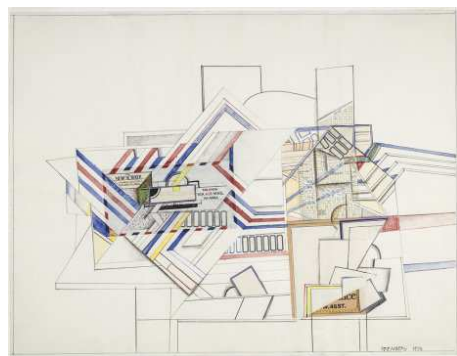

Vhrstí se též činí, ale v hrstí třímá nejen tužku, ale i očividnou pravdu...!

Ovšem není pravdou, že by karanténa s tužkou byla tím jediným možným trávením času... Viz snímek vpravo!
Zdroj: web **Vhrstího**

Chystá se výstavní bomba roku: SAUL STEINBERG / VLADIMÍR FUKA v NG (SNAD!)

Původní plány: Datum konání: 18. 9. 2020 - 3. 1. 2021

Místo konání: Národní galerie Praha / Palác Kinských na Staroměstském náměstí. **Otevírací doba:** úterý – neděle 10 – 18 hodin, středa 10 – 20 hodin.

Kurátor: Adriana Šmejkalová

Výstava představí amerického kreslíře, karikaturistu a ilustrátora **Saula Steinberga** (1914 - 1999), který sám sebe charakterizoval jako kreslicího spisovatele. Jeho kresby jsou proslulé sice nejvíce z časopisu *The New Yorker*, jeho význam se však nedá zjednodušit jen ve smyslu tvůrce kreslených komentářů. Ovlivnil novinovou ilustraci a karikaturu daleko za hranicemi USA včetně

českého prostředí. Steinberg byl nejen talentovaný umělec, ale člověk s širokým kulturně-politickým rozhledem. Pojednával o každodenním lidském životě s jeho paradoxy, mezilidské vztahy studoval jako výraz spojení a zároveň vzájemného nepochopení až odcizení.

Národní galerie poprvé zpřístupní Steinbergovy práce ze Sbírky grafiky a kresby, jež byly velkorysým darem americké nadace The Saul Steinberg Foundation, New York.

Při této příležitosti připomeneme také českého malíře a ilustrátora **Vladimíra Fuku** (1926 – 1977), který v roce 1969 emigroval stejně jako již dříve Steinberg do Ameriky, do New Yorku. V oblíbené měl motiv labyrintů, ztělesňujících soudobou tíživou situaci, spleť křižovatky života. S dílem Saula Steinberga jej pojí

mnohé, oba schopní kreslíři, solitéři, mapovali společnost a kulturu dané doby, bylo jim společné i nejedno téma, ať už to byl New York, mapy a labyrinty nebo hudba. (NG)

Během "výroby" 2. čísla e-GAGu byla odložena (obvykle na neurčito) řada výstav. Berte to v úvahu.

FECO o sobě dává vědět: pořádá soutěž na téma „DIVADLO“

Cartoon theme: “Theater” / Uzávěrka: 15. 6. 2020 / Format: A3

Ceny: 2 + 5 (1. cena 225 Euro a 2. cena 75 Euro + 5 uznání) Plus “Public Prize” !

Práce posílat jen “digital” a to e-mailem: **format JPEG, 300 dpi and max. 2 MB per picture.**
The selected artists will be invited to send their work in high resolution in order to print them for the exhibition.

Exhibition: kvůli pandemii *coronaviru*, se výstava odsouvá na září. Všichni vystavující získají “*participation diploma*” a katalog ve formátu pdf e-mailem.

Adresy pro zaslání **max. 2** příspěvků = cartoons and CV (Name - Address - Phone number - Email address) via the following e-mail addresses: bernie682@gmail.com / peternieuwendijk47@gmail.com / marlenepohle2@gmail.com

ČEŠKA / CZECH REPUBLIC / CZECHIA - aneb Naše účast v zahraničí:

Jen pár jmen se objevuje v seznamech účastníků, respektive autorů zastoupených svými díly v katalogu mezinárodních soutěží (omlouváme, pokud jsme někde někoho přehlédli). Zde jsou:

David Evžen, Roman Kubec, Vojtech Jurik a Jiri Srna - se objevili v katalogu *Autokarikatury* v Zagrebu (Croatia). Jen *Břetislav Kovařík a Jiří Srna* se z české země dostali do výstavního výběru *Satyrkonu* v Legnici (Polsko). Dodejme *Corona virus* v Iránu: *Evžen David a Josef Prchal*. **To vše je na adrese** <https://www.irancartoon.com/site/gallery/gallery-of-intl-cartoon-contest-we-defeat-coronavirus>

Rudolf Pejril a Jiri Srna (Česka republika) se objevili na seznamu jiné ze záhřebských soutěží - 25. *Cartoon Exhibition Zagreb* v Chorvatsku. Nakonec ještě: do *DQ Int'l Cartoon Contest „Stop Violence Against Woman”* přišlo přes tisíc příspěvků a 3 z nich poslal jediný z Czechů: *Evžen David*.

Výstava v polském Olsztynu

Už podruhé se konal v Polsku celostátní (II Ogólnopolski) **konkurs na rysunek prasowy**. Jde o kresby publikované v médiích v roce 2019 (**v ČR se této disciplíně vystavovat příliš nedaří**).

A v městě Olsztyn následně i výstava nejlepších soutěžních prací. Už mezitím skončila, ale máme aspoň plakát, z něhož je možné zjistit, že jde o soutěž na počest **Aleksandra Wołosy** (portrét nahoře) a výstava sídlila v tamní univerzitní knihovně UWM. A jako autora kresby z pod kolen sošné spravednosti tipujeme *Slawka Luczyńskiego*. **Grzegorz Bąkowski, Mariusz Bocheński, Marcin Bondarowicz, Henryk Cebula, Andrzej Czyczyło, Dariusz Dąbrowski, Remek Dąbrowski, Edmund Dudek, Marek Gliwa, Michał Graczyk, Krzysztof Grzondziel, Mirosław Hajnos, Jarosław Hnidziejko, Józef Jabłoński, Ryszard Kudzian,**

Lech Kotwicz, Karolina Lewandowska, Sławomir Łuczyński, Maciej M. Michalski, Robert Mirowski, Marek Mosor, Janusz Mrozowski, Zbigniew Niewęłowski, Dariusz Pietrzak, Waldemar Rukść, Szczepan Sadurski, Henryk Sawka, Włodzimierz Stelmaszczyk, Robert Trojanowski, Tomasz Wiater, Jacek Zygmunt. Na výstavách byly k vidění i práce *Aleksandra Wołosy, Józefa Burniewicza i Zbigniewa Piszczako*. Organizátorem je **Warmińsko-Mazurski Oddział Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich w Olsztynie**. Čestný patronát nad soutěží převzalo **Muzeum Karykatury im. Eryka Lipińskiego**. (Zdroj: M. Hajnos)

5. marca 2020, w godzinach wieczornych, w wieku **85** lat zmarł (Hamburk) wybitny polski rysownik **Robert Szczówka** (1935-2020).

Robert Szczówka, pseud. **Robs**, urodzony w Żarkach w 1935 r. Studiował Architekturę na Politechnice Wrocławskiej. Karykaturzysta, satyryk, ilustrator, animator kulturalny. Współpracował ze „Szpilkami”, „Karuzelą” „Poland”. Miał stałe rubryki w m in. „Wiadomościach”, „Wieczorze Wrocławia”. **Pomysłodawca i inicjator Międzynarodowego Festiwalu Karykatury „Satyrykon” w Legnicy**, członek założycieli Fundacji „Pegasus” w Hamburgu, współorganizator międzynarodowych wystaw malarskich i happeningów – Otwarta Galeria Alster – OFFGALA. **Był laureatem ponad trzydziestu nagród i wyróżnień w tym „Premio Citta di Fano ‘77”, Światowego Salonu Karykatury „Montral ’78”, „Satyrykon ’78, ’79”, Nagroda Muzeum Karykatury w Warszawie 1985.**

Publikował w Polsce, Niemczech, Kanadzie, Francji, Holandii, Rosji i kilkunastu innych krajach. Jego powieść – żart literacki „Pałen” napisany 20 260 słowami wyłącznie na literę „P” – w roku 2001 została wpisana do Księgi Rekordów Guinnessa. Za swoją twórczość oraz promocję sztuki polskiej w Niemczech odznaczony został **Krzyżem Kawalerskim Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej**.

Cześć jego pamięci!

Na společném snímku z polské Legnice:

**Dva šašci.
Dva zakladatelé...**

**Zatímco Polák vlevo má pro klauna ty správné vlasy,
Čech napravo má zase pro šášulu správné fousy a přiměřenou čepici.**

Tím se liší.

Co ale mají společného?

**Szczówka založil před lety slavný Satyrykon, v Legnici, Hanousek zase stál u zrodu bienále v Písku (oba na to samozřejmě nebyli sami!)
A ten snímek “je o tom”:
Pánové právě stojí v Legnici - a přitom listují katalogem z Písku...**

Nabízí se tu rozpor:

**Satyrykon žije a Robs už ne.
Hanousek žije a Písek nežije.**

Odešel Wiesław Rosocha (1945-2020)

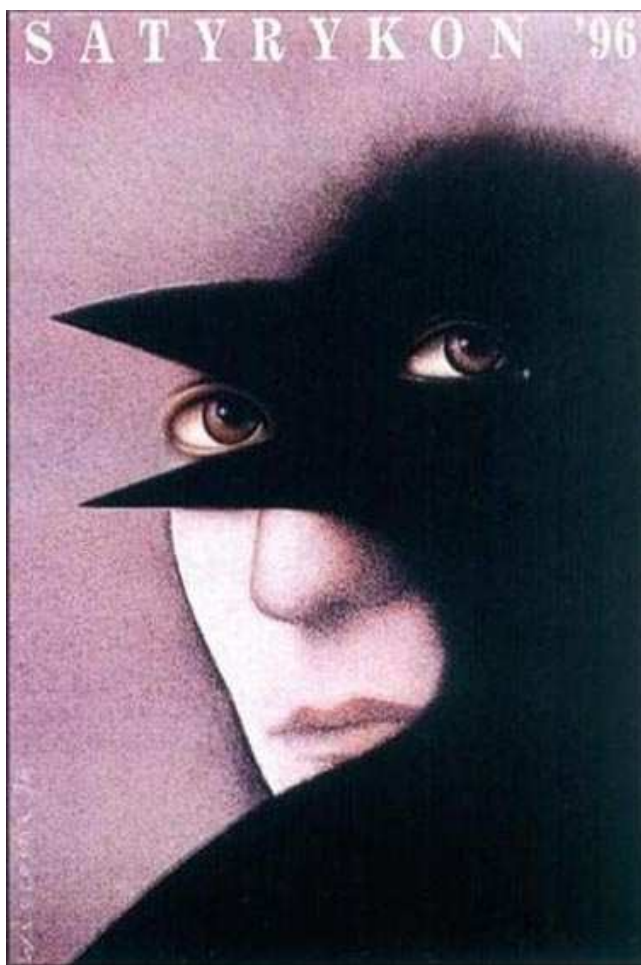
Ve věku 75 let zesnul 16. 3. 2020 po dlouhé nemoci **Wiesław Rosocha** – výtvarník, grafik, krikaturista, a především tvůrce plakátů.

Wiesław Rosocha (nar. r. 1945, Sokołów Podlaski, zemřel r. 2020, Warszawa). Vystudoval ASP ve Varšavě v r. 1974 v ateliéru prof. **Henryka Tomaszewskiego**. Zabýval se i ilustracemi a kreslenými vtipy (publikoval mj. v legendárních „Szpilkach”). Byl laureátem mnoha cen za plakáty v USA, Polsku, Finsku či Japonsku, byl též autorem plakátu Międzynarodowe Wystawę Satyrykon '96. (red.)

Ještě k Rosochovi z (výtvarného) Polska!

Vpravo vidíte plakát mezinárodní soutěže Satyrykon v Legnici z roku 1996 - výstižnou ukázkou díla letos zesnulého **Wiesława Rosochy** (viz nekrolog na předchozí stránce). Polský - my známe nejvíc ten filmový - plakát měl po léta (po světě) tu nejlepší pověst. A sklízel uznání. Především tím, že na rozdíl od hollywoodských distributorů nedbal na podlézání masovému divákovi a nepodléhal marketingu tupě vyžadujícímu co největší portréty filmových hvěz jako hlavní zbraň náborové grafiky...

Od počátku 60. let uplynulého století se Polákům snažili rovnat i českoslovenští výtvarníci a často s úspěchem... Prostě „nová vlna“. O té v dnešní filmové tvorbě už zdejší producenti nejspíš ani neslyšeli... Konečně podle *Satyrykonu '96* - viz vizuál - by se mohli učit i dnešní karikaturisté. Inteligentní nápad a promyšleně vypracované grafické řešení by mohlo i Čechovi posloužit k proražení do světové špičky. A tam se lze probít právě (jedině) takto - je sice široce sdílenou pravdou, že „vyhrávají pořád ti samí“, ale poslední léta vypovídají o tom, že mezi nimi vždy přibývá nové jméno. Z hlediska výtvarného kumštu zaslouženě... (h)

Polsko - Satyrykon zvláštní cena:

Ve shodě se svátkem Satyrykonu sešli se v polské Legnici i novináři. Už po osmadvacáté! A to proto, aby vybrali laureáta ceny *Andrzeja Waligórskiego*. Novinářská jury vybírá dílo z tvorby poslkých karikaturistů které odpovídá devíze Patronas ceny: **Nie kopać leżącego, nie huścić się na wiszącym, ale tępić głupotę we wszystkich jej przejawach** (překládat snad netřeba).

Téměř jednomyslně zvítězila práce **Krzysztofa Grondziela** „*Pokój wg Donalda Trumpa*“ souvisící s často a hlasitě v médiích komentovaných počinech prezidenta USA *Donalda Trumpa*...

Laureát *Nagrody dziennikarzy*, **Krzysztof Grondziel**, je absolventem krakovské Akademie krásných umění (diplom z r. 1984) Vedle malířství se věnuje i grafice, plakátům nebo řezbě... Mnohokrát byl už oceněn v zemi i v zahraničí, mj.: nagroda SPAKu „ERYK“ za „*całokształt pracy twórczej*“; Grand Prix v Satyrykonu v r. 1985, anebo i na 30. *Aydin Dogan International Cartoon Competition* v Turecku r. 2001. (m. h.)

V belgickém ECC: výstavy byly, jsou... a budou?

Rok začal v *Kruishoutem* jako obvykle. Páry solidních karikaturistů vždy na kvartál opanovaly svůj sál. Od 26. 1. to byli Bulhar *Trajko Popov* a *Klaus Pitter* z Rakouska. Původně měly výstavy končit 5. dubna, jenže...

Jenže pak zaútočila čínská virová firma **COVID-19** na Evropu a tak bylo Evropské Centrum Cartoons v půli března pro návštěvníky uzavřeno. Nejprve do 3. dubna tr. A vyřešili to aspoň "online exhibition with cartoons about the pandemic..."

A jak vypadal původní plán expozic na další kvartál 12. 4. - 21. 6. 2020? Ten otazník je zrovna teď určitě na místě!

Není pravděpodobné, že by se organizátoři s oběma výstavami namáhali... Pro úplnost aspoň jména: Turek **Gürbüz Doğan Eksioğlu** plánoval své 'Cats' (viz obr. vlevo!) a

souběžně s ním měl vystavovat také Francouz **Jean-Loïc Belhomme** (Belom).

Příště už budeme moudřejší - anebo hloupější - ale určitě tu zaznamenáme, co se v ojedinělém evropském středisku výtvarného humoru děje. A jako závdavek aspoň pár vtipů ten první je z již uzavřené výstavy **Trajko Popova** = výhoda knihy nad i-mobilem) a druhý je vybrán z aktuálního webu ECC na téma hlavního škůdce **Corona cartoons on line. Pol Leurs** z Lucemburska se kupodivu také soustředil na knihu. Tedy na její konzumaci v nových pandemických časech.

**In order to slow the spread of COVID-19, the ECC will be CLOSED till the 3rd of April !!!
In the mean while enjoy our online exhibition with cartoons about the pandemic...**

Jury pro WPC v Portu

Jury Members of World Press Cartoon Festival / Portugalsko, 2020 zná své členy:

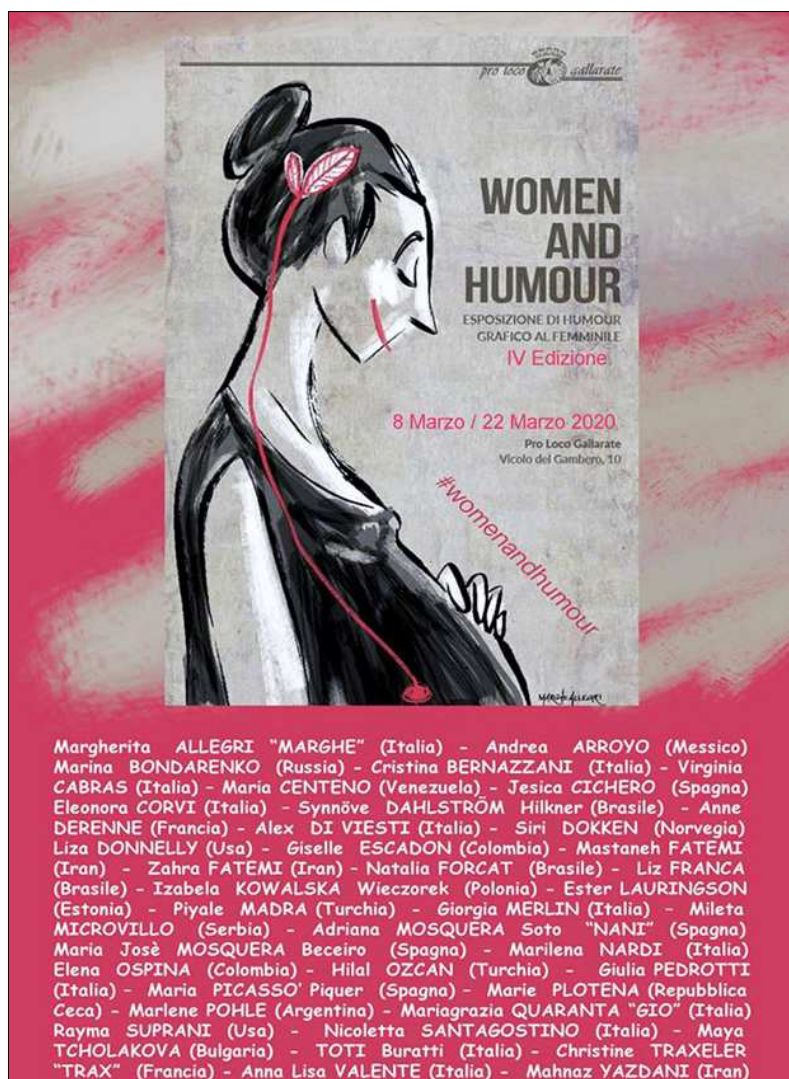
António Antunes (portugalský prezident of the jury and director of the salon),

Jacek Wiejacki (Polsko), **Osmani Simanca** (Kuba), **Sabine Glaubitz** (Německo) a **Jean-Michel Renault** (Francie). A foto je usvědčuje, že tuší víc i o osobách oceněných!

The big festival of the world cartoon is already scheduled: **May 9, 2020.**

„**WOMEN AND HUMOR**“ na počest **MDŽ** - a tohle není žádná legrace!

Margherita ALLEGRI "MARGHE" (Italia) - Andrea ARROYO (Messico)
 Marina BONDARENKO (Russia) - Cristina BERNAZZANI (Italia) - Virginia CABRAS (Italia) - Maria CENTENO (Venezuela) - Jessica CICHERO (Spagna)
 Eleonora CORVI (Italia) - Synnöve DAHLSTRÖM Hilkner (Brasile) - Anne DERENNE (Francia) - Alex DI VIESTI (Italia) - Siri DOKKEN (Norvegia)
 Liza DONNELLY (Usa) - Giselle ESCADON (Colombia) - Mastaneh FATÉMI (Iran) - Zahra FATEMI (Iran) - Natalia FORCAT (Brasile) - Liz FRANCA (Brasile) - Izabela KOWALSKA Wieczorek (Polonia) - Ester LAURINGSSON (Estonia) - Piyale MADRA (Turchia) - Giorgia MERLIN (Italia) - Mileta MICROVILLO (Serbia) - Adriana MOSQUERA Soto "NANI" (Spagna)
 Maria Josè MOSQUERA Beceiro (Spagna) - Marilena NARDI (Italia)
 Elena OSPINA (Colombia) - Hilal OZCAN (Turchia) - Giulia PEDROTTI (Italia) - Maria PICASSO' Piquer (Spagna) - Marie PLOTENA (Repubblica Ceca) - Marlene POHLE (Argentina) - Mariagrazia QUARANTA "GIO" (Italia)
 Rayma SUPRANI (Usa) - Nicoletta SANTAGOSTINO (Italia) - Maya TCHOLAKOVA (Bulgaria) - TOTI Buratti (Italia) - Christine TRAXELER "TRAX" (Francia) - Anna Lisa VALENTE (Italia) - Mahnaz YAZDANI (Iran)

K Mezinárodnímu dni žen - tedy 8. 3. tr. - proběhla v italském **Gallarate** vernisáž výstavy prací už čtvrtého ročníku mezinárodní přehlídky "Ženy a humor". Snad to pro autorky v zamořené zemi dobře dopadlo. Domácí zastupuje třeba *Marilena Nardi*. Polskou karikaturu na výstavě reprezentuje známá *Izabela Kowalska-Wieczorek*, Kolumbii *Elena Ospina*, Španělsko *Maria J. Mosquera*, USA *Liza Donnelly*, Bulharsko *Maja Čolakova*, za Argentinu startuje Němka *Marlene Pohle*...

Dohromady tu prezentují díla čtyřiceti autorek z celého světa.

Všechny umělkyně jsou vyjmenovány na plakátě (**viz vedle!**) Proto také víme, že mezi vystavujícími je i moravská Češka **Marie Plotěná!**

20th International Editorial Cartoon Competition for Press Freedom Canada | 2020

Theme: Pulling the plug on social media

- The theme for the 20. Interna-

tional Editorial Cartoon Competition is: Pulling the plug on social media

- Three prizes will be awarded: a first prize of \$1500 plus a Certificate from Canadian UNESCO, a second prize of \$750 and a third prize of \$500. **Deadline:** Friday, 27. 3. 2020 (*Póózdě!*)

Pozor! Brezno se blíží!

25. Bomburova Šabla 2020 - Lesy!

V Brezne (Slovensko) se těší i na české karikaturisty, kteří do 30. dubna pošlou své kresby na téma "LESY" (maximálně 5 kusů!). Autory tam dělí na ty do 15 a od 15 let. Ceny jsou finanční (od) i věčné (do). Více o soutěži: www.brezno.sk; tel.: 0908 605 196. *Po*

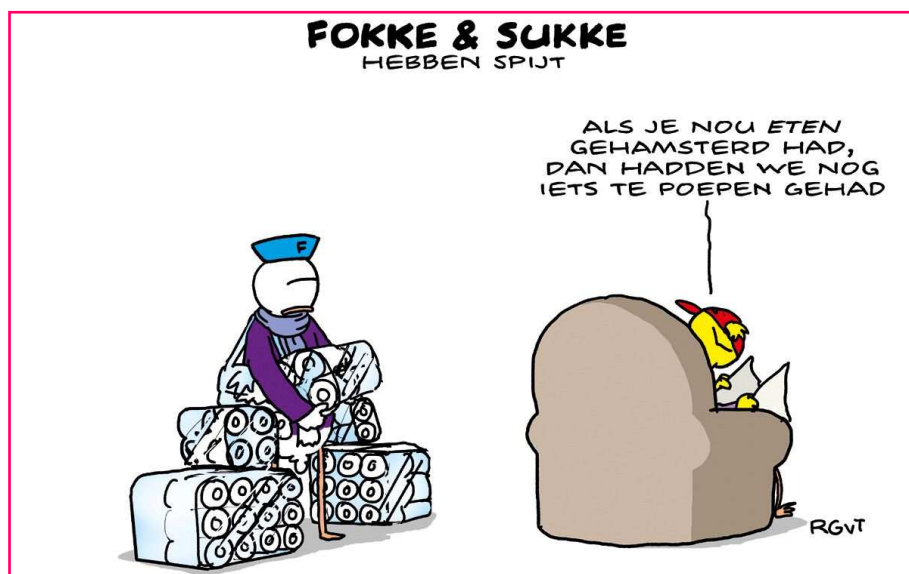

U Cebulů v Przeworsku...

Známým dílem se inspiroval **Michał Graczyk** a už **6. 3.** večer v **Publie Galerii Stara Apteka u Thomasów** v Przeworsku, Rynek 6, zahájil svou expozici.

Henryk Cebula, jehož práce stabilně visí v této Galerii, tentokrát propůjčil její plochu svému polskému kolegovi a zahájil coby galerista jeho individuální výstavu.

Ukázalo se zde okolo **40 rysunków**, jejichž tématem jsou aktuální události „**społeczno-polityczne**“. Což naznačuje i pozvánková kresba (**viz vlevo**), která zároveň ukazuje i vysokou výtvarnou úroveň exponátů - věřme, že je kvůli tomu padoušskému Číňanovu viru ještě před uzavřením výstavních prostor a hospod mohly spatřit (a obdivovat) více než jen **čtyři desítky** návštěvníků. (h)

A týká se i globálního šíření vtipů. Ač se to občas nezdá, lidé jsou si dost podobní. Aspoň v uvažování a v chování. **Dick Ernest** z Nizozemska poslal redakci GAGu ukázkou z březnového kousku "Fokke a Sukke". Samozřejmě jde o reakci na pandemii šířící se do světa z Číny. Ač se to nezdá... atd...

(Viz obr. vlevo!)

Fokke a Sukke - oba to mrzí...

Sukke: „Kdybys radši nakřečkoval něco k jídlu, mohli jsme aspoň něco kadt“.

International Cartoon Contest "We Defeat Coronavirus" / Iran

Také tato mezinárodní soutěž skončila dříve než jsme vyšli s tímto číslem na veřejnost. Peršané ji uspořádali ještě před tím, než se ukázalo, jak vážně je právě jejich Írán koronavirem z Číny zasažen.

Vítěze a další úspěšná jména a díla - až se jich dočkáme - najdete v naší rubrice **Výsledky**. Ale ukázky už jsme si stáhli a několik jich můžeme v tomto čísle prezentovat.

Ale na jiném místě tohoto vydání spatříte, že hodně autorů se nechává inspirovat slavnými díly - a upravuje si je po svém!

Ovšem - na to pozor - některé z námi nashromážděných vtipných obrázků pocházejí i z dalších zdrojů.

Jedním z nich je třeba **FECOweb**.

Kdo má zájem o kresby ze světa na toto téma, najde je například na Site: www.irancartoon.com

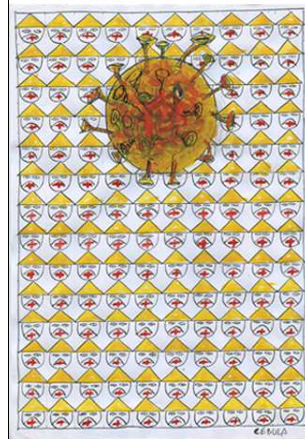

A taky od 14. 3. 2020 = **Gallery of Corona virus 2020** na adrese www.cartoonmag.com

Polák **Jan Jankowski** se nechal inspirovat atmosférou filmových westernů s vyvrcholením v souboji pistolníků. Ovšem tentokrát hrdinovi nevisí jeho injekční stříkačka u boku prokladě nízko!

International Cartoon Contest
"We Defeat Coronavirus"

Cartoon magazine **Scherper** !

Slyšeli jste o tom někdy? Přesto existuje a najdeme si čas na to, abychom zjistili, jak vypadá a co je zač. Zatím jen víme, že magazín vydává známé belgické ECC, ve spolupráci s FECO Belgium (KEVER) a IHA (International Humour in Art). Je to *Belgian Cartoon Magazine* nazvaný '**Scherper**' (*Sharper* = ostrý, přísný). Ale jak vidíme z poslední řádky (viz dole) jde o čtvrtletník. Na týdeníky prostě už nemá nikdo sílu. A ani prašule.

The magazine is only available in Dutch and costs **15 Euro** for **4 numbers** a year.

Něco staršího pro pořádek:
o výstavě „**Right to the Line.**

A Satirical World Tour“.

Před půldruha rokem se na webu FECO objevila zpráva **Marlene Pohleové** o výstavě, na níž se právě FECO podílela. Ale objevili jsme ji až nyní. Zaujala nás svými čtyřmi tématy (**The face of power, showing caricatures of the American president Donald Trump - The exposed, with focus on the European crisis with refugees in boats - #Me Too, a campaign that went viral all over the world. - Right to the line? where focus is the consequences for cartoonists, crossing the line).**

Jak vidět, témata západní části EU jsou trochu dost hodně jiná, než ta naše domácí. Trump místo Babiše, imigrace a ne Zeman - a úcta k ženám místo slevových akcí... Budeme muset přidat. Ale nejdříve musíme sehnat pořádnou stodo-

lu a taky počkat, až budeme mít po téhle, v Číně rozpoutané, superchřipkové pandemii!

V sálech Art Musea ve Vejle se expozice otvírala 13. října a vydržela tam údajně až do 17. března minulého roku. A existuje prý i katalog. Musíme se víc porozhlédnout a prolistovat na webu FECO jejich magazín. Od té doby co nám nechodí v tištěné podobě, člověk lehce lecos opomine. Tak tedy aspoň fotodokumentace - výše dva pohledy, **snímky zvenčí i zevnitř.** (feco)

Zemřel Stefan Papp (10. 4. 1932 - 23. 03. 2020)

23. března skonal v Krakově známý polský umělec - řezbář, grafik, kreslíř, satirik a karikaturista **Stefan Papp**. Zabýval se i koláží, satirickými objekty a kresbami - a též poezií, kulturní publicistikou, uměleckou kritikou.

Do Polska přišel v r. 1947 z Rumunska. V Jeleniej Górze v r. 1952 maturoval, Vysokoškolská studia ukončil na umělecké ASP v Krakově v r. 1958. V 50. letech min. stol. začal pracovat v redakci magazínu „Zebra“ v Krakově. Spolupracoval s tituly jako „Dziennik Polski“, „Życie Literackie“, „Szpilki“, „Współczesność“, „Przekrój“, „Sztuka“, „Przegląd Tygodniowy“, „Panorama Północy“ a také s televizí a rádiem v Krakově. Do 80. let byl grafickým redaktorem „Tygodnika Powszechnego“. Koncem tisíciletí působil i v německém Münsteru. (mh)

Gallery of Cartoons by Jiri Sliva From Czech Republic

Na šedesát Slívových obrázků najdete na stránkách [irancartoonu](https://www.irancartoon.com/site/gallery/gallery-of-cartoons-by-jiri-sliva-from-czech-republic). Např. tam naslouchá tento kafkoidní králík...

<https://www.irancartoon.com/site/gallery/gallery-of-cartoons-by-jiri-sliva-from-czech-republic>

Ale není v tom sám! Nabídka *ilrancartoonu* je až obludná ve své šířce. Nejen jaderná hrozba, ale i silná armáda - celé šiky karikaturistů v Teheránu každoročně vyrážejí z karikaškol a ihned se zapojují do mezinárodního soutěžení. Není to jen lokální velmoc - vypadá to, že hodlají svými autory převálcovat dodavadního hegemonu karikatury z Istanbulu a okolí... Vědí, což je pozoruhodné, že nejlepším učitelem

je **Vzor**. A nabízejí jich hromadu. Od domácího klasika *Kambize* až po Čecha. (r)

Smrtka dnes kosí jako splašená. Hlavně veselé staříky!

Jako by toho nebylo dost! Abychom snad místo magazínu o humoru pro humoristy vydávali *Pohřební listy* pro *Náhrobní spolek*. Toto číslo mělo mít hlavní materiál o **Janu Vyčítalovi** k jeho narozeninám, místo toho jde o úvodní reportáž z kremace kolegy. A jako doplňkové téma jsme chtěli vysloveně vzpomínkově shrnout poslední pohřby velkých osobností naší scény kresleného humoru (od Neprakty přes Pálku a Jiránka až po Renčína). Jenže stěny mají velké uši a tak se to nějak rozkřiklo po světě a kostlivá postava začala kosit hlava nehlava i všude kolem. Nejen v Polsku, jak tu čtete, ale třeba i dál od české kotliny... A to prý na tom ještě nezpracovala čínská pandemie!

Víte, kdo je tohle? Ten usměvavý pán vpravo v typicky černém rámečku?

Albert Uderzo (92) opustil navždy své Galy

Je to tak, jde o autora legendárního komiksu zvaného **Asterix**! Zemřel ve věku **92 let** a jak víme z webu *Mirka Hajnose*, francouzský kreslíř italského původu **Albert Uderzo** "...skonat ve spánku na zástavu srdce; nijak nesvázaný s koronavirem. Už řadu týdnů byl umělec velmi zmožený" – informoval agenturu AFP zeť zesnulého umělce *Bernard de Choisy*. Jeho skon pak potvrdil *Aymar du Chatenet*, šéf *Institutu Rene Goscinnyho* i bývalý vydavatel *Dargaud*. A od *Richarda Podaného*, překladatele komiksů, zase víme, jak obrovský vliv měl *Asterix* na celou komiksovou branži: nakolik napomohl k jejímu společenskému uznání jako umění...

"Víte, kolik je v jeho komiksech legračních karikatur známých osobností od *Beatles* až po *Jeana Maraise*?" anebo "Dodnes, 61 let po vydání prvního příběhu, se prodalo na 380 milionů výtisků alb a *Asterix* byl přeložen do 111 jazyků včetně latiny." V r. 2007 vyšlo coby

dárek k osmdesátinám a pocta *Uderzovi* album **Asterix a jeho přátelé**, které vytvořilo 34 předních autorů komiksu. "**Albert Uderzo** zažil i těžké, bolestné časy. Libretista **René Goscinny** zemřel když mu bylo 50, a on chtěl *Asterixe* zanechat. Nakonec dal na úpění fanoušků a udělal sám ještě devět dalších alb. Zažil ubíjející právní spory a tahanice s nakladatelským a dcerou *Goscinnyho*, ba i s vlastní dcerou!"

Na obr.: **A. Uderzo v r. 2005** (ČTK/ DPA)

"Kdykoliv se mluví o **Asterixovi**, přichází na přetřes především jeho světlý humor, komika situační i slovní. Nikdy už asi nebude lepší příležitost povědět si, jak vynikající je i výtvarně," píše *Podaný* v *Deníku N*.

Dodejme ještě, že nejen výtvarná kvalita, ale především humor je to, co valné většině současných (nejen českých) kreslených seriálů hrajících si na romány tak chybí. (r)

Ronald Libin 1942 – 2020 (Belgie)

Ve věku 78 let zemřel **Ronald Libin** – významný belgický karikaturista, u něhož si vybavujeme kromě kreslených vtipů i jeho funkce z let, kdy jsme s GAGem teprve přičichávali ke světu FECO a jejímu mezinárodnímu působení.

Ronald Libin byl prezidentem FECO hned tuplovaně - v letech 1988-1991 a znovu v letech 1998-2001). To proto, že byl velkým organizátorem akcí a samozřejmě i autorem našeho žánru. Jeho nekrolog připomíná též ocenění v mezinárodních soutěžích, v nichž často působil i jako porotce. Připomeňme si také jeho zajímavou podpisovou značku: „**BING**“. Tak tedy: „*Bing ho tvé památce!*“

Festiwal **Satyrykon** przełożony na przyszły rok!

Na zprávu jsme narazili na webu **Miroslawa Hajnose** z **Polska**. Bylo to 1. dubna tohoto jara. Ale nebyl to apríl. Paseka v mezinárodním soutěžení způsobená pandemií zákeřného čínskému miniviru pokračuje i v našem žánru, přestože i ten víceméně přechází už dlouho do sféry takřka “bezdotykové”. A to jak při posílání soutěžních prací, tak občas i pokud jde o jejich posuzování mezinárodní porotou. Nezbytným vyvrcholením velkých projektů je tradiční slavnostní předání cen do vlastních rukou laureátům a také prohlídka posoutěžní exhibice a řady dalších doprovodných akcí... Takže tu jarní legnickou slavnost si musíme letos odpustit. Připravené výstavy, včetně té hlavní **Satyrykon**(ské) mají být však pro veřejnost zpřístupněny v červenci a v srpnu. Věříme že tohoto roku!

Zdroj: #zostańwdomu #legnicart #satyrykon #satyrykon2020

CORONACARTOONS jsou pojem a nejde je ani spočítat...

Vladimir Kazanevsky se činil a nasbíral jednu dost očekávatelnou „odnož“ - tedy speciální kategorii v aktuálním reagování na pandemii. Není divu, že řada karikaturistů po celém světě

téma zapracovala na nasazování roušek podobně: koho by to taky nenapadlo - jako té první nasadit roušku té vůbec nejznámější tváři světového malířství? Skrýt tak hlavní „zbraň“ či přímo „tajemství“ Leonardovy **Mony Li-sy**? Vyzdobit jí hlavu a pomalovat pomůcku ochrany slavného úsměvu pěkně po svém?

Čtveřici reprodukováných “parodií” vytvořili **Tom Stinglich** z USA, **Sun Shen Ying** z Číny, **Tyud Tahyuddin** z Indonésie a dokonce **Shahid Atiqullgh** z Afghánistánu...

Kazanevsky k celé té věci sepsal docela

dlouhatánskou esej. Celou úvahu najdete na adrese <http://www.hajnos.pl/nowiny/vladimir-kazanevsky-o-pandemii-coronacartoons/> v polském, tedy nám srozumitelném jazyce. ®

Nebýt pravidelné dodávky od **Jana Tomaschoffa**, asi bychom ani netušili, že taková aktivita (završená výstavou s pěkným katalogem) u západních sousedů existuje. Byla by to škoda. Jde o akci, na kterou však naše tuzemská novinářská scéna nedohlédne. A to i když jsme kdysi jednu tuto nafialovělou inspiraci věnovali v Bratislavě tamním organizátorům Č.-S. NC. Už osm svazků katalogu se stejnou barvou i formátem na nás v redakci spořádaně vystrkuje hřbety v příslušném regálu. Jen ty starší, co je zasáhla povodeň, mají díky nasátí H₂O o něco "silnější" stránky. Název mají *Rückblende* a liší se jen ročníkem. Vždy o rok nižším, než je ten, kdy se výstava v SRN konala. Recenze či zprávy z předchozích let si můžete v e-GAGech vyhledat; dnes tu prezentujeme jen čtyři ukázky obsahu - všechny jsou samozřejmě z části věnované "cartoon". Snímky roku mají převahu v obsahu a jeden z nich zdobí obálku. Kvůli korektnosti trůní na obálce i kreslený vtip - ovšem na té zadní. Kdo si chce prolistovat výstavou, najde ji na www.rueckblende.rlp.de. Po pravdě řečeno jsou ty fotky natolik svázané s německou politikou i tamními starostmi, že jim z naší kotliny příliš rozumět není. Ale určitě jsou kvalitní technicky. Ono to vlastně platí - ten tamní obsah a smysl - i pro kreslený humor od šesti desítek karikaturistů. Jsou vzadu přehledně uvedeni v seznamu, který je ovšem, co do počtu, tak třetinový - oproti úrodě jmen fotografů.

Výsledky: Byly uděleny 3 ceny fotoreportérům a 3 výtvarným satirikům. Právě ty si tu vyjmenujme:

1. cena: **Rolf Henn (LUFF)**, 2. cena: **Thomas Plassmann**, 3. cena: **Kostas Koufogiorgos**.

Ani jeden nepatří k autorům, jejichž vtipy bychom znali nebo rozpoznali na prvý pohled. Ze jmen, které naopak známe a občas i dle kresby poznáme, tu uveďme aspoň pár: **Ioan Coza-cu** (vtip na zadní obálce!), **Martin Erl**, **Burkhard Fritsche**, **Markus Grolik**, **Barbara Henniger**, **Marian Kamensky**, **Petra Kaster**, **Valeriu Kurtu**, **Ari Plikat**, **Heiko Sakurai**, **Reiner Schwalme**... Některá jejich díla najdete i v tomto GAGu (rubrika Časopisy). Ale teď už rychle k obrázkům:

KRESBY: Vlevo nahoře: **Rolf HENN** (zvaný LUFF) - 1. cena "Karikatur" /Přibývá ožíračů/. Vpravo nahoře: **Markus GROLIK**. IAKK se hlásí ke slovu k syrskému konfliktu. Erdogan: Kdo to je? Putin: Německé pozemní vojsko. Vlevo dole: **Jan TOMASCHOFF**. ICrusoe: Budu ti říkat Pátek. Pátek: Zachránit životní prostředí!. Vpravo dole: **Rainer HACHFELD**.

Slovo predsedu poroty pívne súťaže "Golden Keg"

Vybrať niekoľko humoristických kresieb z množstva cez 400 prác je isteže neľahká úloha, no o to zaujímavejší zážitok. Apoteóza zlatého moku, jeho karikovanie, blahorečenie, satirické zosmiešňovanie i surrealistická tvorba na tému piva. Mnohé práce majú veľmi podobné korene nápadov, no iné spracovanie i vyznenie obrázkov.

Najpodnetnejším momentom porotcovskej prehliadky stoviek grafických miniatúr je pre mňa najmä sledovanie podobnosti i úplnej odlišnosti v motívoch, v pointách a aj výtvarnom prevedení autorov z veľmi vzdialených kultúr.

Porota, po dlhom a neľahkom sústredení sa na všetky kresby, vybrala práce, ktoré podľa nej

majú aktuálnu, stručnú, no koncentrovanú výtvarnú a rovnako i myšlienkovú silu, v neposlednom rade i humornú pointu. Mnohé práce mali skvelú myšlienku no slabšiu umeleckú kvalitu, a naopak. Všetky ocenenia sme udelili veľmi uvážlivo a dúfame, že aj samotní autori i diváci budú mať z nášho výberu radosť.

Prajem všetkým autorom kresieb, aby ich humor neopúšťal ani v dnešných vážnejších dňoch, a skvelé nápady i úspešné vydané realizácie kresieb či malieb, ktoré prinesú radosť i oslobodzujúci úsmev nám všetkým.

S pozdravom "Ne quid nimis", všetkého s mierou,

Peter Kocák, abstinent

Predseda jury Zlatý soudek **Peter Kocák** (na snímku vľavo) je - dle organizátora (konatela) mezinárodní soutěže **Fedora Vico** (na snímku vpravo) - vynikající grafik, který létá vyučovat dokonce i do Číny...

Složení jury:

Peter Kocák, akademický malíř, předseda poroty;

Patrícia Zichová, Manažérka kultúry PKO Prešov;

Edita Vološčuková, výtvarníčka;

Alžbeta Malíková, kurátorka, Šarišská galéria v Prešove

Fedor Vico, karikaturista, zástupce Pivnej galérie a konateľ súťaže

Kompletní výsledky mezinárodní soutěže ZS najdete na konci tohoto vydání ve stálé rubrice e-GAGu "Výsledky" - včetně reprodukcí tří oceněných prací. (red.)

Aktivita z Prešova II.

Když už jsme v Prešově: Jelikož se nevystavuje, aspoň se vzpomíná (na staré nevirové časy):

Peter Rázus: Dnes posielam jedného z prvých vystavujúcich autorov v Minigalérii humoru, ktorá bola umiestnená vo foyeri kina Klub v Dome kultúry ROH v Prešove ... 1980 !

3x Miroslav BARTÁK *)

Magnetické vlny léčí.

Spev a tanec: **Eva Pilarová a Jan Werich Š+S**

<https://www.youtube.com/watch?v=1r6XsLBo7hM>

Peter Rázus, kalokagathický hypochonder
Následovala další řada virtuálních e-výstav;
mj. Grigori a Ilya Katzovic či Javad Takjoo...

A ještě Rast'o VISOKAI:

Rozdávať dobrú náladu a optimizmus, keď máte 20 rokov, je to radostné poslanie spojené s bezstarostnou roztopašou. Vydržať, aj keď sa 20 rokov niekoľko násobne zvýši, je životná filozofia, chochmes a kumšt.

Dnes Prešovo-Košičan: **Rast'o Visokai.**

Umyte si ruky a preskočte reklamu a vypočujte si **Milana Lasicu**

<https://www.youtube.com/watch?v=dIAzkVqEX3A&list=PL80C6B8FCC3AFB163&index=6>

S pozdravom **PR**, kh

*) K nabídce vzpomínat přiložená tři díla Mirka Bartáka mají docela slušný aktuální záběr. **Zde vlevo: Autorská práva. Nahoře vlevo: Naše justice. Nahoře vpravo: Zdravotní pojištění.**

(Zajímavé: Tehdy zřejmě ještě nemusel anděl strážný nosit ve službě roušku přes nos...)

(r.)

Bojím se vyjít ven. Musím ale do té práce... Vidíte ten smutek v mých očích?

S tak hroznou myšlenkou se dnes potýkají nejen ti naši někdejší bulači, prostě lenoši i ti dnešní povaleči. Podle redaktorů rubriky „Zaměstnání“ zřízené kdysi z víceméně dobromyslných důvodů pomoci nezaměstnaným občanům (ale spíš získat inzerci od podniků hledajících pracující) se právě nyní během pandemie naskytla příležitost nejen oslovit psychology a psychiatry, ale také právníky, kteří by mohli lidem (a spíš firmám) pomoci v přemlouvání vlády k podporám. A lidi k docházce do zaměstnání. Když na nás všude číhá ta mrcha. Číst tohle nemusíte. Text je hotov, účel plní, hurá s ním do tisku - no jo, ještě rychle nějaký obrázek, když zbylo na str. 11 místo. To už zřejmě není na redaktorovi, ale na dalším článku redakčního stroje, který se postará. Snad editor? Nebo grafik? Obrazový redaktor?

Bojím se jít ven. Musím do práce?

Zoufalá doba si žádá zoufalé řešení. Některé firmy jsou ale až příliš kreativní a vymýšlejí pravidla, která se nikterak nehodují se zákoníkem práce. Ten přitom lává odpovědi na mnoho problémů, ež teď lidé řeší.

Kohouta Jarošova
redaktorka MF DNES

Doba je nepřehledná a řada firm z toho těží. V jedné společnosti zaměstnanec přemlouvá, ať si vezmou na dobu nouze nemocenskou, jinak zase riskují povinné dovolené. Mají na to nadřízení právo? A co má dělat živnostník, který se náhle ocitá bez pracovníků? Může vše vůbec šéf v těchto dnech vyhodit? Přinášíme odpovědi na otázky, na něž se čtenáři nejčastěji ptají...

Bojím se náklady koronavirem, musím přesto jít do práce?
Vůči zaměstnanci nebyl ještě žádná dohodnutá práce neschopný nebo mu nebylo naříděno karanténou opatření, je povinen vykonávat práci podle pracovní smlouvy, a to převážně případnou obavou z nákazy. Pokud se bojí náklady onemocnění,

tomu, aby vše bez vašeho souhlasu převedl na jinou práci.

7. Jsem OSVČ a nemohu vykonávat práci. Co mám dělat, jak se zabezpečit?
V takovém případě je řešení srazit svou výdělečnou činnost pozastavit (oznámením u místní příslušné OSSZ), sít se uchazečem o zaměstnání (podáním žádosti u krajské pobočky Úřadu práce) nebo podpořou v nezaměstnanosti. OSVČ má nárok na podporu v nezaměstnanosti v případě, že v posledních třech letech platila alespoň 12 měsíců důchodové pojištění (ať už jako zaměstnanec, či jako OSVČ). Do těchto 12 měsíců se přitom počítá i náhradní doba zaměstnání.

Pokud podnikáte pro výplatu nároku v nezaměstnanosti nepřijímáte, přerušit živnost ve vašem případě nejde. Nejde přitom, a to zejména pokud zákony, kterými má být k odpuštění nárok na sociální a zdravotní pojištění i pro OSVČ bez přerušené živnosti, úspěšně projde celým legislativním procesem.

8. Firma teď nemá peníze na výplatu. Jaké mám možnosti?
V případě, kdy zaměstnavatel pracovníkovi nevyplácí mzdu nebo plat do 15 dnů po uplynutí období splátnutí, může zaměstnanec srovnat pracovní poměr osamitě. V takovém případě přichází pracovníkovi také náhrada mzdy nebo platu ve výši průměrného výdělku za dobu, která odpovídá době výpovědní doby (tj. min. 2 měsíce).

9. Může mi zaměstnavatel - době nouzového stavu snížit plat, když s tím nemám souhlas?
Zaměstnanec soukromých firem a snížení mzdy mohou obávat v případě, kdy je jejich mzda stanovená jednostranně vnitřním mzdovým předpisem nebo určitou mzdovou výměrou. V takovém případě již zaměstnavatel může kdykoli jednostranně změnit, tedy snížit, a i ať na úrovni tzv. mzdové rady. Mzdy sjednane v kolektivní smlouvě nebo v pracovní smlouvě jednotlivci smlouvou. V takovém případě smlouvě, má být uzavřené se zaměstnancem je možné změnit pouze na základě dohody s odborovou organizací resp. zaměstnancem. Zaměstnanec veřejných institucí se snížení platu obávat nemají, protože jejich výše a složky jsou jasně stanovené a nula je smlouvou z důvodu pandemie.

Na otázky odpovídají advokátka Anna Hamerová a končíkistka Aneta Kubínová z advokátské kanceláře.

Výsledek vidíte právě zde. Tak to dopadne, když se to nechá na kreténech; pardon, na nevzdělaných, respektive líných, možná jen šetrných osobách. Sáhnout do Shutterstocku či jiné bezedné zásobárny líbivých obrázků... vždyť je to tak snadné! Je to však i velké neštěstí nové doby, že obrazové agentury jsou pořád po ruce. Jenže existují ještě vnímaví redaktori? Co umějí vybrat nikoliv reklamní poutač, ale vtipnou, nejlépe k obsahu kontrastní fotku? Která by vtipně protiřečila větám jako „nemají peníze na mou výplatu“ anebo „jak se ubráním nařízené dovolené?“ Či dokonce, můj bože: „Není mi schopen přidělit sjednanou práci“. Vidíte tu fotku...? Také si myslíte své o popisované „zoufalé době, která si žádá zoufalá řešení“? Řešení problému máme na jazyku - tohle nešťastné děvče, vybavené tou nejslušivější rouškou, se přece o sebe nemusí obávat! Vyjít z bezpečí domova kvůli práci? Ha ha.

Prostě ideální místo pro velkou a vtipnou kresbu!

Výše umístěný text by dříve dostal v novinách k ruce redaktor, který své práci rozumí a má telefon na vtipného kreslíře. Dá mu text a počká na dva tři vtipné obrázky (od Haďáka, Renčina, Jiráňky či Pálky). Že je Teichmann dnes moc vytížen? Není přece problém požádat Bartáka, který přilehavou kresbu pošle; dělá to celoživotně - a přeshraničně. Nebo zavolat Slívu, který obratem pošle tři skici na výběr. Třeba z N. Y. Že to bude dražší než platba agentuře? Jsou tu i levnější autoři. Výsledkem bude přitažlivá stránka v novinách. Jasné, musí se šklidit. Ale šetřit na vtipu by mělo být trestné. Dělat si kvůli lenosti redaktora psinu ze čtenáře jako v MF DNES 26. 3. 2020, by mělo být i odsouzeníhodné! **GAG-men**

Ahoj v novém roce! Děkuju Ti za další díl(o).
(...) Co se týče Šlitrovy výstavy, ta chyba s V. Tesařem je neomluvitelná (a vysvětlení, které prý zaznělo v ČT, směšné), protože Tesařovy kresby jsou signované a podpis značně odlišný od Šlitrova - podle mě prostě nedbalost, která je patrná i v dalších věcech (chabé nebo žádné popisky a datace u kreseb a fotek, ubohá přehlídka souvisejících knížek, kde mj. figuruje fotokniha z 80. let - protagonisté Semaforu a Radošínského naivního divadla - Suchý a Štepka... (Šlitr???). Je sice fajn, že si na Šlitra někdo vzpomněl, ale takhle...
ZDaR (zdraví+radost)! HoPla, Praha

Na snímku: Daniela Kramerová - MAFRA, "Šlitr kreslil jazz"; Víkend DNES č. 7, 15. 2. 2020

Kromě e-GAGu reagovali čtenáři i na naši smutnou e-zprávu o úmrtí Jana Vyčítala

Díky za smutnou zprávu, už to vím.
Mám smutek v duši, pár žejdlíků jsme spolu vypili.
Wakatahů

Zdeněk Hofman, Praha

Díky za mail a interview z roku 71.
Jeho styl kreslení jsem znal a o jeho vtipy byly často moc dobré. Taky jeho hit „to v čtyřicátom pátom“ jsem znal. To je smutná zpráva, že už není. (...) Ještě díky za poslední číslo eGagu! Zdravím z deštivého Amsterdamu!

Dick Ernest, Amsterdam

Dobrý večer,
posílám foto svou vzpomínku :-(.
Hezký večer z Přerova...
Lubomír Dostál, Přerov

/Náš stálý abonent jistě není sám, kdo se dnes může pochlubit snímkem s ještě živým Honzou V./

Díky i za tu smutnou zprávu, byl to fajn kluk a nadávalo se s ním fajn na bolševiky! Jelen Olda.
Oldřich Jelínek, Praha

Mám rád jeho písničku *To bylo v roce čtyřicátom pátom, co Plzeň osvobodil Patton...* A jednou jsem přišel v *Huti* do hospody - byla tehdy v hájovně v lese - a on tam seděl. A ten jeho kreslenej humor byl totálně originální. Díky.
Tomáš Č., Unhošť/Praha/Plzeň.

Děkuji ti za dvouměsíčník Gag,
který vytváříš a rozesíláš.
Je to pro mě poslední douška k
nabití nové energie.
Dovoluji si popřát celé tvoji
rodině příjemné Velikonoce a
doutat v lepší časy.
S pozdravem

Vašek L., Kolín

(Posílám obrázky na důkaz toho,
že jsem ještě snad neztratil
smysl pro humor)

Jeden viz vpravo!

Někdo umřel, něco se narodilo. Právě
mi Nelly Feuerhahn z Francie poslala
adresu na tuto krásnou novou webovou
stránku Maurice Henryho. Těší mě, že
jsem v rubrice Credits též uveden,
neb jsem dodal pár údajů. A pry to
brzy bude i v angličtině. <https://www.maurice-henry.fr/>

Jiří Slíva, Paříž/Praha/Plzeň

Kromě na e-GAG a skon Honzy V. reagovali čtenáři i na útok té žluté potvory

Zdravím Vás, to jsme se do-
žili časů... Doufám, že se
Vám ten vir vyhne (...) Musel
jsem se trochu odreagovat.
Odsákaly to i Rychlé šípy
(viz dole vlevo).

Ulevil jsem si i palindromem (viz zde!). Je to trochu hrubšího
zrna, ale na hrubý pytel patří hrubá záplata.

S pozdravem Bude líp!

Jirka Mikolajek, Ostrava

OBOUSMĚRKA

o neblahém účinku koronaviru na lidi:

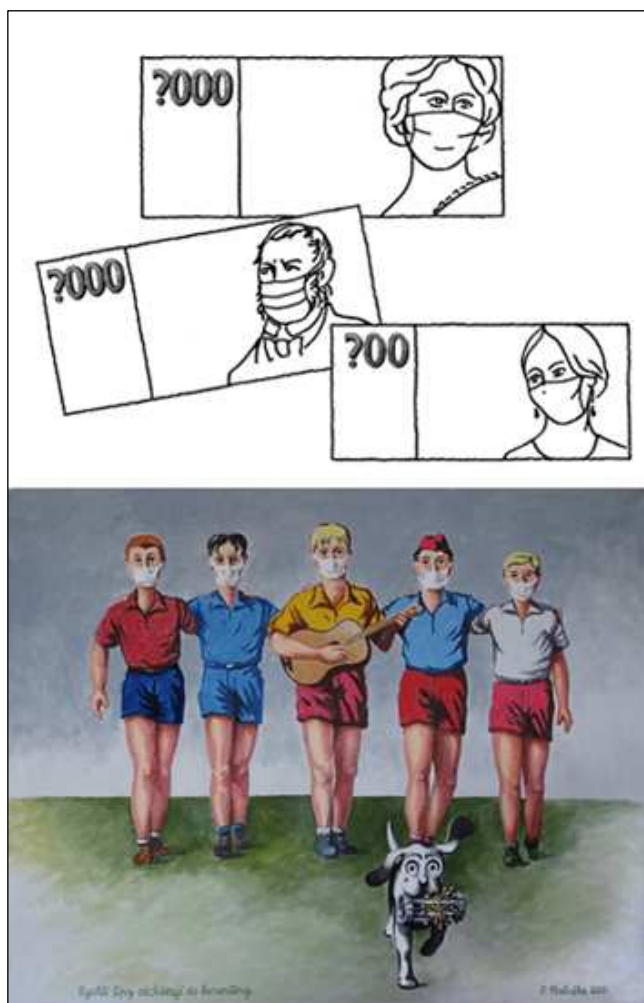
Divoce jebe je Covid.

Coronavirus - cartoons:

<https://kotrhanews.blogspot.com/2020/03/coronavirus-cartoons.html>

Lubomír Kotrha, Slovensko

Kdybys měl potřebu se zmiňovat o honorářích...
(viz vedle vlevo!)

Pozdravení z Bad Rewnitz posílá

Marie Tkalcová, matka

Vážený přátelé, nejsme v tom hnoji sami. Domluvil jsem se s Rychlými šípy a jdou do toho s námi.

(viz vedle níže!)

Pavel Matuška, Třebechovice pod Orebem

Veselé Velikonoce a bohatou pomlasku přeje

(vpravo)

Jiří Bernard
Praha

TAK DOBRĚ. JÁ LETOS BUDU VODIT "SAMEŤÁKY" A TY "MILIÓNOVKY". SNAD TU DRAMATICKOU KOMEDIÍ O NAŠÍ JEDINÉ PRAVDĚ A LÁSCE, CO MUSÍ ZVÍTĚZIT LŽÍ A NENÁVISTÍ DOHRAJEME DO KONCE.

Ahoj Ivane,
u vědomí toho, že Vladimír Renčín je už přes dva roky v karinebi, jsem osobně přesvědčen, že to zase je jeden klasický hoax, řekl bych dokonce docela čuňárna se za něj schovávat... nemluvě o těch dost dosti neumných textech...

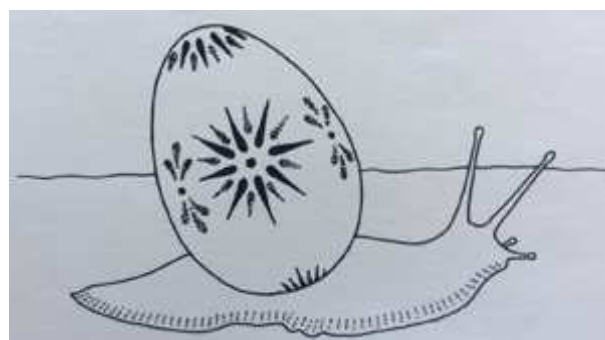
(viz vedle jedna z ukázek!)

Zajímá mě Tvůj názor odborníka...? Mýlím se snad?

Mírek Hájek, Praha

Na toto upozornění jsme reagovali a zajímavá zjištění naleznete pod titulkem **Otřes** / "Falza urážejí památku Vladimíra Renčina" na předních stránkách tohoto vydání.
(redakce)

Hezké Velikonoce Vám přeje
Emil Šourek, Praha +
(viz vedle vpravo!)

Začal karneval, Němci si střelí z politiků

Americký prezident Trump, který otevřel syrské hranice tureckému prezidentovi Erdoğanovi sedícímu v tanku. Anebo britský premiér Johnson coby kostlivce v nekonečném brexitu. Na karnevalové veselí v německém Kolíně nad Rýnem si také letos z papíru nachystali satirické sochy i řady jiných politiků, třeba Putina.

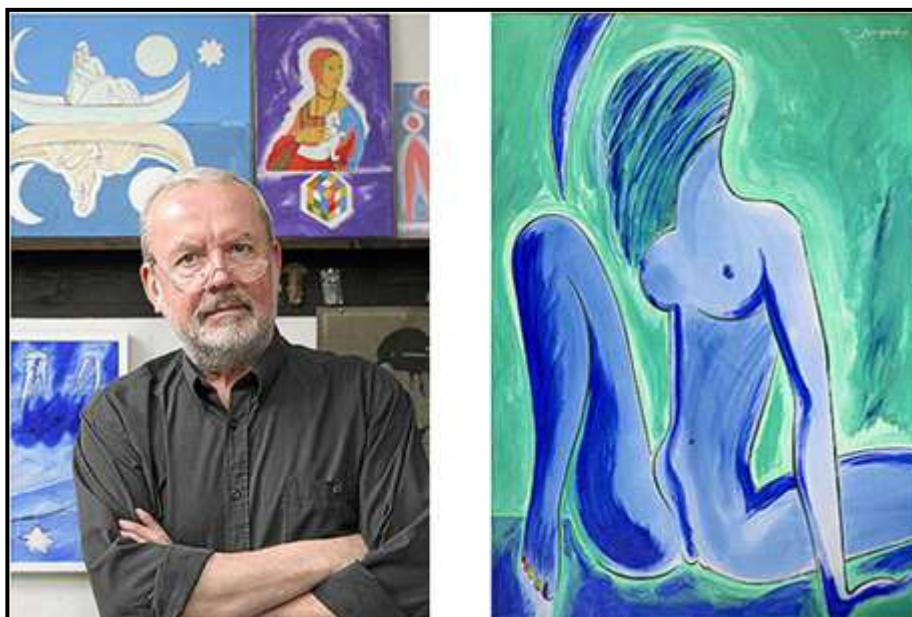
Foto: 3x Reuters

Vypadá to jako sto let stará *mišmašárna* snímků, ale je to z letošního 22. února! Tak rychle běh světa změnil směr i styl... Němci se tehdy radovali na karnevalu a v MfDNESu z toho sestavili tuto mozaiku fotek z průvodů. Jelikož jde o satiru, do GAGu patří - i když vlastně jako kuriozita, které jen stěží můžete uvěřit při záběrech z nyní pustých městských tříd. Kostlivci vpravo dole jsou signifikantní - a to ještě čekají na Angelu s Borisem. Někdo správně odhadl, že ti dva budou z politiků mezi těmi prvými...

3x Světlo od **A. Popova** je skvělé i po zmenšení.
A na příští stránce zase na vás číhá **výstava I. Popoviče**.

Když vystavuje **Ivan Popovič**, stojí to vždy za to. Jednak to téma (často jsou to vkusně odhalené dámy nestarého věku. A jeho obrazům nikdy nechybí nápad. Konečně jako solitér se už půl století pohybuje po zdejší (dnes slovenské) obloze žánru **výtvarný humor**. Napsat **kreslený**, jak patrně z malovaného díla na pozvánce, by bylo nepřesné...

Na vernisáž jsme nedorazili, ale věříme, že 5. března **2020** v podvečer ještě k jejímu zahájení v "historické elektrické č. 4 na Beblavého ulici č. 4" došlo. Už jen proto, že se tak připomnělo i požehnané výročí. Ivan Popovič upozornil, že první výstavu **kresleného humoru** měl v roce **1960** (na Suchom Mýte v MDKO - vymyslel ji tehdy filmař+výtvarník *Elo Havetta*). Brzy se Popovič představil i v pražském Paravanu (Reduta), pak v Havaně, Berlíně, Manile... poslední léta společně se svým synem, fotografem Davidem...

Ivan Popovič vystavoval před dávnými lety na Kubě. A podívejme se teď na dnešní foto: V Havaně je pořád veselo a hlavně sladko /inu třtině se pořád daří/ a tak se nedivme, že také porotci (či laureáti) mezinárodního festivalu se radují ze slavnostního krájení obřího dortu (jde přes celý stůl!) Jako součást vernisáže humoristické výstavy nemá konkurenci... Číslo s nulou na konci vyjímající se nad růžovobílou polevou značí kulatý ročník soutěže. Kdo tentokrát získal nejvyšší ocenění, víte už z rubriky *Výsledky*. Ale tady jsme v rubrice **"Miš-Maš"!!!**

Když už jsme u těch dobrot: I v Belgii si lze pochutnat v rámci *Cartoon Festivalu*. **Nam Nam!**

Fotokoutek Miš-Maše: Dnes o sedacím zařízení a o "posezení s humorem" vůbec

Prezident České republiky se může vypravit jak do Moskvy, tak do Pekingu, bude-li pozván (asi bude, protože jeho východní politické směřování je celkem viditelné). Samozřejmě (**viz vlevo foto** ze setkání vůdců zemí NATO!) při tom hrozí ztrapnění naší země, která bohužel patří do Evropské unie a je členskou zemí atlantického obranného spojení napadaného Ruskem i Čínou celkem permanentně. Dělat si legraci z kohokoli na základě fotografie je někdy opravdu smutné... ale fotograf za tuto situaci přece nemůže.

Dejme místo raději dvěma veselejším "sedacím" snímkům:

Vlevo je záběr z letní výstavy na chorvatském ostrově, kde se konává výstava vtipů "Oskar-

fest exhibition" a je zřejmé, že jde o vtipné pořadatele. U misky s vodou stojí psáno: Jen pro psy". A **vpravo** je návrh nového městského mobiliáře, který by respektoval současná opatření pro boj s pandemickou neposedou vyslanou do světa z Čínské lidové republiky. (I když prý Američanama!). V zájmu přežití je přece třeba dodržovat osobní odstup aspoň dva metry.

Fotohumor stále koluje na sítích...
...a netýká se naštěstí jen virózy

Ten vlevo dorazil ze Slovenska.

Humor prý na pandemii zabírá!

Kvůli čínskému ohrožení našeho dosavadního světa jsme se v médiích málo dozvídali o čemkoliv jiném. Ale k něčemu to bylo celkem dobré. Nejeden autor, ať už novinář či spisovatel, ba dokonce i herci (!) se moudře vyjadřovali k pandemii - tedy spíš ke karanténě, jejíž *ponorkové* působení může mít na populaci neblahé následky. V jedné z glos v MfDNESu někdejší ministryně a dnešní prezidentka Unie rodinných advokátů **Daniela Kovářová** vypracovala "Deset vládních doporučení do karantény" z něhož vybíráme jen **bod 5.**

Humor: Úsměv a vtip. "Jsme přece národ, co se pořád směje. Některé situace k tomu vybízejí. *Mouka stokrát jinak. Nebo těstoviny. Pes přijde na*

řadu později. A pochopitelně je třeba si při tom usmívání pořád mýt ruce", píše se tu.

Body 4 (Vztahy) a **6** (Resty) nejsou také k zahození, ale to se nás zase tak netýká, ne? Pokud ano, najdeme v závěru článku tip advokátky pro případné akutní dotazy na:

koroporadna@uracr.cz

Radí prý tam samí odborníci na správnou rodinu.

(Poznámka: Autorka před časem vydala knížku, o níž jsme psali, protože ji ilustroval **Jiří Slíva**.

Viz snímek, na němž v knižním Luxoru flirtuje **Slíva** před publikem hned se dvěma známými právníky...

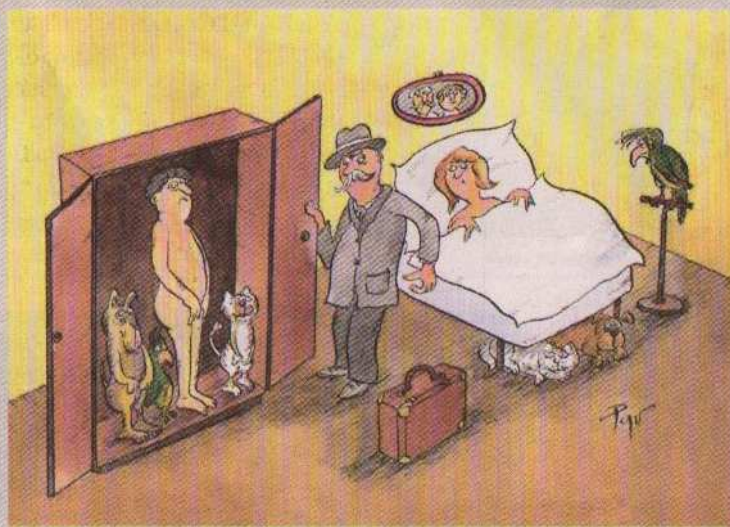
Titulek vpravo má pravdu...

Co dodat? Snad jen, že výstřižek upozorňující na úspěch slovenského karikaturisty **Vladimíra Pavlíka** v Brazílii pochází z měsíčníku *Bumerang*, Tomu se i dnes věnujeme v rubrice "Časopisy". Ze všeho nejzajímavější možná je, že si redaktor GAGu pořád nedokáže zvyknout, že člověk se jménem *Pavlík* není z našeho státu. Projevilo se to v praxi tak, že jsme se chystali připsat jeho jméno do seznamu ocenění našich karikaturistů na mezinárodní scéně.

Jenže to nejde! Ale pokud kdo obdobný přehled úspěchů humorných výtvarníků ze Slovenska každoročně pořizuje, pak mu (i s Pavlíkem) můžeme jen pogratulovat. (R)

ÚSPĚCH VLADA PAVLÍKA

Na 46. ročníku mezinárodní přehlídky kresleného humoru v brazilské Piracicabe získal slovenský karikaturista Vladimír Pavlík ocenenie za túto kresbu.

Kruté moře aneb: Jak opustit opuštěný ostrov?

Vynalézt nové řešení pro odchod trosečníka z pustého ostrova se pokoušejí karikaturisti co pamatujeme. Zkoušeli to naši borci v rubrice "**Kruté moře**" už v Mladém světě. Byla to vstupenka do 1. ligy "krhu". Tyto vtipy beze slov však nejsou z 60. let, ale z nové doby. **Zbigniew Wozniak** nakreslil hezky barevný, ale trochu nepůvodní; ten pískový je od **Erdogana Basola**.

Vážení čtenáři,

po několika týdnech Vás opět zdravím ze stránky Českého Legračníku. Jak jste si jistě nemohli nepovšimnout, prodělávali jsme dětské nemoci, kterých jsme si vědomi, a upřímně se Vám za ně omlouvám. Jak jsem tušil, vydávat humoristický časopis opravdu není žádná sranda. V dalších číslech pro Vás připravujeme další změny k lepšímu, které budou spočívat ve výrazném obohacení obsahu. Jsme zatím v kontaktu s osmi desítkami autorů kresleného humoru a s další čtyřicítkou tvůrců humoru jiného druhu, zajisté neméně zajímavého, a jsme přesvědčeni, že z materiálů, které máme již dnes k dispozici, Vám budeme moci nabídnout opravdu to nejlepší z humoru v této zemi. Můžu Vás ubezpečit, že pracujeme ze všech sil tak, abychom Vám poskytli co nejširší škálu humoru, od kresleného přes současný i minulý, přes humor psaný, až po zprávy o všem, co bude s legrací souviset v kulturním dění.

Máte-li jakékoliv připomínky nebo přání, napište, rád Vám odpovím na této stránce a pokusíme se splnit Vaše očekávání, bude-li to v našich silách a možnostech.

A do Síně slávy vstoupí...

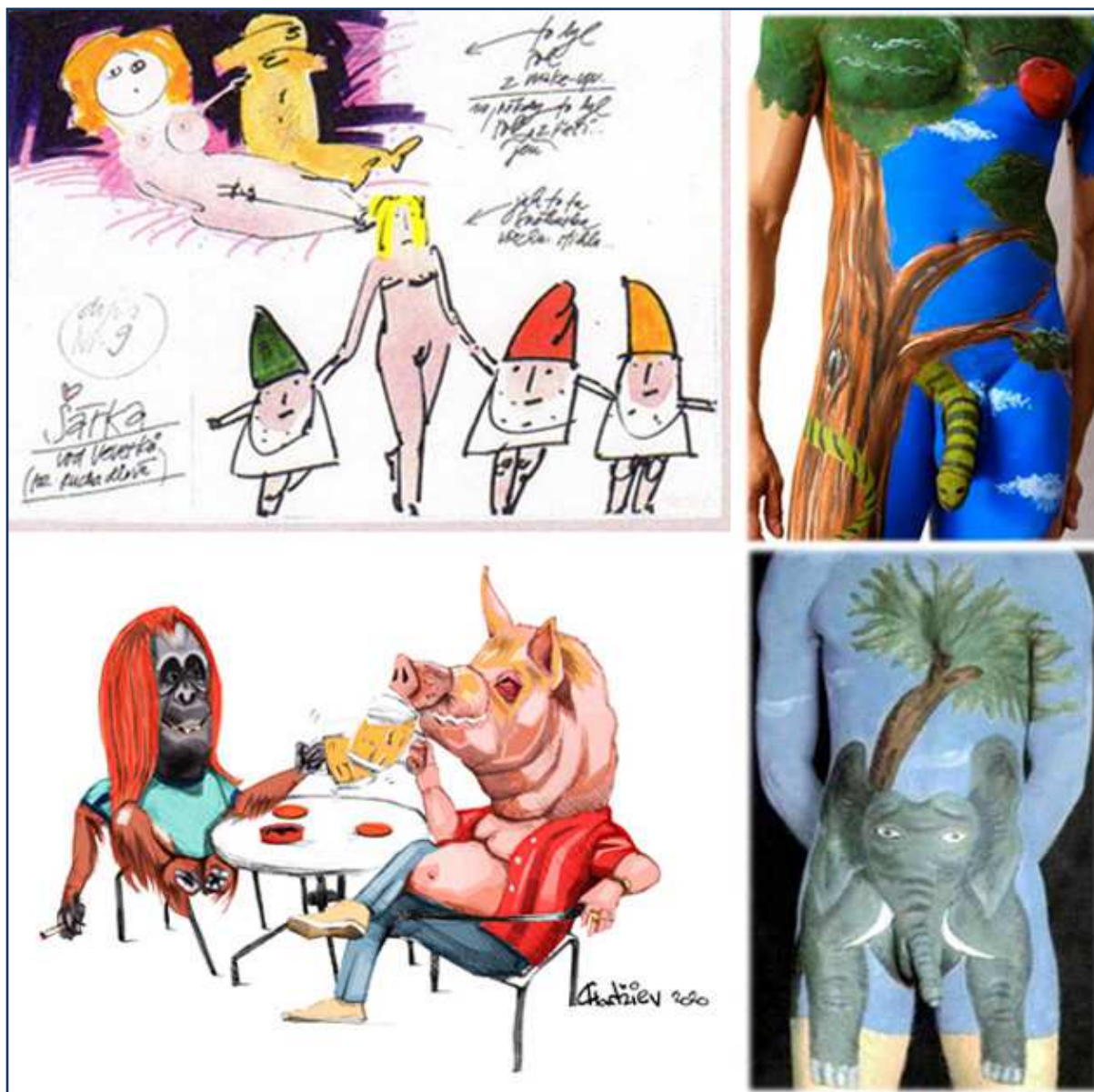
... výtvarnice, grafička, ilustrátorka a pedagožka Květa Pacovská. Cenu za celoživotní přínos oboru si odnese 24. března 2020 při slavnostním předávání už čtrnáctých Cen Czech Grand Design. Pacovská se narodila v roce 1928 v Praze, vystudovala Státní grafickou školu, na VŠUP absolvovala u profesora Emila Filly. Ačkoliv jejím oborem byla monumentální malba (jak sama říká: „Kreslím, kreslím všechno, kreslím čimkoliv na cokoliv.“), její tvorba zasahuje do řady disciplín. Všestranná výtvarnice Květa Pacovská, jejíž knihy byly přeloženy do čtrnácti jazyků a získaly mnoho ocenění, je v řadě druhou ilustrátorkou a grafičkou designérkou vstupující do Síně slávy českého designu.

Do síně slávy “krhu” mohl vstoupit pan Lamka. Neždařilo se to. Měl dobrý úmysl i peníze. Ale neměl na to správný odhad a názory. Hlavně na to nebyla správná chvíle. Možná doba. **Vlevo** si přečtete, jak **Ladislav Lamka** reaguje na první problémy s odbytem **Českého legračníku**. Šlo o časopis, který byl přímým pokračovatelem zesnulého **Podvobrazu**. Měl snahu, k dispozici široký kádr karikaturistů. Měl podporu odborné scény... Ale prostě to nešlo. Jak sám napsal (**viz!**) udělal po prvních číslech zásadní změny. Bohužel k ničemu. Podlehl mínění nejbližších osob ze svého okolí a začal podle nich vybírat vtipy ještě neumelejší než *Trnky-Brnky*. Asi neměl dost promyšlený marketing a distribuci, ač byl sám distributorem? Přezdobená grafická úprava prozradila, že samotné vtipy nepovažuje za to hlavní, důležitější byly rámy, často ty nejrámovitější ze všech v celé zemi. Poté, co prodělal jeden milión korun, který měl na projekt vyhrazený, nechal toho. Byl to však unikátní projekt. Časopis byl opravdu takovým “*dikobrazem pod obraz*”. Rám obraz nezachránil. Smůla; pak se už humoristický týdeník u nás vzkřísit nikomu a nikdy nepovedlo. Do půlky 90. let to ještě (myslíme) mělo jistou šanci. V našem “netovém” tisíciletí už to nikoho ani nenapadne... /ih/

Do síně slávy, té designové, naopak vstoupila výtvarnice, o níž toho mnoho od dětských let nevíme. **Květa Pacovská** byla známá obrázky pro *Sluníčko* (kde byl grafikem J. A. **Pacák**), ale neměla vazby s mladosvětáckým *Jardou Pacovským* - mj. autorem libreta k *Jiráňkovým Bobům + Bobkům*. Vedle králíků přežila i všechny tři jmenované. (red.)

I v černých časech je nutno vidět svět barevně!

Poslední dny před vydáním tohoto čísla magazínu pro (převážně) obrazový humor jsme zachytili menší změnu tónu. Vedle smrtků, jež si tradičně vystačí s kosou (a korunovaného v..., který se poněkud nudně povaluje po většině vtipů) přibývá nervozity. Co s námi bude? Nikoliv za měsíc či za dva, kdy budete mít před sebou GAG č. 3, ale třeba na Dušičky? Nebo až pod stromečkem najdete GAG č. 6? Protože jsme v redakci strašně chytří, raději už nyní předvádavě posílujeme i pestřejší obrázky. Výtvarný pochůzkář **Ladislav Hojný** má plán svých výstav rozvržen až za rok 2030, ale ty nejbližší teď kverulují. Snad mu pomohou i jeho oblíbené múzy (a trpajzlíci - viz vlevo). **Ivo Chadžiev** to také

vidí barevně - bez roušek a karantén. **Vpravo** je jiný nápad: když člověk nemůže pobíhat po přírodě, může se (nechat) sám přírodně pomalovat. A to **dole**? Oceňujeme i díla invenčních lakýrníků...

Milan Lasica "80"

Před několika dny oslavil osmdesátiny (...) "Nepovažuji to za nějakou zásluhu, já vůbec ne-usiloval o to, aby mi bylo osmdesát," říká se svým typickým jemným **humorem**.

Jak se daří vašemu stylu humoru, když je dnes v módě jiná sranda?

Jiný **humor** je v módě hlavně v televizi. Když (...) něco náhodně sleduju, zdá se mi, že se v zábavných televizních pořadech nejvíce baví sami účinkující. (...) V relaci **Sedm s.r.o.** komentujeme s dalšími kolegy současné dění a snažíme se, aby se přítomné publikum **smálo** díky tomu, co říkáme, a ne proto, že dostane z režie znamení. (...) Možná by se dalo říct, že jsem **humorista**, i když se mi tohle označení moc nelíbí. Mám několik profesí, ale ať už píšu, režíruru, hraju, zpívám, nebo veršuju, **humor** je základem všech těchto činností."

Daniel Pacek: "Milan Lasica: Jsme rozmazlení" - MfDNES, 6. 2. 2020, str. 28

Nade vše si cenil osobní svobody

Smrti se **Vyčítal** podle svých slov nebál. Měl za to, že by si každý člověk měl zařídit život tak, že až přijde ta chvíle, bude se moci **usmát**. "Jsem přesvědčen, že až si přijde pro mě, tak já se **usměju**," tvrdil. Nebyl a není důvod nevěřit, že se tak opravdu stalo.

Jindřich Göth: "Jan Vyčítal už zdraví svého šéfa", MfDNES 3. 3. 2020, str. 15

Bude šašek premiérem?

Igor Matovič, předseda hnutí OĽaNO, představuje ve slovenské politice něco jako menu turistické restaurace v centru Bratislavy. Každý si v něm něco najde. (...) To charakterizuje Matoviče, jeho politiku i kandidátku - od odborníků až po **komiky**. (...) Slovinci vždy chtěli silné strany se silnými lídry. Matovič byl přítom pro všechny deset let pouze **šašek** s excentrickým vystupováním.

Marcela Šimková: "Vsadí Slovensko na Matoviče?" MfDNES 28. 2. 2020, str. 16

Šašo už je premiérem

Učebnicového populistu Matoviče znají Slováci už deset let. Do paměti se jim zapsal hlavně svými provokacemi. (...) Matovičovi právě kvůli těmto akcím mnozí říkají "**šašo**". I když toužili po změně, spousta lidí mu nedala svůj hlas, protože se báli, že se z rebela nebude umět přepnout na státníka.

Kateřina Havlická: "Slovenské zemětřesení" MfDNES 2. 3. 2020, str. 8

Kresba: **Václav Teichmann** (MfDNES, 2. 3. 2020, str. ??)

Jsme **široká** rodina...

Všichni čtyři šéfové vítězné slovenské opozice jsou multimilionáři - dokonce euroví. **Matovič** (OĽaNO) vlastní síť regionálních novin, **Boris Kollár** (**Jsme rodina**) kromě toho, že má deset dětí s devíti ženami (**to není vtip!**) vlastní například populární **Fun-rádio**. (...) Všichni čtyři (také **Sulík** a **Kiska**) disponují - každý zvlášť - majetkem větším než sto miliónů korun. A do-pracovali se k němu sami - bez státních zakázek. (...) Snadněji odolají korupčním nabídkám než politici, kteří mají majetek na hypotéky a půjčky. Zkrátka působí důvěryhodněji, když říkají, že do politiky nejdou kvůli penězům.

Jozef Kostelanský: "V čele jsou multimilionáři", MfDNES 2. 3. 2020, str. 10

Lidová humorná tvořivost...

Starší ročníky si ještě vzpomenou na heslo "Poručíme větru dešti", kterému lidová tvořivost v určité době přidala ještě **sarkastické** "ale jenom v **Bukurešti**". Pokusů ovlivnit počasí, zcela vážně míněných, se uskutečnilo mnoho na nejrůznějších místech světa; nejen v zemích s komunistickou ideologií.

Zora Freiová: "Živly a my", Lidové noviny 7. 3. 2020, str. 15

Film **V síti** nadhazuje, že problém jsou zdánlivě normální muži, jimž chybí skrupule

Výjimečnost filmu "V síti" spočívá v tom, že k nám promlouvá komunikačním kódem, na nějž

jsme navyklí ze sociálních sítí. Snaží se rozčítit, ale i **rozesmát**, krátce dojmout, rychle střídat tóny, využívat vyjádření odborníků, ale nestavět na nich. Traktovat většinu údajů přes osobní prožívání protagonistek. (...) Tato hra je baví i děsí, ale každopádně pohlcuje, s postupujícími deseti dny natáčení podávají stále lepší výkony, až vytvářejí "dokonalejší" dvánáctileté dívky, než jsou ty reálné. (...) V síti není jenom odpudivý film, z něhož se leckomu může zvedat žaludek a který může přivodit stavy paranoie z komunikace na internetu, případně navizovat pocit nedůvěry v muže obecně, ale také je to film **vtipný** a plný **absurdních** situací, kdy se nelze **nesmát**.

Kamil Fila: "V síti na malé ploše koncentruje..." Deník N 27. 2. 2020, str. 12

Nebud'te slušnej, Vojtěchu!

Uplynulá sobota přinesla, bohužel, nejen další nárůst počtu nakažených koronavirem, ale také (...) **bizarní momenty**. První nastal během tiskové konference k šíření nákazy. Ministr zdravotnictví vysvětloval svůj omyl ohledně lékařky o níž mylně prohlásil, že se nakazila. (...) Nebyla to pravda. Do jeho projevu se nečekaně vložil premiér Andrej Babiš.

"Nebud'te slušnej, řekněte pravdu, kdo vám to řekl," rozkázal svému ministrovi. "Dostal jsem tu informaci ze Státního zdravotního ústavu," snažil se zachránit situaci Vojtěch. "Jméno," zněl nekompromisní příkaz vyslyšajícího. "Od paní doktorky Mackové", podvolil se tlaku ministr. Kdyby nešlo o nebezpečnou nákazu, mohla by tato scénka být

terčem vtipů na sociálních sítích, případně **groteskní tečkou** do nějaké televizní relace (...) Jenže tohle vůbec **k smíchu není**. Namísto ujištění, že se pro boj s nákazou dělá maximum, byl celý národ svědkem **trapného skeče**, v němž se Babiš zřejmě chtěl předvést jako lídr. (...) A to jen proto, aby posílil vlastní image. (...) Babiš a jeho touha vytvářet dojem, že "řídí stát jako firmu", do boje s epidemií vnáší orientální vůdcovské manýry a chaos.

Jan Moláček: "Babiš si plete hulvátství a schopnost lídra", Deník N, 9. 3. 2020, str. 11

Milion chviliek pro řízení firmy jako státu. Aneb dvakrát premiér Babiš dle utajeného JAZA.

K tomu dva místopremiéři Schillerová a Pomaháček a jeden poslancoklubový předseda ANO Faltýnek
Deník N z 21. 2. 2020

Šíří se anekdoty.

Bez roušek rychleji než viry

"Doma mám jen želvu. Vyšli jsme si předevcírem a už jsme v půlce schodů".

Petr Suchomel: "Dvacet pět vtipů o koronaviru" MfDnes 19. 3. 2020, s. 10

Chuck Norris dokázal z Windows vymazat Koš

Chuck Norris dosáhl toho, že o nikom jiném na celém světě nekoluje tolik **vtipů** (...) Teď slaví osmdesátiny. Znalci však vědí, že narozeniny slaví Norrise. (...) **Jízlivé** legendy praví, že Chuck přišel o panictví dříve než jeho otec. Narodil se ve srubu, jenž sám postavil. Už ve škole uměl napočítat do nekonečna. (...) Je to zkrátka

tvrdý chlap jako ze žuly a tak také hraje. Podnítilo to i **vtip**, že Chuk Norris musí využívat kaskadéra pro záběry, ve kterých pláče. Anebo tenhle: *Hej, Chucku! Kolik uděláš kliků? Všechny.* (...) Začátkem roku 2005 se na síti objevily **satirické** stránky shromažďující **fóry**, které si **utahovaly** z hercovy udatnosti a nedotknutelnosti. (...) Nadnesl, aby si mladí vyhledali fakta skutečná v jeho autobiografické knize. Přispěl tak k tomu, aby se o něm **žertovalo** ještě víc. (...) Přibývaly další **vtipy** (vyšly i knižně). (...) Nyní slaví osmdesátiny. Zasvěcení znalci však vědí, že Chuck Norris zemřel už před deseti lety. Ale smrt neměla odvahu mu to říct. Jan Malinda: *“Šokující data o Chucku Norrisovi”*. (MfDNES magazín, 5. 3. 2020, str. 28 - 33)

Černý humor se každému nelíbí

Omlouvám se za vypůjčení části názvu známého filmu do titulku, ale nemáte v poslední době podobný pocit? (...) Už i na mém Facebooku a Twitteru se objevily ořesné komentáře. Pandemie koronaviru si prý konečně našla správný cíl - staré lidi. *“Že by tahle drobná rýmička vyřešila důchodovou reformu?”* *“Dobrá zpráva pro státní rozpočet: mandatorní výdaje budou nižší.”* Věřím, že převážná většina podobných příspěvků byla **úletem, nejnepříjemným pokusem o vtip, trapnou ironií**. Bohužel část komentářů je míněna **smrtelně vážně**.

Vladimír Vokál: *“Tento svět není pro starý”* MfDNES 13. 3. 2020, str. 10

Kresba: **JAZ** (Deník N, 6. 3. 2020)

Lidem na Západě nedochází, jak propastný je rozdíl mezi jejich vládou a diktaturou v Číně.

Na Západě mu přezdívali čínský **Banksy**. Na světě dnes neexistuje známější umělec, který svými díly střílí po režimu komunistické strany Číny, než on. Rozvrací propagandu, **vysmívá se zvůli diktatury** a brání její oběti.

Badiucao: *“Měli jsme na Weibo agilní skupinu **politických kari-***

katuristů, navzájem jsme se znali a podporovali, dokonce jsme skoro každý den měli poradu a domlouvali si téma, které jsme pak všichni zpracovali. A ve stejný okamžik nasdíleli. Byla to divočina, jejíž sílu vláda podceňovala a neměla nástroje, jak ji zkrotit. Jenže tyhle zlaté časy vydržely tak rok, dva. Nejdřív jsme si všimli, že jakmile má obrázek sto, dvě sdílení, zničeho nic mizí. Pak začaly mizet celé účty. Začali jsme si chystat záložní, s už připravenou skupinou (...) Já byl původně David **Cartoon**. Pak David **Cartoon První**, David **Cartoon Druhý**...”

U kolikátého Davida jste to vzdal? *“U Davida Třicátého sedmého. Cenzura pak začala cílit i na IP adresy, takže vám jedním tahem zrušili všechny účty naráz. Skupina už nějakou dobu vymírala. Kolegové v Číně už nebyli anonymní, vyhrožovali jim. Přišly časy mlčení a autocenzury.”* (...) Badiucao dorazil z Melbourne, kde teď žije, na pražský festival Jeden svět.

Magdaléna Slezáková: *“Příšeru viru vykrmila čínská vláda...”* Deník N 13. 3. 2020, str. 8

Svět opustila Dana Zátoková (97)

Slavná sportovkyně se narodila 19. září 1922 - ve stejný den jako jí manžel Emil. (...) *“Vždycky se mi zdálo, že Emil oštěpem trochu pohrdá, tak jsem mu řekla: ‘Na, tu máš a hod’ s ním’. Ted’ jsem viděla, že se k tomu staví jako nemehlo a když s ním hodil, bouchl se koncem o záda...”* (...) Mimochodem olympijský oštěp Daně sloužil do konce života jako násada na koště. *“Zametá výborně, pořád dobře slouží,”* **smála se** v roce 2011. (...) Na podzim dotočil David Ondříček film *Zátopek* v hlavních rolích s Václavem Neuzilem a Marthou Issovou. (...) Premiéra filmu je naplánována na srpen. Díky filmu jsem se mohla s Danou potkávat (...) *“Setkání s ní byla silná i vzhledem k tomu, jak málo jsme se znaly. Sebralo mne to hodně, bude se mi po ní stýskat. Byla mimořádný člověk, obrovská koule energie a měla fantastický **smysl pro humor**,”* vzpomíná Issová.

David Janeczek: *“Odbojáčka s oštěpem a zlatým srdcem”*, Deník N 16. 3. 2020, str. 16

Psychiatr Honzák hovoří o možných reakcích na pandemii

Psychiatr **Radkin Honzák** říká, že panika je nakažlivá. „*Dav je daleko emociálnější. Panika tady byla už před dvě stě padesáti miliony lety, takže je v nás docela slušně zakódovaná. A je hrozně nakažlivá. (...) Když přišli Rusáci, konaly se také nájezdy na obchody.*“

Jsou vám blízcí ti, kteří berou nemoc zlehka a o koronaviru vtipkují? Je to jen převlečený strach, nebo mají skutečně nadhled?

„*Humor je způsob vidění světa. Humor není hehehe, humor je, že najdete paradox a podíváte se na to - jak říkal Čapek - obráceným dalekohledem. Bohatí žertují rádi o svém bohatství a bolaví o svých bolestech. Zatímco tedy mocní neradi žertují o své moci. Každá moc je humorem velice nahlodaná. Humor přináší ten paradox a tím pádem i úlevu. A tím pádem i vítězství. Humorem porazíme strach. Jednou jsem se zeptal Karola Sidona, jestli si myslí, že židovskou společnost víc udržela Tóra, nebo humor. A on mi odpověděl, že určitě víc ten humor.*“

Renata Kalenská: „Panika je hrozně nakažlivá, Češi jsou zatím ukáznění“, Deník N, 16.3.2020, str. 8

“Všetci kradnú, iba ja čerpám!”

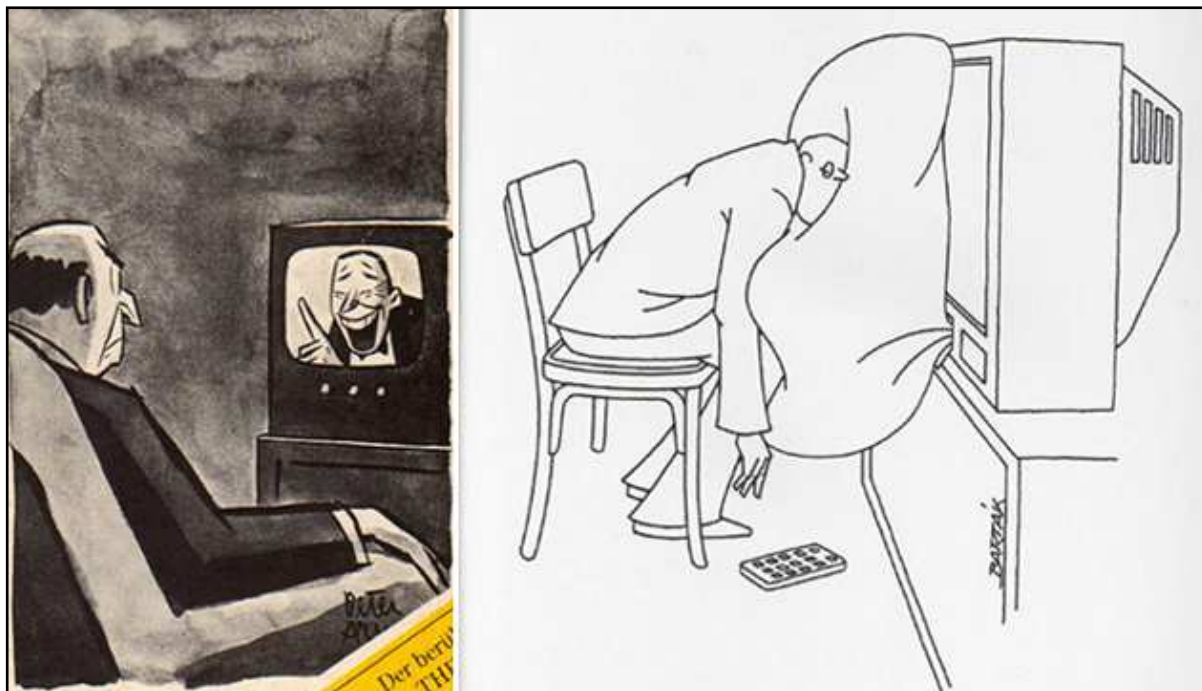
Humor se může prezentovat i obrazově, to víme nejlépe ze všech, ne? Místo kreslených vtipů třeba vizualizací (vlevo). Jde o návrh skulptury (?) **Davida Černého** pro dolní černou Prahu 9. Ale také snímkem z uličních protestů proti premiéru **Burešovi** v horní Nerudovce pod pražským Hradem. Končil únor, začínal březen. Jo, to byly časy; čínský mor ještě v Praze pobíhal na černo. Ovšem už za dva týdny ho byla plná nejen metropole, ale i média. Umělecká provokace i premiérovo neomalené získávání dotací pro svou firmu jsou tak mimo mísu mediální pozornosti. Foto: MfDNES 27.2. a 2.3. 2020

Pád až na nulu

Proti *Chlapovi na střídačku* nezabírá ani profesní otrlost (...) a sestup soudnosti od scény ke scéně vede až k závratí. (...) Místo francouzské **frivolnosti** dosazuje humpoláckou doslovnost, jaká by nesesla ani k buranům z Kameňákova. (...) Děťinsky dráždivé výrazy “tvrdne mi kašpárek” či “vlhne mi mušlička” namísto oddechového **smíchu** produkují pot divákova studu za dění na plátně. (...) Potrestaných záletníků jsou **komedie** plné, málokterá však dokáže vděčnou látku utopit v takové krizi filmových řemesel, jakou vykazuje třeba domácí večírek a v takové žumpě názorných nechutností včetně vyměšovacích motivů, vedle nichž buranské **frašky** působí až rafinovaně. (...)

Než platit za nestydatost, raději peníze za vstupenku spálit.

Mirka Spáčilová: “Obludný chlap na střídačku”, MfDNES 12. 2. 2020, str. 16

Jak mohl **Peter Arno** po druhé světové zachytit můj výraz při zábavě na TV Nova? A jak přišel později **Mirek Barták** na to, čím by šlo mozek diváka ochránit před srážkou s reality show? Ptá se I. H.

“Přece v nejlepším nepřestanem?”

Pavel Matuška by se samozřejmě mohl věnovat jiným námětům, než pořád těm rouškám. Ale co kdyby se ho (nebo jeho pozůstalých) jednou zeptali, co dělal tenkrát...? Dovolil si proto několik licencí vlastních výtvorů, díky digitechnologiím tzv. horkou jehlou. A s lehkými aktualizacemi názvů těch obrazů. Do originálů prý přece jen zasahovat nechtěl. Zde je jeden z těch (vlastně už podruhé) upravených...

Zkuste si to sami. Stojí to fakt za to. Výsledek vás může překvapit. Nám se to v redakci opravdu stalo. Když jsme díky velké pílí a péči slovenského přítele (nás a humoru) **Karola Čizmazii** dostali ze slovenské metropole zprávu, že už i 9. ročník GAGu z roku 2011 může každý zájemce najít na adrese <http://www.cartoongallery.eu/kniznica/casopisy/e-gag/>, klikli jsme na odkaz a rázem měli před sebou ... no, řekněme úplné dějiny! Číslo 1. z 6. ledna

třeba hned na druhé stránce tehdejšího týdeníku přináší aktuální *Ránu do vazy* - zánik tradičního píseckého *cartooneale*... Také fotoreporáž z výletu *Rakus-Koštyř-Hanák* do světa sněhu a ledu, poděkování redakce za obdržené stolní kalendáře na rok 2011 od *Renčina*, *Sedláka* a *L. Dostála*... i další informace, na něž jsme už dávno zapomněli. Díky GAGu, zpřístupněnému nyní na webu fanouškům žánru *kreslený humor/cartoon* i příštím historikům umění i médií, tak žijí a slouží dál. Na rozdíl od nás smrtelníků, kterých nějak rychle ubývá. Právě **o úbytku živé síly** je toho v tomto vydání **až moc...** (red.)

Vzpomínka / Rána do vazy: Mezinárodní bienále cartoons v Písku už nebude!

Ještě se ani pořádně nezabydlel otazník za slůvkem **naděje** v dnešním edYtoriálu a už je tu vykřičník! Tedy - smutná zpráva:

„Moji milí kamarádi, není mi vůbec příjemné že Vám musím sdělit, že nové vedení města z městského rozpočtu, i přes původní příslib starosty, že Bienále 2011 bude, tuto akci vyškrtlo. Podle koalice nemá Bienále pro město z hlediska propagace a turismu význam. Díky všem za krásné humorné roky, za možnost Vás potkávat (...) Třeba se zase někdy po 25 letech do Písku kreslený humor vrátí ☺.“

Tolik základní sdělení z dopisu **Ing. Ludmily Košťové**, vedoucí odboru kultury a cestovního ruchu - Městský úřad Písek. Poslední mezinárodní akce na území ČR a s velkým mezinárodním ohlasem v oblasti žánru výtvarného humoru skonala, tak jako před tím pražský Fór pro FOR a královéhradecký Humorest. Podle zjištění redakce e-GAGu, který zapátral po složení rady města Písek, vzešlé z komunálních voleb, je v čele města koalice ČSSD, ODS a Volba pro město. Po tradiční akci, která se vyznačovala dokonalou organizací a mnohohvězdičkovou péčí o soutěžící autory, výstavy i vydávané katalogy, se bude stýskat nejen ČUKu, ale také řadě hvězd světové karikatury, které bienále za 8 (ob)ročníků od r. 1995 měly možnost poznat. Netřeba ani dodávat, že současně mizí naděje, kterou jsme upínali k písecké Sladovně, v níž jsou skvělé prostory pro sbírku světové cartoons (konečně její zárodek už v Písku mají v depozitu – a snad ho neztratí).

Jediné co hned můžeme, je poděkovat do Písku za skvělou (spolu)práci, kterou jsme u **ing. Košťové** a někdejších představitelů města poznali...

Na obr.: Ing. L. Košťová a poslanec T. Zajíček převzali pro město Písek **“Výroční cenu České unie karikaturistů”** za rok 2005 v pražské Malostranské besedě

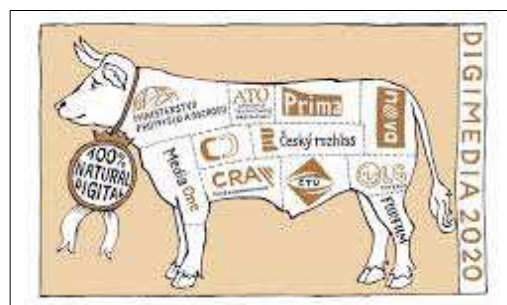
Panáci / Dotazníky - 3. díl: Slívův „dr. Jan Knír“

Panáky ve 3. ročence „**Těčka**“ (1989; 50 000 výtisků) jsme objevili náhodou, ale protože to nebylo v Dikobrazu ani dalším masovém čtení, málokdo je dnes pamatuje. Vlastnoručně autory vyplněné tiskopisy překryl nejprve něžný převrat a pak i běh času. **Dnes s tím končíme.** Šťastnou sedmičku panáků uzavírá **Dr. Jan Knír (1974) Jiřího Slávy (1947).** (IH)

Fotografie 	Jméno a příjmení Dr. Jan Knír Datum a místo narození Plzeň, resp. Praha 1947, resp. 1974 Bydliště (trvalé, přechodné) Papír	Veřejné a jiné funkce člen sboru dobrovolných klaunů Stát většinou svobodný s hlubším zájmem o brunetku Manžel, manželka, druh, družka s rovným vlasem Děti, rodiče, sourozenci Přibližně 20 rodičů, ale už i několik sourozenců, ba i dětí, viz též:	Státní a jiná vyznamenání nominován na Nobelovu cenu za roztržitost
Národnost Pozemšťan Majetkové poměry přiměřené	Zdravotní stav občasné anastomické disproporce, jinak uspo- kojný Změněná pracovní schopnost osvobozen od logiky	Přibuzní v zahraničí Nevládní, ale milí. René, Rolend, Charlie, Seul a del- ší komičti realisté, poe- ti, textaři, galeristé. Příloha Většinou sobotní	Pobyty v zahraničí někdy na peně, někdy za sklem, občas i v rámu
Původní povolání skedexický sazouk Současné zaměstnání, postavení v zaměstnání pozorovatel a objevitel	Zvláštní znamení knírek, občas též bez, toporné držení těla	NEVYPISUJTE Úřední záznam K případu Dr. Jan Knír uvádíme: pohledem k 18. 11. 1976 za něj zaručil Jiří Sliva vlastnoručním podpisem, po oholení zpusobilý. Doplnit OP ručitele.	
Školní a další vzdělání mnoho tříd, z toho několik vícekrát, nebot opekovaní matka moudrosti Technické schopnosti a dovednosti odpovídající dostup- ným příručkám	Jazykové znalosti rozumí, avšak nerluví	TECHNICKÝ MABAZIN SNTL Krakovská 8 113 02 Praha 1 tel. 26 43 81-8 PROHLÁŠUJI, že údaje které jsem uvedl jsou pravdivé a úplné. Jsem si vědom, že v případě uvedení nepravdivých údajů se vystavuji stíhání. aut. J. Knír	

POUČENÍ: Dotazník musí být vyplněn čitelně, (jména hůlkovým písmem), nevy-
 plněné rubriky neprokrávejte, odpovídejte slovy. V případě ne-
 dostatku místa v příslušných rubrikách, uveďte údaje na zvláštní přílohu.

Nejen panáky je živ člověk...

Slíva pohyblivý!

Už pět let se na čemsi, zvaném YouTube, pohybuje
znělka přehlídky videí s názvem **DIGIMEDIA 2020**.
<https://www.youtube.com/watch?v=3mXExZVKU8I>
Ta letošní - zřejmě ryze digitální - proběhne pod
značkou *100% naturální kravajzny* - **viz kresba vle-
vo**. Ty předchozí - všechny též od *Jiřího Slívy* - si
na webu *Digimedia* můžete nadojit sami.

Mistři pláten... / ...*Koronaviry*. Nejsou vidět, ale jsou všude! (i v GAGu!)

Najdete je - pěkně barevné! - na celé příští stránce. Vybrali jsme jich z velké grupy nahromaděné Íránci na tamní cartoonové adrese jen sedm (slovy 7) a necháme na vás, zda, jak, a které z nich oceníte. Ne všechny jsou odkazem na slavné či známé předlohy “z *dějin kumštu*”, ale už jen ta nová *Guernica* (dnes Coronica) napovídá, že i dnešní cartoonisté mohou mít kunsthistorické znalosti a nedělají jako slavné tři opice: **nevidím, neslyším, nemluví**. **ještě jména autorů** (zleva doprava a shora dolů): **Fadi Abou Hassan** (Irán); **Ahmet Yazici** (Turecko); **Angel Boligán** (Mexiko); **Dalcio Machado** (Brazílie); **Damir Novak** (Chorvatsko); **Fatemeh Moosapoor** (...); **Amorim** (Brazílie).

To vše na příští straně:

CORONICA

Sorry. Přechetná jména autorů těchto obrázků najdete o stránku dřív!

Výsledky / **Slovensko**, Polsko, Srbsko, Turecko, Severní Makedonie, Chorvatsko, Indonézie, Portugalsko, Irán...

The winners of Women Cartoonists International Award

The "Women Cartoonists International Award" announced Doaa Eladi from Egypt as the winner of the first grand prize, while Camila de la Fuente from Venezuela/Mexico won the youth prize after a tough selection from more than **1000 submissions of 260 artists** from every corner of the planet, organized by United Sketches. The jury selected 100 works from the world's most phenomenal women as finalists for the "Women Cartoonists International Award".

The jury consisting of 14 journalists, activists and cartoonists had a challenging mission to choose from all the sub-missions and they were amazed by sophisticated level and wonderful depth of the

powerful works.

Na horním snímku (spolu s GAG-menem) je vítězka Women Cartoonists International Award **Doaa El Adl** z Egypta - cenou je "Grand Prize".

Další ceny získaly od jury složené ze 14 osobností tyto dámy:

- **Firoozeh Mozaffari** | Iran
- **Mansoure Dehghani** | Iran
- **Sepideh Aghaei** | Iran
- **Cristina Sampaio** | Portugal
- **Nahid Zamani** | Iran
- **Elena Ospina** | Colombia
- **Mahnaz Yazdani** | Iran

Doplňme, že jury vybírala z přes tisícovky prací od 260 autorek a k dolní fotce nelze než dodat, že vlastnit portrét od tak renomované vítězky je něco.

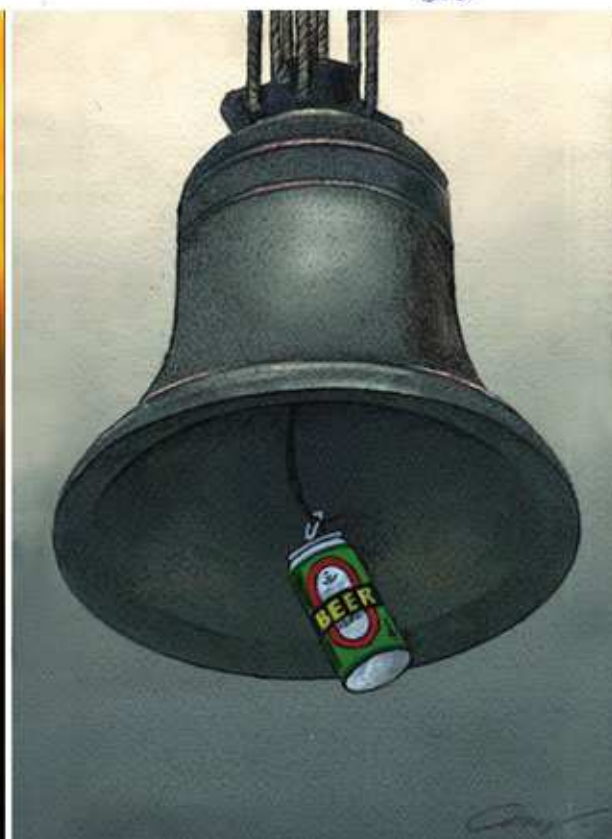
Takže **Ivan Hanousek** se musí pochlu-

bit i touto fotografií ze severokyperského „Girne“ kde spolu s **Doaaou** pracovali v odborné porotě tamní proslulé mezinárodní soutěže **Husseina Cakmaka** and comp. (red.)

Uzávěrka letošního ročníku "Olive" je 30. 4. 2020!

26. Zlatý soudek Prešov - Slovensko

165 autorů ze 37 států poslalo do soutěže 432 prací.

Grand Prix: Alexander SHMIDT, Rusko (viz obr. na další stránce!)

1. cena: Janek JANOWSKI, Polsko (obr. nahoře!)

2. cena: Slawomir MAKAL, Polsko (obr. vlevo)

3. cena: Sergej SEMENDJAJEV, Ukrajina (obr. vpravo)

Porota súťaže na svém zasedaní v Šarišskej galérii v Prešove dne 2. 3. 2020 ve složení

Peter Kocák, akademický maliar, predseda poroty;
 Patrícia Zichová, Manažérka kultúry PKO Prešov;
 Edita Vološčuková, výtvarníčka;
 Alžbeta Malíková, kurátorka, Šarišská galéria v Prešove

Fedor Vico, karikaturista, zástupca Pivnej galérie a konateľ súťaže

udělila čtyři řádné ceny (viz minulá stránka!) a také následující ocenění:

Zvláštní ceny:

Cena České únie karikaturistov:

Jiří SLÍVA, Česká republika

Cena Igora Ševčíka:

Andrej MIŠANEK, Slovensko

Cena Pivnej galérie v Prešove: Augoustinos

KISSAMITAKIS, Řecko

Cena časopisu Bumerang:

František MRÁZ, Slovensko

Čestná uznání:

Alosio ANDRADE (Brazílie); Alireza Karini MOGHADDAM (Irán); Luis Fernando HIN-CAPIÉ ECHEVERI (Kolumbie); Doru AXINTE (Rumunsko); Cai Weidong (Čína); Yang Xiang Yu (Čína); Liang Weichi (Čína); Miroslav BARVIRČÁK (Slovensko); Konstantin CHAKHIROV (Rusko); Julio Angel CARIÓN CUEVA (Peru)

Międzynarodowa Wystawa SATYRYKON Legnica 2020 - Polsko

Jury ve složení ROBERT SOWA – předseda a členové: OLEG DERGACHOV (Kanada), KATARZYNA KASIA, PAWEŁ KUCZYŃSKI (oba Polsko), ALI MIRAEI (Irán), ELŻBIETA PIETRASZKO (Polsko) a AGIM SULAJ (Itálie) posoudila 2.703 prací 758 autorů z 56 států udělila řádné ceny autorům:

Grand Prix: NORBERT SARNECKI (Polsko)

Téma: SAMOTNOŚĆ

1. nagroda – KAROLINA GMITEREK (Polsko)

2. nagroda – ANDREI POPOV (Rusko)

3. nagroda – VLADIMIR KAZANEVSKY (Ukrajina)

Dvě rovnocenná uznání: ALIREZA PAKDEL (Irán) a ANDRZEJ POPIEL (Polsko)

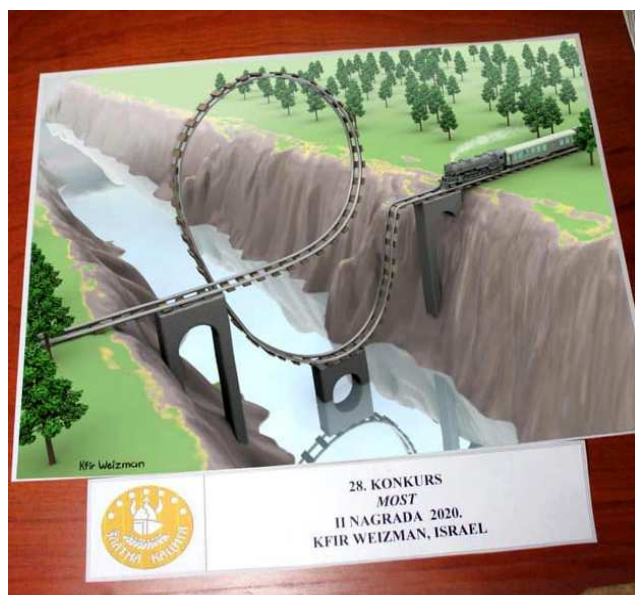
Téma: ŻART i SATYRA

1. nagroda – OLEKSY KUSTOVSKY (Ukrajina)

2. nagroda – JUGOSLAV VLAHOVIĆ (Srbsko)

3. nagroda – ILYA KATZ (Izrael)

Dvě rovnocenná uznání: SILVANO MELLO (Brazílie) a MARZIYEH KHANIZADEH (Irán).

28. Int. Festival of Humor and Satire „GOLDEN HELMET 2020“ Kruševac - Srbsko

Téma: Most. Soutěž obeslalo 199 autorů ze 42 zemí 346 výtvarnými díly.

1. cena: Tošo Borković, Srbsko

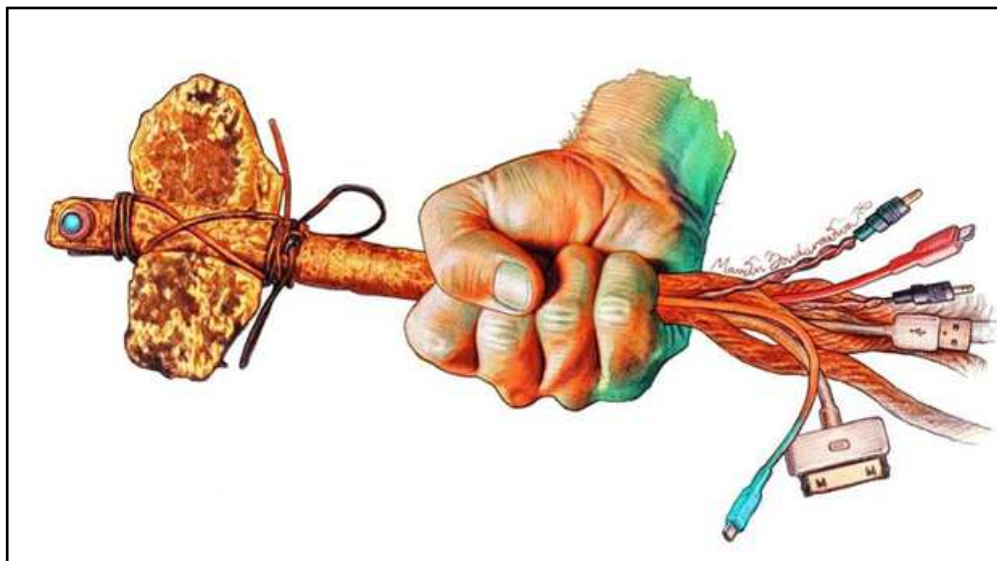
2. cena: Kfir Weizmann, Izrael (viz obr.!)

3. cena: Luc Deschemaeker, Belgie

Diplomy:

Musa Gumus ,Turecko - Sasha Dimitrijevic, Srbsko - Andrzej Krawczak, Polsko; Darko Believer, Černá Hora - Svetlana Ceca Krstič, Srbsko - Ross Thomson, Británie - Sergej Sichenko, Izrael - Ivailo Cvetkov, Bulharsko - Husein Hanušić, Rakousko - Mark Winter, Británie - Jakša Vlahović, Srbsko - Neđeljko Ubović, Srbsko.

7. KalDer Bursa International Cartoon Contest - Turecko

Soutěže se zúčastnilo 362 karikaturistů

z 51 států kteří poslali 932 svých děl.

Ze stovky předvybraných prací se do finále kvalifikovalo pouze 76 obrázků... Posoutěžní výstava včetně předání cen

vítězům byla plánována na 17.- 18. dubna do Bursy v rámci 18. *Symposia kvality a úspěchu*.

1. cena: Marcin Bondarowicz – Polsko (viz obr.!)

2. cena: Alireza Karimi Moghaddam – Portugalsko

3. cena: Borislav Stankovič – Srbsko

Honorable Mentions:

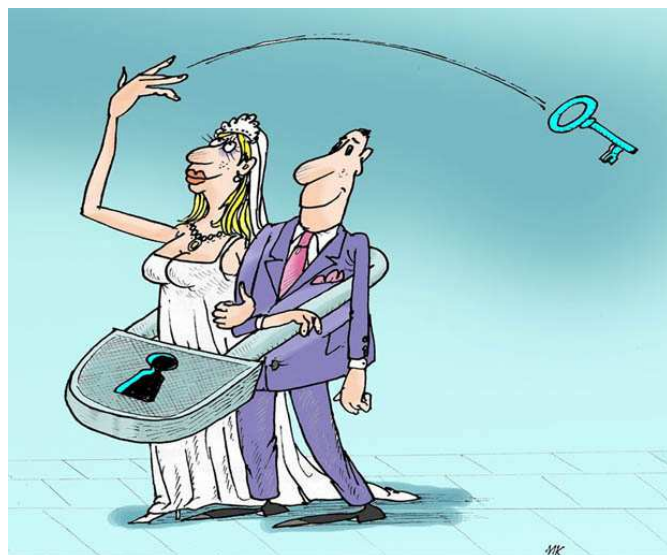
1: Agus Harsanta – Indonézie

2: Tommy Thomdean – Indonézie

3: Vasiliy Alexandrov – Rusko

Anatolian Cartoonist Association Uniq Prize: Mohsen Asadi – Iran

5. Int'l Competition for Caricature „BRIDE'S VENERATION 2019" - Severní Makedonie

1. cena (Trophy „Nevěstulka") = Gold Medal:

Milenko Kosanovič / Srbsko (viz obr.!)

2. cena = Silver Medal:

Oleksy Kustovsky / Ukrajina

3. cena = Bronze Medal:

Darko Drlevič / Černá Hora

Special Awards = Plaque – The best collection: Goran Čeličanin / Srbsko

Certificate of Appreciation:

Z třiatvaceti certifikovaných vybíráme tu známější polovinu jmen....:

Agim Krasniqi / Kosovo; Eugene Grigoriev / Ukraine; Jitet Kustana, Indonesia; Konstantin Kazančev / Ukraine; Maya Čolakova / Bulgaria; Sergei Semendyaev /

Ukraine; Oleksy Kustovsky / Ukraine; Raed Khalil / Syria; Santiago Cornejo / Argentina; Shmidt Alexander / Russia; Toso Borkovič / Serbia; Vladimir Kazanevsky / Ukraine; Luc Descheemaeker / Belgium a Bernard Bouton / France.

Španělsko pláče, ale kreslenému humoru vykvetá nové poupě!

Na půlku července 2020 stanovili v Madridu **uzávěrku** úplně nové soutěže se třemi hlavními cenami. Název **“Francisco de Quevedo”** napovídá, že jde o renomované univerzitní pořadatele!

Více najdete v propozicích na: <https://franciscodequevedo.org/premio-de-humor-grafico-de-quevedo/>

A v Turecku startuje známý Eskisehir Cartoon Festival už do 11. ročníku.

Má zajímavé téma: *‘Our Differences and Similarities’* a **uzávěrku** v půli srpna 2020...

Propozice najdete kupříkladu na

<http://www.hajnos.pl/konkursy/11-international-eskisehir-cartoon-festival/>

Int'l Zagreb CARtoon Exhibit / Záhřeb - Chorvatsko

V chorvatské metropoli se konaly *XIII Międzynarodowe Zagrzebskie Targi Karykatury Samochodowej* - tj. posoutěžní výstava 13. International Zagreb Cartoon Exhibit. Letos bylo téma „*Stacja benzynowa*” (benzinka).

Výstava prací byla otevřena jen do 28. února v sále radnice v Záhřebu (Trg Stjepana Radića 1).

GRAND PRIX: Edi Dharma
(Indonézie)

1. Cena: Stefaan Provijn (Belgie)

2. Cena: Javad Takjoo (Iran)

(viz obr. nahoře!)

3. Cena: Damir Novak (Chorvatsko)

(viz obr. dole!)

1. *Special acknowledgment*: Dragutin

Dado Kovačević (Chorvatsko)

2. *Special acknowledgment*: Konstantin
Kazančev (Ukrajina)

Pět „*Special written acknowledgements*“:

Jitet Kustana (Indonézie); Amin Famil Baghestani (Irán); Slavko Virag (Chorvatsko); Tommy Thomden (Indonézie); Bernard Bouton (Francie).

4. Int'l Green Crescent Cartoon Contest (2018?) - Turecko

906 cartoons, 479 participants, 55 countries

First prize: Fethi Gurcan Mermertas - Turecko

Second prize: Vladimir Nenašev - Rusko

Third prize: Faruk Duz - Turecko

Achievement Awards:

Jitet Kustana - Indonézie

Kursat Zaman - Turecko

Hamid Ghalijari - Irán

Mazhar Osman Special Award:

Levent Ahmet Ozturk - Turecko.

XXL Int'l Festival of Aphorisms and Caricature Strumica 2020 - Severní Makedonie

Téma: Carnival / Erotica

Kategorie CARICATURA:

Gold Plaque: Erico Junqueira Aires / Brazílie

Silver Plaque: Ivailo Cvetkov / Bulharsko

Bronze Plaque: Miroslav Miro Georgievski / Sev. Makedonie

Mentions:

Henryk Cebula / Polsko; Erdogan Bašol / Turecko;

Ratko Maričić / Chorvatsko; Konstantin

Kazančev / Ukrajina; Georgij Majorenko /
Ukrajina.

Special Prize Carnival:

Blaze Dukulievsky / Severní Makedonie

3. International School Cartoon Festival Tondela 2020 - Portugalsko

Soutěž pro školáky v Portugalsku na téma
“*Jídlo*” (Food)

1. cena: Zeliha Nur Mavis - Turecko

(viz obr.!))

2. cena: Ana Nova - Brazílie

3. cena: Setayesh Rajabian - Portugalsko

